

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 248 (12.880)

Trst, sreda, 21. oktobra 1980

primorski

dnevnik

P.P. 132
66001 KOPER
OSREDNJA KNJIVNICA
8554 AA
60100200
P. 559
(inije)
1
5723

Nismo še na ravni krize iz 1929.

SANDOR TENCE

Negativne vesti, ki prihajajo v teh dneh posebno z ameriške borze, a tudi z borznih tržišč vseh visoko industrializiranih držav, kažejo, da preživlja svetovno gospodarstvo zelo delikatne trenutke. Nekateri so ponedeljkov padec v Wall Streetu primerjali z gospodarsko katastrofo iz leta 1929, ko je svetovna ekonomija zašla v hudo depresijo, s hudimi političnimi in družbenimi posledicami, ki so kot vedno prizadele manj premožne sloje. Amerika je takrat reagirala z Rooswelto in z njegovim »new dealom«, Evropa pa se kasneje prilagodila sugestijam, ki so prihajale z onkraj oceana. Sedaj pa so razmere bistveno drugačne. Medtem ko je bila borza pred 58 leti kolikor toliko verodostojno odraz stvarnih gospodarskih razmer, je danes delničarsko tržišče sicer glavni, ne pa edini pokazatelj dejanskega stanja ekonomije neke države, finančni mehanizmi niso več tisti iz leta 1929, so dosti bolj zapleteni ter manj odvisni od realnih gospodarskih procesov, tako da se danes na borzi tradicionalni mehanizmi ponudbe in povpraševanja prepletajo s psihološkimi faktori, ki lahko pripeljejo do neupravičene psihoze.

Veliko neravnovesje med ponudbo in povpraševanjem (v New Yorku so v ponedeljek vsi hoteli prodati delnice, katerih vrednost je logično močno padla, kupcev pa ni bilo od nikoder), ki je značilna za močni padec borze iz teh dni, ima različne motivacije. Glavni vzrok tiči v dejstvu, da razvite industrializirane države, kljub lepim besedam in obvezam, ne morejo na noben način najti skupnega jezika glede temeljnih smernic gospodarske politike. Ne utegnejo se zediniti o dejanski vrednosti dolarja, ki ostaja, kljub krizi ameriškega gospodarstva, osrednja svetovna deviza, ne utegnejo se sporazumeti o obrestnih merah in o bančni politiki, ki premika dnevno ogromne kapitale, končno pa ne utegnejo najti skupnega jezika o ekonomskih modelih, ki bi vodili razvoj. Vsa igra, če jo lahko tako imenujemo, se odvija med ZDA na eni ter med Japonsko in Nemčijo na drugi strani.

ZDA doživljajo zelo delikatne gospodarske trenutke. Industrijska proizvodnja spodbudno narašča in zadnji podatki govorijo tudi o postopnem padcu nezaposlenosti, istočasno pa se država sooča z ogromnim javnim deficitom, ki počasi spodjeda dosežke produktivnih dejavnosti. Zakladno ministrstvo mora zato na neki način zajeziti državne dolgove, pri čemer se mora hočeš nočeš vse pogostejše zatekati k obveznicam in k vrednostnim papirjem, kar ne vpliva pozitivno na gospodarske razmere v državi. Reaganov model razvoja je začel v slepo ulico, ZDA pa hočejo na vsak način ohraniti politično in seveda ekonomsko premoč v svetu.

Od tukaj tudi velika trenja z Nemčijo in z Japonsko, z državama, ki sta sicer izgubili drugo svetovno vojno, a sedaj od blizu ogrožata ameriškega velikana. Nemčija ima zelo solidno gospodarstvo, zelo omejeno (seveda glede na njene potencialne) notranjo potrošnjo, praktično nima inflacije ter se ponaša z dobriimi bančnimi pogoji, ki vabijo tuje kapitale. Japonska pa ima tako visoke produktivne ritme in torej tako učinkovit izvoz, ki mu Američani ne morejo več na noben način kljubovati, razen seveda s protekcionizmom, ki pa ima tudi svoje senčne plati, posebno na političnem področju.

Ostale razvite države (da ne govorimo o nerazvitih, ki že doživljajo recesijo) so torej v glavnem odvisne od odnosov med temi tremi velikani, ki v prvi osebi pogojujejo potek svetovnega gospodarstva. Ekonomski procesi zadovoljajo iz dneva v dan vse jasnejše meddržavne razsežnosti, vse je bolj odvisno eno od drugega,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po ponedeljkovem poraznem padcu na newyorški borzi Ameriška borza preživela delniško krizo Evropa vzdržala, Japonska pa klecnila

*Dow Jones plus 5,9 odstotka, v Tokiu minus 14,9 odstotka
Vsi jamčijo spoštovanje dogovora iz Louvra*

NEW YORK, MILAN — Rušilna moč ponedeljkovega viharja na wallstreetski borzi se je včeraj še čutila na azijskih borzah (v Tokiu je padec znašel 14,9 odstotka, v Sydneyju 24 odstotkov, na Novi Zelandiji 14,7 odstotka, hongkongska borza pa so kratkoma zaprli vse do prihodnjega ponedeljka), v Evropi je moč že pojemale, v New Yorku pa se je začelo vedriti.

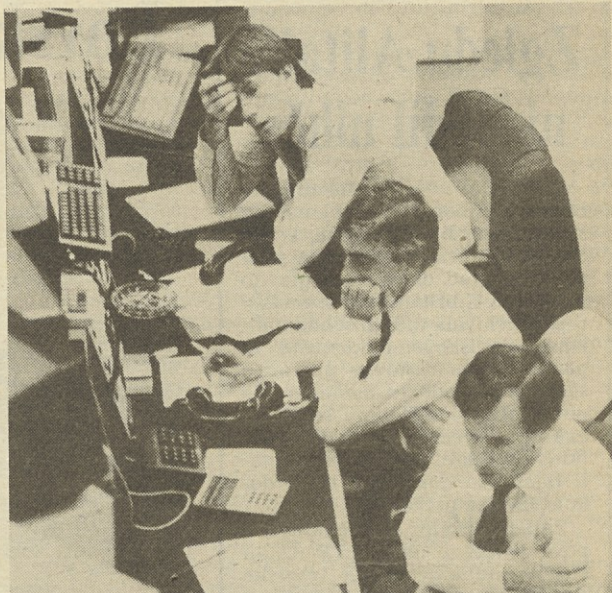
Prav sinočnje vesti iz Wall Streeta so nedvomno vzbudile upanje, da je najhujše mimo. Indeks Dow Jones, ki se nanaša na 30 najbolj reprezentativnih delnic, se je sinoči zvišal za 121,17 točke in znaša 1.859,91. Newyorška borza je torej v enem dnevu zvišala povprečno vrednost svojih delnic za 5,9 odstotka, kar je za ameriške borze povsem neobičajno. Resnici na ljubo je bil tudi ponedeljkov padec neobičajen, saj je pobil vse rekorde, celo tistega v »črnem torku«, 28. oktobra 1929 leta. Newyorška borza je torej prebrodila paniko po zaslugi ukrepov, ki so ohladili vročino ozračja na borzi. Najprej so vsem borznim operaterjem svetovali, naj izklopijo svoje kompjuterje. Včeraj je bilo namreč dokončno jasno, da so padcu newyorške borze botrovali poleg objektivnih finančnih in političnih razlogov tudi kompjuterski avtomatizmi. Računalniški programi namreč predvidevajo, da ob določenem padcu vrednosti delnic, kompjuter da avtomatičen ukaz o prodaji. Ta mehanizem je torej padec vrednosti delnic še pospešil, saj se je ob odsotnosti povpraševanja ponudba še povečala. Ob tem izključno tehnično lepilnem ukrepu, pa je osrednja ameriška banka Federal Reserve zajamčila denarno likvidnost podjetjem, dve največji poslovni banki, Marine Midland Bank in

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Italiji umirjena zaskrbljenost

RIM — Zaskrbljenost italijanskega političnega sveta zaradi dogodkov na borzah vseh industrializiranih dežel je bila še kar umirjena. Mnogo je bilo svaril pred paniko, mnogo pa tudi poudarjanja potrebe po mednarodni koordinaciji in predvsem po skupnih ukrepih sedmih najbolj industrializiranih držav v svetu. »Edina možna pot je mednarodno dogovarjanje na vrhu 'petih' ali 'sedmih' najbolj industrializiranih držav,«
je včeraj poudaril demokristjanski podtajnik Scotti. Enak predlog je prišel iz proračunske komisije poslanske zbornice, predsednik te komisije, demokristjan in Andreottijev pristaša Cirino Pomicino je dejal, da bi stopnjevanje znakov recesije, ki prihaja

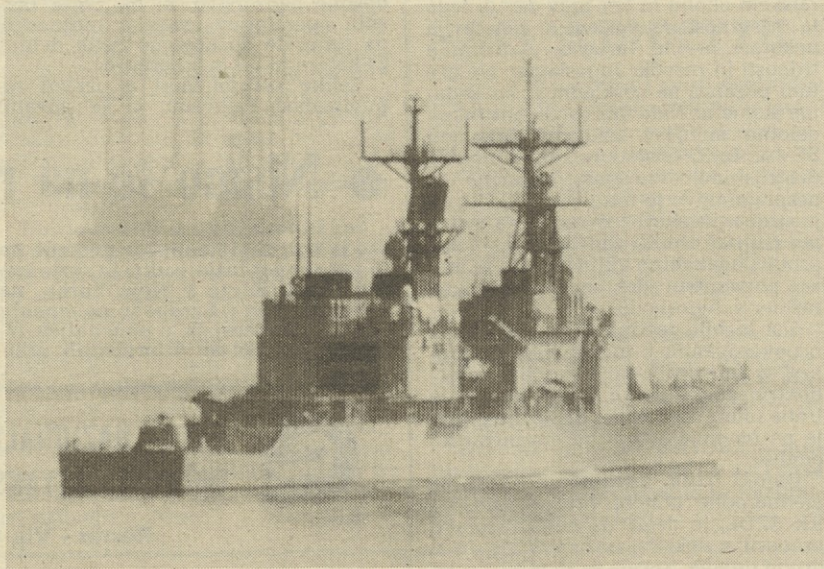
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zaskrbljenost na londonski borzi, kjer je vrednost delnic padla za 12,1 odstotka (Telefoto AP)

Po napadu ameriških oboroženih sil na iranske naftne ploščadi

V Zalivu vsi pričakujejo iranski odgovor Merzario Italia se počasi bliža Kuvajtu

Posnetek ameriškega rušilca USS Kidd, ki je sodeloval v zadnjih ameriških napadih na iranske naftne ploščadi. (Telefoto AP)

WASHINGTON — Po zadnjih ameriških napadih na iranske naftne ploščadi je napetost v Perzijskem zalivu nevarno poskočila. Vsi sedaj pričakujejo napovedani iranski odgovor, če bo do njega tudi res prišlo, pa se bo ameriški manevrski prostor še bolj zmanjšal, kar pa bo ZDA dejansko prisililo v vse bolj neposredno vojaško konfrontacijo z Iranom. Opazovalci so medtem vse bolj skeptični v uspeh mirovne pobude Varnostnega sveta OZN, vse več pa je tistih, ki v pričakovanju boljših časov predlagajo, da bi prosto plovbo po Zalivu jamčile sile svetovne organizacije.

Ameriški napad na iranske ploščadi je v svetu povzročil deljene reakcije. Medtem ko ameriški zahodni zavezniki podpirajo ameriško vojaško akcijo, Sovjetska zveza, Sirija, Libija in Kuba jo ostro obsojajo. Najbolj glasni izrazi podpore so prišli iz Londona in Tel Aviva, v Franciji, Zahodni Nemčiji in Japonski pa za vojaško akcijo izražajo nekoliko hladnejše »razumevanje«. Giovanni Gorla je bil nad nastalim stanjem zaskrbljen in je predlagal ponov-

no (in hitro) vrnitev na diplomatske poti. V istem tonu so se izrazili tudi nizozemski politiki.

Italijanska kontejnerska ladja Merzario Italia je včeraj priplula v Zaliv in je v Dubaju raztovorila del tovora. Ladjo je od Omanskega morja dalje spremljala fregata Grecale, na kateri je vkrcan tudi admiral Angelo Maria-ni, poveljnik italijanske eskadre. Pred vstopom v Zaliv sta italijanska oficirja pregledala tovor kontejnerske ladje, kar je v skladu z navodili obrambnega ministrstva. Sinoči je konvoj odplul proti Abu Dabiju, čez tri dni pa se bo ladja privezala v kuvajtskem pristanišču Mina el-Ahmadi, v pristanišču, kjer so Iranci napadli zadnji dve ameriški ladji.

Zgodovinsko ozadje zalivskega spopada

NA 12. STRANI

Hoxho izključili iz ZKJ in sveta federacije

BEOGRAD — Predsedstvo CK ZKJ je včeraj izključilo iz partije člana sveta federacije Fadila Hoxho in ga razrešilo vseh funkcij. Na podlagi preiskave delovne skupine predsedstva CK ima Hoxha del odgovornosti za napake pri uresničevanju smernic Zveze komunistov na Kosovu.

Fadilu Hoxhi je CK priznal njegove zasluge v NOB, obenem pa mu je očital soodgovornost za nastanek nacionalističnega ozračja na Kosovu. Bivšega podpredsednika Jugoslavije pa je pokopala gonja v časopisih in protestne manifestacije Srbkinj in Črnogork na Kosovu zaradi njegovih izjav rezervnim vojaškim starešinam v Prizrenu novembra lani. Njegove ponesrečene izjave o preprečevanju spolnega nasilja s prihodom bolj razpoložljivih žensk pa so prišle na dan šele pred kratkim.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Letos že 4. izvedba te prireditve Naš športnik 1987 26. decembra v Izoli

Naš dnevnik bo tudi letos ob sodelovanju Novega Matajurja in Radia Trst A izbral najboljše športnike in ekipe. Osrednja manifestacija Naš športnik 1987 bo v soboto, 26. decembra, v Izoli, hotel Simonov zaliv, s pričetkom ob 17.15. Nagradili bodo naše in »naj«
športnike iz Primorske, ZSSDI pa bo najzaslužnejšim športnim delavcem pri nas podelilo priznanja. Bogat in pester bo seveda tudi zabavno-kulturni spored.

To bo že 4. izvedba te pobude, ki je pred tremi leti v Trstu, predlanskim v Tolminu in lani v Gorici zabeležila velik uspeh. Pobudniki manifestacije so Primorske novice, Primorski dnevnik, Novi Matajur, ZSSDI, Radio Koper-Capodistria, Radio Trst A in TV Koper-Capodistria.

NA 10. STRANI

Tajnik PSI sprejel uradno vabilo KP SZ na proslavo 70-letnice oktobrske revolucije

RIM — Veleposlanik Sovjetske zveze v Italiji Vladimir Lunkov je včeraj izročil vsedržavnemu tajniku italijanske socialistične stranke Bettinu Craxiju uradno vabilo centralnega komiteja komunistične partije SZ na proslavo 70. obletnice oktobrske revolucije. Vest je včeraj objavil tiskovni urad socialistične stranke, ki je sporočil, da se je »socialistično tajništvo zahvalilo za prijateljsko vabilo in ga sprejelo.«

V tiskovnem poročilu je tudi rečeno, da sklep vodstva socialistične stranke, da pošlje v Moskvo delegacijo na proslavo 70. obletnice oktobrske revolucije, usreza posebnemu zanimanju, ki ga italijanski socialisti namenjajo politiki odprtosti in obnove, ki jo vodi sedanje sovjetsko vodstvo. Socialistična stranka to ocenjuje kot obnovitev koristnega in potrebnega dialoga, ki se uvršča v splošnejši okvir odnosov med Vzhodom in Zahodom, ki bi morali biti čedalje boljši.

Številne polemike v zvezi z referendumom o jedrski energiji in o sodstvu

Zeleni očitajo političnim strankam da želijo izvotliti pomen referendum

RIM — Vprašanje referendumov postaja iz dneva v dan deležno večje pozornosti v italijanskih političnih krogih. Čeprav tokrat ni ostre kampanje, ki je bila značilna za prejšnje referendume, je vendar opaziti živahnost v odnosih med strankami, pa tudi znotraj nekaterih strank. Medtem ko se namreč stranke v veliki večini ogrevajo za »da« na vseh ali skoraj vseh referendumih, je opaziti deljena mnenja tudi v tistih strankah, ki z največjo odločnostjo zastopajo neko stališče. Na to je včeraj opozoril poslanec Zelenih Gianni Mattioli, ki je v nekem intervjuju dejal da »zadržanje strank kali vode.« Tako Mattioli očita socialistom, da so v zvezi z jedrsko energijo zastopali odločna stališča, dokler so morali zaostrovati odnose s KD, to je do volitev; sedaj, »ko so njihovi interesi drugačni, so pripravljeni popuščati.« Mattioli tudi polemizira s krščanskimi demokrati, ki so dejali, da bodo glasovali proti prepovedi sodelovanja družbe ENEL pri mednarodnih načrtih na področju jedrske energije, češ da bi to preprečilo raziskavo, medtem ko je Mattioli mnenja, da bi šlo samo za preprečitev proizvodnje, nikakor pa ne raziskave.

Še bolj kot vprašanje jedrske energije pa buri duhove referendum o civilni odgovornosti sodnikov. Včeraj so sodniki na zasedanju na Siciliji sprejeli stališče, v katerem

poudarjajo, da bi zmaga tistih, ki se ogrevajo za »da« povzročila zakonsko praznino in torej izpostavila sodstvo vse dokler bi ne prišlo do novega zakona. Pomisliti je treba le na stališče »sodnika, ki bi moral zapleniti ladjo s tovorom v vrednosti nekaj milijard lir: izpostavljen bi bil izrednemu pritisku in bi ne mogel svobodno odločati, saj bi v primeru, da zagreši napako, nosil tudi civilno, torej premoženjsko odgovornost,« so poudarili na sicilskem srečanju.

To so torej stališča sodnikov. Številni politiki so drugačnega mnenja; med temi je socialist Salvo Andò, ki je dejal, da bo mogoče o morebitnem novem zakonu govoriti šele po referendumu; sporazum bo po njegovem mnenju mogoč samo če ne bo nihče poskušal izničiti politične vsebine referendum, do katerega ni prišlo zaradi maščevanja, ampak »za odpravo majhnih in velikih pomanjkljivosti« sodstva. Ostale stranke so drugačnega mnenja; demokristjani in komunisti so že predložili zakonski osnutek o civilni odgovornosti sodnikov.

Včeraj je notranje ministrstvo posredovalo nekaj podatkov o referendumih. Vseh volilnih upravičencev je 45 milijonov 842.374. Med temi bo tudi 387.444 mladih, ki bodo tokrat prvič glasovali. Vseh volišč bo 84.754, od teh 1.121 v bolnišnicah.

Zgledu Alitalie ni sledil nihče

LONDON — V specializiranem centru Farnborougha pri Londonu so včeraj razbrali podatke, ki sta jih posneli črni škatali letala ATR 42, ki je pred dnevi strmoglavilo pri Comu. Z britanskimi specialisti je sodelovala tudi posebna italijanska preiskovalna komisija, ki pa bo izdala tiskovno sporočilo šele po povratku v domovino. Iz dobro obveščenih virov se je zaenkrat le zvedelo, da bodo podatki črnih škatal zelo verjetno ostali tajni, vse dokler ne bodo dokončane vse preiskave.

Zgledu Alitalie, da zaenkrat odpove polete z letali ATR 42, ni sledila nobena druga letalska družba, ki ima v floti tudi italijansko-francoska letala.

Lovski bombnik se je zrušil

V Indianapolisu (ZDA) se je lovski bombnik A-7 »Corsair« zaletel v hotel Ramada Inn, šest oseb je umrlo, 25 gostov hotela pa še pogrešajo (AP)

Jugoslavija se mora aktivneje vključevati v evropsko življenje

LJUBLJANA — V zadnjem času vse glasneje razmišljajo o možni vključitvi Jugoslavije v evropski svet, oziroma regionalno medvladno organizacijo s sedežem v Strasbourgu. Svoj prispevek so včeraj dali tudi člani sveta za mednarodne odnose pri predsedstvu republiške konference SZDL Slovenije.

Želja, da ne bi naredili podobne napake, kot so jo pri Eureka, je bila prevladujoča, kajti če jim še tu uide zadnji vlak, se zna zgoditi, da bodo v 21. stoletje zakorakali zamaženi in izolirani od napredka, pretoka znanja, informacij itd. Otok sivine in revščine torej ni in ne more biti cilj, zato je večkrat padla tudi beseda o odgovornosti, kajti če ne bodo izkoristili vseh možnosti povezovanj in vključevanj s tehnološkimi in z novimi spoznanji obogatitimi z gospodarskimi tokovi v Evropi, se jim bo pisalo še huje.

Ker po Jugoslaviji krožijo različna mnenja, ponekod o tem še slišati nič nečelo, je seveda treba jasno in glasno povedati, da ne gre zgolj za interes Slovenije, ampak za življenjski interes celotne Jugoslavije in ne samo enega njenega dela. Kot je dejal Bogdan Osoinik, je nujno, da se preusmerijo k Evropi, še zlasti zato, ker se bodo morali že v bližnji prihodnosti soočiti s številnimi spremembami. Miha Vrhunec je celo omenil, da gre za usodno dejanje.

Jože Smole je znova poudaril, da bi moral biti vstop v evropski svet jugoslovanska strategija in da kdor dobro misli, ne bi smel pristati na defenzivni pristop. Na vsak način bi morali kandidirati za člana, že zdaj pa bi se morali odzivati na vsa njihova vabila, kar v nekaterih primerih ni bil slučaj.

Dr. Vrhunec je - glede na dosedanje potek razprav drugod - strnil opažanja in dejal, da so se oblikovala štiri mnenja. Prvo: ne, treba je narediti celo korak nazaj, kajti Zahodne Evrope se je zavoljo krepitve kapitalizma treba bati. Torej nas ogroža. Drugi so prepričani, da v naših odnosih ni treba ničesar spremeniti. Njihov argument je, da bi nove oblike povezovanj posegle v našo ustavnost in v naš mednarodni položaj. Tretje mnenje: v celoti bi se morali vključiti v evropski svet, oziroma v vse evropske gospodarske in politične grupacije. Večinsko mnenje pa je naslednje: odprti proces postopnega vključevanja povsod tam, kjer je to možno - v obojestransko korist.

Bojazen, da bi bila z morebitno vključenostjo ogrožena jugoslovanska neuvrščenost, je odveč (že mnogo let sta članici tudi Malta in Ciper). Pomembno je torej poudariti, da evropska dimenzija neuvrščenosti sodi med prednosti, saj gre za uresničevanje te politike v neposrednem geografskem okolju in ker prav zaradi tega ta razsežnost neuvrščenosti zagotavlja nekatere prvne varnosti, ekonomske trdnosti in razvoja Jugoslavije. Ne gre tudi pozabiti na neskladnost, saj sedanje stanje ni zadovoljivo (50 odstotkov celotne menjave imajo z državami SEV in le 33 odstotkov z razvitimi industrijskimi državami). Napočni in nesprejemljivo je torej pojmovanje, da je »treba počakati z Evropo«, da moramo najprej urediti zadeve doma. Nasprotno, aдекватno vključevanje je lahko pomemben dejavnik preobrazbe razmer v Jugoslaviji.

Kot je bilo rečeno, bi ob razpravah o povezovanjih z integracijskimi procesi v Zahodni Evropi morali preseči doktrinsko-ideološke sheme, čeprav je treba imeti pred očmi, da se integracije ne omejujejo zgolj na gospodarske odnose.

Danilo Turk, predsednik sveta za mednarodne odnose pri predsedstvu RK SZDL, je dejal, da bodo razpravo prenesli v sekcijo zvezne SZDL in v druge organe. Začela se je torej široka javna razprava o zelo pomembni, če ne celo o usodni zadevi za nadaljnji razvoj Jugoslavije.

VASO GASAR

Začetek Boršnikovega srečanja

MARIBOR — S slavnostno otvoritvijo in govori, razstavo, gledališkim maratonom in prvo tekmovalno predstavo, se je sinoči v Mariboru začelo tradicionalno Boršnikovo srečanje.

Srečanje gledališč in gledališnikov, srečanje občinstva iz tako rekoč vse Stajerske, saj se bo dogajanje odvijalo tudi v posameznih bližnjih in daljnjih središčih te slovenske regije. In to kar 10 dni. Skratka, kot vedno, bo tudi letošnje že 22. Boršnikovo srečanje dalo vpogled v slovenski gledališki utrip, v gledališki kulturni prostor, katerega enakopraven član je tudi Slovensko stalno gledališče iz Trsta, ki bo nastopilo tu v petek.

Najbrž ni treba porabiti preveč črnila za poudarjanje pomembnosti mariborskega festivala. Gledališče kot najbolj izizvalna umetnost pri prenašanju fikcije v realnost že samo na sebi dovolj močno utemeljuje pomen Boršnikovega srečanja. Tudi letošnje predstave, ki jih je izbral selektor Aleš Berger, bodo izpostavile predvsem družbo, slovensko in univerzalno, ontološke

probleme vsakega posameznega človeka. Šlo bo torej za prikazovanje bistvenih dilem časa in to preko komedije, tragedije, farse, satire itd.

Na take in podobne relacije je v svojem slavnostnem govoru, potem, ko je predsednik BS Matjaž Kmecl odprl festival, opozoril tudi podpredsednik RK SZDL Slovenije pesnik Ciril Zlobec. Njegovemu izvajanju (temeljitjeje ga bomo povzeli jutri) je sledila prva tekmovalna predstava. Nastopili so domačini, Drama SNG iz Maribora, z »Metastabilnim gralom« Nenada Prokiča, ki je že lani požel velik uspeh pri kritiki in občinstvu.

Skratka, začelo se je. Danes pa se bo Boršnikovo srečanje seveda nadaljevalo in to z nizom prireditvev v okviru glavnega sporeda, Malega BS, srečanj z dramatikami... Današnja tekmovalna uprizoritev pa bo Grumov »Dogodek v mestu Gogi« v izvedbi Drame SNG iz Ljubljane.

MARIJ ČUK

nadaljevanja s 1. strani

● Ameriška borza preživela

Chemical bank, sta obenem znižali obrestno mero za najboljše kliente (prime rate) z 9,75 na 9,25 odstotka in s tem v bistvu pocenili denar. Podjetja so ob teh jamstvih začela kupovati svoje razvrednotene delnice in s tem v bistvu zavre padanje in omogočile celo postopno vihanje vrednosti.

Nesporo pa je na zadržanje ameriških finančnih krogov pozitivno vplivalo tudi predsinotnje srečanje ameriškega zakladnega ministra Bakerja s svojim zahodnonemškim kolegom Stoltenbergerjem. Sinoči pa se je ameriški predsednik Reagan sestal z Bakerjem in z guvernerjem Federal Reserve Greenspanom. Kaj je sklenila Bela hiša, ni znano, finančni operaterji pa so prepričani, da so v bistvu potrdili smernice iz vrha industrijsko najbolj razvitih držav Zahoda v Louvru.

Ameriški borzni vihar je včeraj Evropa še kar sprejemljivo preživela. V Milanu je vrednost padla za 4,45 odstotka, v Frankfurtu za 4,3 odstotka, najhuje je bilo v Londonu, kjer je padec znašal kar 12,1 odstotka. Pozitivne postavke pa so zabeležili v Parizu 0,79 odstotka in v Bruslju 1 odstotek.

Milanska borza je kar sprejemljivo preživela preizkušnjo. Že res, da so za eno uro odložili odprtje borze, dalj časa izločili kotiranje delnic Fiata in Montedisona, s tem pa so nedvomno preprečili hujše posledice.

To pa po vsem sodeč ni uspelo japonskim finančnim krogom. Tokiska borza je včeraj doživela tak polom, kot ga ne pomnijo v svoji zgodovini. Vsi pozivi na strpnost so ostali brez odziva. V japonskih finančnih krogih pa je sinoči že prevladovalo prepričanje, da je bil včerajšnji črni dan le spodrsilaj, ki mu je botrovala emotivnost investorjev. Japonsko gospodarstvo je namreč tako močno, da ne opravičuje takega padca vrednosti delnic. Resnici na ljubo ta ugotovitev velja za veliko večino zahodnih gospodarstev, izjema so v bistvu le Združene države Amerike. Ob tem pa postaja tokiska padec nekoliko bolj razumljiv. Treba je namreč upoštevati, da so japonske finančne družbe in podjetja investirala ogromne kapitale na ameriško tržišče. Padec delnic na newyorški borzi je torej za Japonce alarmni zvonec. Vsiljuje se namreč prepričanje, da bodo sedaj japonci okrnili

svoje investicije v ZDA, kar bi avtomatično zvišalo obrestne mere in občuten padec dolarja z vsemi negativnimi posledicami tako za Japonsko kot za druge ameriške trgovinske partnerje. Sinočni optimizem japonskih finančnih krogov je torej nekoliko preuranjen.

Trenutno ni znamenj, da bi vrednost dolarja padala. Včeraj se je vrednost ameriške valute zvišala na skoraj vseh denarnih borzah. Koliko časa bo to trajalo, je seveda težko odgovoriti. Tako v Bonnu kot v Tokiu so včeraj zagotovili, da bodo spoštovali sklepe iz Louvra. Japonci in Zahodni Nemci pa odločno zavračajo ameriške kritike, da sta prav ti državi krivi za sedanji borzni potres, ker sta zvišali ali nameravali zvišati obrestne mere. ZRN ni seveda spremenila svojega nasprotovanja Reaganovi strategiji, da bi morala sedaj postati »vlečna lokomotiva« zahodnega gospodarstva. Pripravljena je seveda dati svoj prispevek (obrestne mere), a le do take mere, da ne bi to škodilo zahodnonemškemu gospodarstvu.

Položaj je torej vse prej kot jasan, da je ponovno srečanje industrijsko najbolj razvitih držav Zahoda skoraj neizbežno. Včeraj so tako možnost kratkoročno izključevali. Svetovni borzni pretres pa je nesporno dokazal, da je prišlo do nesprejemljivega razkoraka med gospodarskim in finančnim potencialom posameznih držav. Borze so delno prenehale biti pokazatelj zdravja nekega gospodarstva in so postale pravo hoišče za najrazličnejše finančne operacije in tudi špekulacije. Po vsem tem je treba omeniti, da je večina borz v zadnjih mesecih beležila neprestano rast, da so posamezniki uresničili ogromne profite in da je moralo to prej ali slej nehati. Newyorškega padca ne moremo primerjati z bankrotom leta 1929, vseeno pa prevladuje prepričanje, da se ne bo na borzah vrnilo prejšnje stanje. Streznitev po lahkih zaslučkih je bila neizbežna. V takem položaju pa mora Evropa ob pomoči Japonske poiskati skupni jezik, da prepreči ameriške napake, s katerimi hudo Reaganova administracija na druge zvaliti breme hudega proračunskega in trgovinskega primanjkljaja ZDA.

● V Italiji umirjena zaskrbljenost

jajo iz ZDA, predstavljalo zelo zaskrbljivo gospodarski cikel; Cirino Pomicino je tu posredno namigoval na padec newyorške borze oktobra leta 1929.

Sicer pa so tudi drugi politični predstavniki primerjali te dogodke z dogajanjem ob koncu tretjega desetletja. Tako je načelnik komunistične skupine v komisiji za finančna vprašanja poslanske zbornice Antonio Bellocchio svetoval vladi, naj zapre finančno tržišče z namenom, da pripravi najprimernejše ukrepe. Temu predlogu pa je odločno oporekal podpredsednik socialistične skupine v poslanski zbornici Francesco Piro, ki je dejal, da zadostuje nadzorstvo, ki ga zveza borznih operaterjev izvaja z možnostjo, da ne pride do kotacije tistih delnic, za katere bi bil upad pretiran.

Veliko zaskrbljenost je izrazil republikanec Pellicano, ki je povabil

vlado naj poskrbi za finančno sanacijo »kajti očitno je, da šibko finančno stanje, kakršno je danes v Italiji, izpostavlja državo večjim nevarnostim.«

Podpredsednik vlade in zakladni minister, socialist Giuliano Amato, pa je optimist. »Čeprav je padec v New Yorku večji od onega, ki so ga zabeležili leta 1929 ni nobenega dvoma, da bo gospodarski sistem sedaj lahko premostil ta trenutek in preprečil hujšo krizo,« je dejal Amato včeraj na skupnem zasedanju proračunske in finančne komisije v poslanski zbornici. Podpredsednik vlade je tudi zagotovil, da je v zadnjih 24 urah prišlo do tesnega posvetoovanja med sedmerico najbolj industrializiranih držav, prvi sadi pa so že na dlani, predvsem na deviznem tržišču. »Tudi stanje na borznem tržišču je danes manj dramatično kot včeraj,« je še dodal Amato.

G. R.

● Nismo še na ravni krize iz 1929.

vse je bolj zapleteno, kar pomeni, da je vse skupaj težje voditi in težje koordinirati. Borze v New Yorku, na Japonskem in v Evropi so po mnenju nekaterih včeraj in v ponedeljek izgubile to, kar so v prejšnjih prej-

šnjih letih nepričakovano zaslužile. Prihodnji tedni bodo vsekakor pokazali, ali je šlo samo za vzpostavitev naravnega ravnotežja ali pa smo res pred mednarodno gospodarsko krizo.

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma - Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMI IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in poviška kapitala v izplačilu sledeči:

POSOJILA	Kuponi		Poviški kapitala	
	izplačljivi	polletje	skupna vrednost	
	1.5.1988	1.11.1987 30.4.1988		1.5.1988
1981-1988 ovrednoteno (Einstein)	6,50%	—	—	—
1984-1993 ovrednoteno II. emisija (Cavendish)	6,—%	—0,77%	1,358%	
1984-1993 ovrednoteno IV. emisija (Davy)	5,25%	0,90%	6,7425%	
	izplačljivi	polletje	skupna vrednost	
	16.5.1988	16.11.1987 15.5.1988		16.5.1988
1985-2000 ovrednoteno II. emisija (Tesla)	5,25%	0,525%	3,495%	

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

Obisk generala Pisana v deželi

Obširna razprava o bremenih vojaškega letalstva v F-JK

Glavna skrb posvečena problemu vojaških služnosti - Letališče v Rivoltu bodo povečali

VIDEM — Prisotnost vojaškega letalstva v Furlaniji-Juljski krajini, načrti za zmanjšanje vojaških služnosti in neugodja, ki bremenijo zainteresirano prebivalstvo zaradi letalskih vaj: ti so bili glavni problemi pogovorov, ki jih je imel včeraj dopoldne poveljnik glavnega štaba letalstva general Franco Pisano in njegovi sodelavci na konstruktivnem soočanju z deželnimi, pokrajinskimi in občinskimi upravitelji.

Po kratkem pogovoru s predsednikom deželnega odbora Biasuttijem se je general Pisano skupno z deželnim odbornikom Mariom Brancatijem, ki je v deželni vladi zadolžen za vojaška vprašanja, sestal s krajevnimi upravitelji, člani mešanega paritetnega odbora in številnimi deželnimi svetovalci.

Odbornik Brancati je obrazložil glavne probleme, ki so predmet razprave med Deželo in vojaškim letalstvom: uporaba strelišča Maniago—Dandolo, glede katerega se zahteva, da se premesti na drugo področje v državi, ali pa vsaj, da se na njem zniža število vaj zaradi akustične škode in varstva prebivalstva; ustanovitev novih vojaških služnosti okrog letališča v Rivoltu zaradi razvojnega strukturnega načrta vojaške baze, ki baje med drugim predvideva tudi nadomestitev znane akrobatske ekipe Frece tricolori z drugim operativnim oddelkom; podelitev prostega področja Maniago 2 za civilne dejavnosti.

Poveljnik glavnega štaba general Pisano je s svoje strani potrdil senzibilnost in razpoložljivost letalstva tako glede zmanjšanja neugodij za prebivalstvo, kot za iskanje boljših rešitev v medsebojnem zadovoljstvu. Obvezal se je tudi, da bo pri obrambnem ministrstvu iznesel tiste zahteve, ki se dajo rešiti samo na politični ravni. Sporočil je tudi, da bodo v strelišču Dandolo spremenili smeri letalskih predorov, da bi na tak način letala obšla naseljene centre in tako zmanjšala hrup in nevarnost nenamerne izgube predmetov (bomb), ki jih uporabljajo za vaje. S tem v zvezi je bilo napovedano, da bo letalstvo uvedlo nove kompleksne elektronske sisteme (»no—drop scoring«), ki ne predvidevajo uporabe nobenega orožja. Vaje na strelišču bodo trajale le štiri ure (dopoldne), preostale pa se bodo odvijale na drugih področjih v okviru NATO.

Poveljnik glavnega letalskega štaba je tudi sporočil, da bodo vojaške oblasti dale na razpolago za kmetijske namene del (110 hektarov na 142) področja Maniago 2 in ohranila le emergentne pristajalne steze.

Glede vojaške baze v Rivoltu —razvojni načrt katere predvideva, da se do leta 1991 zgradi novo naselje za približno 1.000 oseb— pa je general Pisano zagotovil, da ga letalska ekipa Frece tricolori ne bo zapustila.

Odbornik Brancati je ob koncu izrazil zadovoljstvo za konkretno sodelovanje med Deželo, krajevnimi ustanovami in vojaškimi oblastmi.

Tudi mlada vina iz koprške kleti

KOPER — Čas pečenih kostanjev je tudi čas pokušin novih vin.

Medtem ko v drugih predelih Slovenije so grozdje šele uspeli spraviti v sode, so v koprski Drogini kleti Vinakoper letos prvič poskusili pripraviti in ponuditi na trg mlada vina malvazije in refoška.

Gre za nov prijem kleti, ki želi s tem razširiti paleto vin, ki jih ponuja trgu, po drugi strani pa želi tudi zadovoljiti pivce, ki si želijo sveža in bolj pitna vina.

Glavni enolog Droginih kleti Miran Vodopivec je pojasnil, da so mlada vina pripravili iz več razlogov: v koprski kleti je pravilo mladih vin omogočala trgatega, ki je potekala v času, ko je tudi grozdje dosegalo zadostno zrelost, po drugi strani pa je pripravi botrovala tudi ustrezna oprema, s katero se je oskrbela koprška klet.

Po Vodopivčevem mnenju je ponudba mladih vin v vseh razvitejših vinorodnih deželah stara praksa, ponudbo pa omogoča tudi jugoslovanska zakonodaja. Mlada vina so sveža, ker vsebujejo več ogljikove kisline, uporaba teh vin pa je omejena do konca leta.

Vinakoper bo mlado malvazijo in refošk na trg plasiral z jutrišnjim dnem.

I. U.

Praznik občine Piran

PORTOROŽ — Dograjena marina, prenovljena restavracija, taverna, nov vodni hram Vinjole, preurejena čistilna naprava... so samo nekatere novosti in delovne zmage, ki so jih dosegli v minulem letu v piranski občini, je v svojem govoru na slavnostni seji ob občinskem prazniku poudarila predsednica skupščine občine Piran Tatjana Kosovel in dodala, da ostaja vrsta nedokončanih nalog, s katerimi se bodo morali trdo spoprijeti tukajšnji občani — predvsem pri urejanju oskrbe z vodo in pri dograjevanju obalne ceste.

Na slavnostni seji, ki so se je udeležili tudi predstavniki pobratenih občin Vis, Ohrid in Aquileia, je Marjan Pogačnik, komandant bojne ladje iz vojaškopomorskega sektorja v Pulju, v imenu viceadmirala Božidarja Grubišiča, komandanta štaba jugoslovanske vojne mornarice, izročil zlato plaketo skupnosti partizanov pomorščakov Slovenije, ki imajo domicil v tej občini (podelil je tudi pet srebrnih in 15 bronastih plaket posameznikom te skupnosti).

Na slavnostni seji občinske skupščine so tudi svečano obeležili desetletnico uspešnega sodelovanja s pobrateno občino Aquileia in podelili občinska priznanja. Te so prejeli: Toni Biloslav, Gustav Guzej, Zvonimir Kralj, Jože Sagadin, Stojan Troha in AMD Pinko Tomažič iz Strunjana. Občinski plaketi pa sta prejela mladinski pihalni orkester, ki je na svetovnem prvenstvu na Dunaju letos zasedel tretje mesto, in mladinski trobilni kvintet iz piranske glasbene šole, ki je že nekaj let najboljši v državi.

B. Š.

Tihotapstvo na italijansko-jugoslovanski meji

KOPER — Tudi letos se je izkazalo, da tihotapstvo preko jugoslovansko-italijanske meje še vedno traja. Ne glede na to, da odhaja veliko število jugoslovanskih državljanov v Turčijo z namenom, da bi s tihotapljenjem blaga prišli do dobrega zaslužka, so imeli jugoslovanski in italijanski cariniki tudi letos polne roke dela s tihotapci.

V korak z jugoslovanskimi državljani, ki poskušajo na nedovoljen način prenesti devize ali prepeljati razne stvari, grede tudi italijanski državljani, ki ne izbirajo sredstev, da svoje blago posredujejo na jugoslovansko tržišče. Njihovi dosežki, od raznih razprodaj, ki so v večini primerov vaba za naše kupce, pa do najetih tihotapev, ki na razne načine prenašajo kupljeno blago iz Italije do kupcev v Jugoslaviji, presegajo že vsako mero in povzročajo velike probleme jugoslovanskim mejnim organom. Podatki govorijo, da je veliko takih, ki se ukvarjajo z nedovoljeno trgovino.

Kot primer, na jugoslovansko-italijanski meji je odkril Sandro Cardone, ki je v posebej pripravljenem delu avtomobila uspel iz Italije pretihotapiti 80 parov kavbojk, ki jih je v Bujah predal nekemu posredniku. Pri povratku v Italijo so jugoslovanski cariniki odkrili prazen prostor v avtomobilu. Cardone je priznal svoje umazano početje, za katero je kaznovan z 1,2 milijona dinarjev kazni, milijon dinarjev je moral plačati za uvoz in odvzeli so mu avtomobil.

Aldo Trivillini, tudi najeti tihotapec, bi moral iz Trsta v Portorož prinesiti 23 parov kavbojk, 20 jeans jaken, 52 kosov obleke in 1.000 otroških balonov. Prijeli so ga na meji, mu vzeli blago in avtomobil, za poskus tihotapljenja pa je kaznovan s 500.000 din globe.

Odkrit z 22 kg zlata - Če ne bi bil 23-letni Miladin Dimitrič z Reke, ki je bil na začasnem delu pri avtoprevoznikiškem podjetju v Italiji, odkrit med poskusom, da iz Italije prenese v Jugoslavijo 22 kg zlata, bi bil to eden največjih tihotapskih uspehov v tem letu. Jugoslovanskim carinikom, ki so ga prijeli na mejnem prehodu Fernetiči, je izjavil, da prevaža zlato za nekega Madžara iz Budimpešte.

Samir Šabanović, zidar iz Umaga, je poskušal iz Italije pretihotapiti dva radioaparata in krzneni jakni, kar je skril v avtomobilu renault 4.

Poljski državljan Miroslav Kema je v »likalniku« poskušal prenesti 40 kg kave, tri telefonske aparate in osem strojev za rezanje testa.

V prvih osmih mesecih letos je na jugoslovansko-italijanskih prehodih Skofije in Lazaret, v bližini Kopra, zaradi deviznih prekrškov odvzeto 25,5 milijona dinarjev, 18 milijonov lir, 70.000 DM in manjša količina dolarjev, frankov in šilingov.

Tako je Ružica Stojanović iz Požarevca poskušala čez mejo prenesti 915.000 dinarjev, Ivanka Ačimović iz Zrenjanina 485.000 din, Milan Kovačević iz Ogulina 465.000 din, 100.000 lir, 400 DM in 20 angleških funtov; Zoran Nikolić iz Požarevca je nameraval v Italijo nezakonito prenesti 20.000 dinarjev, 102.000 lir, 300 DM, 80 angleških dolarjev in 6.000 šilingov. Volodja Mardešić iz Splita je želel pretihotapiti 50.000 din, 315.000 lir in 965 DM. Jože Lavrič iz Bleda 5.000 šilingov, 110 DM in 100.000 din.

ZORAN VLAJIĆ

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Naše manjšinsko obzorje:

NACIONALIZEM IN NEINFORMIRANOST

Italijanska manjšina na Južnem Koroškem

Revija Il Mulino, ki že več desetletij pozorno spremlja tudi dogajanje ob robu italijanskega ozemlja, je v drugi letošnji številki (marec - april 1987, str. 287-308) objavila zanimivo razmišljanje o novjšem razvoju etničnih odnosov na Južnem Tirolskem.

Prispevek, ki sta ga napisala G. Mezzalana in G. Zucchini, nosi naslov: »Nacionalizem in neinformiranost; Italijani na Južnem Tirolskem« in prinaša povzetke raziskave o volilnem uspehu neofašistične stranke v Bocnu 12. maja 1985.

Raziskava je bila izvedena aprila 1986, finansirala jo je Avstrijska narodna banka, organiziral pa Avstrijski inštitut za raziskave o miru. Pri izvedbi so sodelovali številni znani strokovnjaki, kot K. Kampfmüller, A. Pelinka in K. Stuhlpierr. Gradivo je bilo pred kratkim objavljeno na Dunaju pod naslovom: Nacionalizem in neofašizem na Južnem Tirolskem.

Glavni namen raziskave je bil torej razumeti razloge za volilni uspeh stranke MSI. V ta namen je bil v Bocnu izbran vzorec italijansko govorečih volivcev in tem je bila postavljena vrsta vprašanj. Odgovori so v članku vključeni v širši opis etničnih razmer v pokrajini, zlasti glede na razvoj v zadnjih treh letih pred volitvami.

Glavne etape južnotirolskega vprašanja so znane: 5. 9. 1946 sta De Gasperi in Gruber podpisala prvi sporazum v Parizu, 31. 8. 1972 pa je bil z dekretom št. 670 izdan nov pokrajinski statut, ki daje velik poudarek na etnocentrično avtonomijo nemško govoreče narodne skupnosti.

Volilni uspehi neofašistične stranke so v vsem povojnem obdobju bili praviloma vezani na stopnjo etnične napetosti: naraščali so v dobi 1952-69, ko so se etnični problemi kopičili, nato so padali do leta 1978, ko so začeli spet naraščati, do vrhunca, leta 1985, ko je stranka dosegla v občini Bocen 22,7 odst. vseh glasov in relativno večino.

Novo obdobje napetosti se je zaostrilo leta 1983, ko so bili objavljeni rezultati popisa iz leta 1981. Odstotek italijanskega prebivalstva je v primerjavi s stanjem deset let prej zdrknil z vrednosti 33% na 28,7%, v samem Bocnu pa od 77,2% na 73,6%. Kot je znano, so bile dane le tri možne narodnostne opredelitve: nemška, ladinska in italijanska, zato so se morali vsi mešani zakoni in pripadniki drugih narodnosti »prilagoditi« ali vzdržati in tako izgubili vrsto pravic. Najmočnejša je bila privlačnost nemške opredelitve, ki je tudi nudila največ možnosti, in zanjo se je očitno opredelilo tudi precej Italijanov.

Rezultati popisa so povečali nelagodnost dela italijanskega prebivalstva, ki se je nato stopnjevala. Februarja 1985, nekaj mesecev pred volitvami, je MSI dal pobudo za petico, ki je zahtevala odpravo šestih postavk Statuta. Med drugim so zahtevali odpravo proporcionski pri delitvi delovnih mest v javnih ustanovah, odpravo obveznega znanja nemškega jezika za te službe in odpravo enakopravnosti nemškega jezika v javnosti. Petico je podpisalo 20.000 Italijanov. Ob tem velja dodati, da je le nekaj let

prej 16.000 Italijanov podpisalo petico, da bi doseglo boljše pouk nemškega jezika za svoje otroke, a stranka nemško govoreče večine je to težnjo zavrnila po svojem stališču: »Čim bolj smo ločeni, tem bolje se bomo razumeli.«

Ta peticija je dala prevladujoči ton volilni kampanji v smislu, da zaščita nemške skupnosti pomeni izginotje italijanske. Avtorja razprave sta mnenja, da se je italijansko prebivalstvo odzvalo volilnemu geslu MSI, češ da so »Italijani državljani druge kategorije«, predvsem ker ni bilo dovolj informirano o resnični vsebini statuta in ker ni bilo javne razprave o novostih, ki jih je ta vsebina uvedla v sožitje obeh skupnosti.

Glas za MSI torej ni bil glas za neofašistično ideologijo, ampak glas protesta, odpora do avtonomije, pribežališče ob kolektivnem vzdušju ogroženosti in orodje za kaznovanje strank, ki naj bi bile odgovorne za to ogroženost. Neopoznavanje realnih pogojev je omogočilo prevlado čustvenih in propagandnih argumentov nad razumsko analizo in oživitvev nacionalističnih usudlin.

Nekaj številčnih vrednosti iz analize dobljenih odgovorov dejansko potrjuje to interpretacijo. Približno 54% anketiranih je pokazalo pomanjkljivo poznanje določb, ki urejajo izvajanje etnične proporcionski. Predvsem glede narodnostne razporeditve javnih služb je bilo največ napačnih odgovorov, preko 70%, med delavci v industriji pa celo do 80%. Skoraj 90% izbranega vzorca je smatralo načelo etnične proporcionski za krivično; večina je pri tem poudarjala »krivično privilegiranje« nemško govorečega prebivalstva, manjšina pa prevlado narodnostnega ključa nad realnimi potrebami.

Odgovori mladih Italijanov se niso bistveno razlikovali od starejših, izhajali so iz istih predsodkov. Dvojezičnost je zanje predvsem mehanizem, ki jih emarginira. Večina mladih ji nasprotuje z naslednjimi argumenti: Obvezna naj bi bila le za osebe, ki je v stiku z javnostjo; vsak naj bi lahko rabil svoj jezik; italijanščina je pač državni jezik.

Na vprašanje, če je prav, da se nemško govoreče prebivalstvo zaščiti, kot je predvideno v Statutu, so anketiranci odgovarjali na naslednji način: med tistimi, ki so ga poznali (na pr. javni uradniki, ki so šli skozi sprejemne izpite), je bilo 73% za in 19% proti; med tistimi, ki so statut slabo poznali, pa je bilo 43% odgovorov za in 47% proti.

Kot zadnji podatek: 58% anketiranih je bilo za ustanovitev enotne italijanske stranke, ki naj bi delovala kot protiutež nemški SVP (Südtiroler Volkspartei).

Politična kultura gre torej tudi pri Italijanih v etnocentristično smer, v zapiranje v lastno skupnost. Kjer manjkajo stvarni elementi presoje, se pojavijo nacionalistični argumenti. Italijanska skupnost na Južnem Tirolskem je še posebno izpostavljena tej težnji, ker pravzaprav nima lastne kulture; družji jo lahko predvsem nasprotovanje nasprotni skupnosti. Namesto kulture, ki povezuje, nastaja »kultura razlike«, ki ločuje.

40 let »Primorskih novic«

KOPER — Če v vsakem tretjem gospodinjstvu berejo »Primorske novice«, potem za ta časnik bržčas velja trditev, da sodi med najbolj razširjene lokalne časnike na Slovenskem. Z naklad 25 do 26 tisoč izvodov so se v zadnjih letih močno »usidrali« med bralci, ki v veliki meri pokupijo tako torkovo kot petkovo izdajo »Novic«. Časnik, katerega predhodnik je bila »Nova Gorica«, ki je izšla 8. novembra leta 1947, se je v 40 letih razvil v razgiban, ljudem priljubljen list, ki izhaja dvakrat na teden z obilico mnenjskih rubrik, ki omogočajo občanom spraševanje, razmišljanje, polemiziranje. To je bržčas tudi ena od tistih kakovosti, ki ob tem, da v mnogih novinarskih prispevkih nastopajo bolj ljudje kot pa forumi, omogoča »Novicam« nenehno rast naklade. V »Novicah« se trudijo, da bi ob izboljšanju kakovosti novinarskih prispevkov izboljšali tudi urejanje časnika, kar pomeni, da bodo v bodoče časnik dokončno oblikovali v Kopru in ga povsem oblikovanega poslali v tisk. Pomembno je še, da relativno veliko razliko med ceno časnika na trgu in v tiskarni zdaj krijejo večinoma z lastno dejavnostjo, saj izdajatelj pokriva le še 12 odstotkov razlike v ceni, pred desetimi leti pa je bilo to »pokrivanje« kar 50-odstotno. Seveda v »Primorskih novicah« ob vseh »tehničnih« spremembah pripravljajo bralcem tudi vsebinske spremembe. Tako naj bi petkovo številko še letos, torkovo pa prihodnje leto razširili, oziroma povečali za štiri strani, med katerimi bo ena stran namenjena mnenjem in pobudam občanom, ki vse pogostejše dopisujejo v časnik in dokazujejo, da je to njihov časnik.

D. G.

S Sežanci na gobarski izlet

SEŽANA — Jesen je čas, ki je tudi gobarjem naklonjen, še posebno, če so ugodni vremenski pogoji. Gobarji sežanske gobarske družine se vsako leto še posebno veselijo tradicionalnega gobarskega izleta. In na tega tudi letos njihova organizacija ni pozabila. Ko smo povprašali Aleksandro Ostroško, predsednico sežanske gobarske družine, nam je odgovorila, da letos organizirajo gobarski izlet na cerkniško območje. »Odlučili smo se, da ga organiziramo v soboto, 31. oktobra. Kot vsako leto, bomo tudi letos odšli na izlet z avtobusom. Vsi zainteresirani se bodo tega dne zbrali ob 7. uri pred avtobusno postajo v Sežani, nakar nas bo pot vodila k cerkniškim gobarjem. Za člane gobarske družine znaša cena izleta 3.000 dinarjev. Prijave z vplačilom pa sprejema blagajničarka Ljubica Bezek na sedežu Zveze kulturnih organizacij v Sežani, Partizanska c. št. 15, tel. 73736«.

—oks—

»Sapramiška« danes v Sežani

Tradicionalni teden otroka se bo v sežanski občini zaključil s predstavo »Sapramiška«. Lutkovno gledališče iz Ljubljane bo gostovalo z omenjeno predstavo za najmlajše v Divači in Sežani, otroke pa bo zabavala Svetlana Makarovič.

Zveza prijateljev mladine Sežana vabi na ogled predstave Sapramiška danes, 21. oktobra.

Ob 10. uri bo predstava v kinodvorani v Divači in je namenjena učencem Osnovne šole Dr. Bogomira Magajne, šolarjem s prilagojenim učnim programom, malčkom iz vrta in vsem najmlajšim, ki niso vključeni v organizirano družbeno varstvo.

Ob 15.30 pa bo Svetlana Makarovič gostovala s Sapramiško v sežanski osnovni šoli - v večnamenskem prostoru.

Organizatorji pozivajo starše, da pripeljejo na ogled predstave tudi otroke, ki niso zajeti v vzgojnovarstvene organizacije.

Ogled predstave Lutkovnega gledališča iz Ljubljane je brezplačen.

—oks—

Problem inertnih odpadkov spet le začasno rešen

Večje odlagališče bodo uredili v Osapski dolini blizu morja

"Kam z odpadki?" je vprašanje, ki si ga zadnje mesece zastavljajo krajevni upravitelji, občani in v še največji meri številna gradbeno podjetja, ki ta čas delajo v Trstu in okolici. Problem odlaganja inertnih odpadkov in drugih vsakdanjih smeti se je namreč že tako razrasel, da marsikomu ne privošči mirnega spanca. "Ne gre samo za težave, ki jih povzroča omejena zmogljivost tržaškega občinskega upepeljevalnika," nam je povedal občinski odbornik za javne industrijske službe Lucio Cernitz, "temveč za še bolj pereče vprašanje velikih količin odpadnega gradbenega materiala, ki ga na Tržaškem dejansko ni kam odvreči. Predlogov je bilo sicer že veliko, vsaka rešitev pa se je izkazala le kot začasna in neučinkovita, občasno celo nesmislena, kot na primer odlagališče v Barkovljah, ki je burilo duhove domačinov in ekologov."

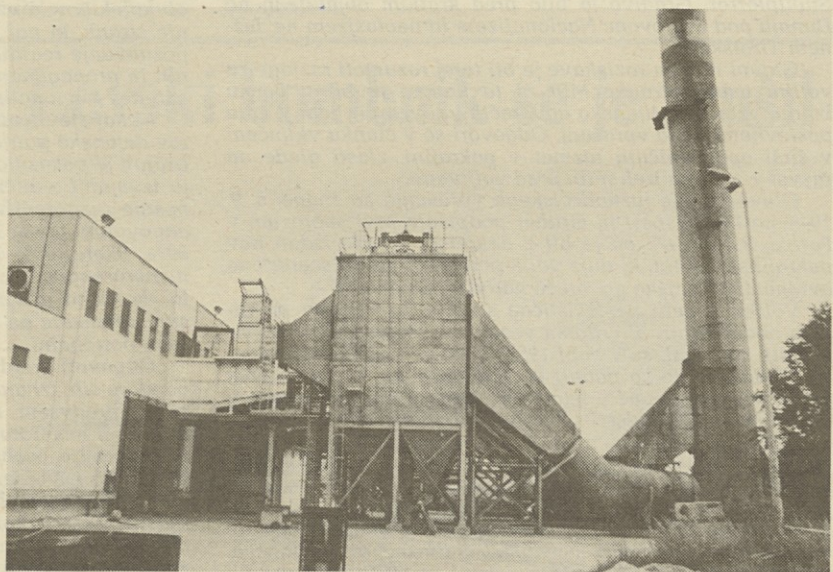
Na sestanku, ki so se ga v soboto udeležili tudi predsednik KZE dr. Botteghelli, predsednik pristaniške ustanove Zanetti ter tržaška občinskaodbornika Cernitz in De Gioia, so skušali poiskati ustrezno rešitev vsaj za inertne odpadke in vse kaže, da so optirali za Osapsko dolino, ki naj bi bila ta čas najprimernejša za namestitev večjega odlagališča. O odločitvi so obvestili tudi krajevne ekološke, ki so že pred časom opozorili na številne nevarnosti, ki jih tako odlagališče lahko ustvari, državno službo za javna dela in miljsko občinsko upravo, pod katero spada omenjeno področje. Tokrat pa ne gre zgolj za ekološko vprašanje, temveč za širši problem, saj pomanjkanje ustreznih smetišč ogroža celo gradbeno dejavnost v tržaški pokrajini. Podjetja, ki tukaj gradijo namreč nimajo druge izbire in dogaja se, da zlasti na Krasu, pa tudi drugje v okolici mesta, kar čez noč zrastejo nezakonita odlagališča. To stanje bodo občinski upravitelji še preverili. Prav tako sporna je odločitev Občine, da

začasno vzamē v najem jamo pri Nabrežini. Že po nekaj tednih ta naravna votlina ne more več sprejeti odpadnega materiala, čeprav so tržaški občinski in pokrajinski upravitelji svojčas zahtevali, da je njena zmogljivost precejšnja. Prav včeraj je zato tržaška Občina poslala na mesto osebje, da bi preverilo nastalo stanje in ugotovilo, v kolikem času se bo odvrti material sesedel in pripravil prostor za nadaljnje odlaganje. To seveda ne bo trajalo malo časa, daje pa še dodatno rešitev za bodočnost.

Nič kaj rožnato pa ni stanje v mestu, kjer se kopičijo smeti ob zbiralnikih. Pristojno občinsko osebje je te dni stopilo v stik z vsemi izdelovalci posebnih filtrirnih naprav, da bi čimprej lahko nadomestili pokvarjeni del

upepeljevalnika. Okvara dejansko ni majhna, upajo pa, da se bo kritična doba tako skrajšala za nekaj mesecev, saj je znano, da odvažanje mestnih smeti v druge pokrajine povzroča velike stroške tako tržaški kot okoliškim občinam. Zaenkrat pa še velja priporočilo, naj prebivalci karseda smotno odlagajo vsakdanjo navlako. Svoj delež k rešitvi problema pa bo prineslo tudi diferencirano odlaganje smeti, na primer papirja, cunj in stekla, za kar namerava Občina v najkrajšem času namestiti posebne zbiralnike.

Splošno stanje je torej resno, občano tudi kritično, vendar, kot so nam zagotovili na Občini, je celotna zadeva še pod nadzorstvom. Rešitev ne more priti iz dneva v dan, upajo pa, da bo, vsaj z ozirom na trud, ki ga vlagajo, res učinkovita in dolgoročna.

Upepeljevalnik na Pantelejmunu: v pričakovanju korenitih popravil, ki ne bodo kratkotrajna, deluje že nekaj mesecev z zmanjšano zmogljivostjo

Na pobudo Zveze za varstvo okolja

»Zelena univerza« tudi v našem mestu

Prvo "zeleno univerzo" so naravovarstveniki organizirali leta 1982 v Mestrah. V naslednjem letu so "zelene univerze" delovale predvsem na severu Italije, bilo jih je že 25, medtem ko so na Jug prodrle šele v zadnjih letih. V sklopu tržaške "zelene univerze" organizirajo naravovarstveniki niz predavanj z ekološko vsebino.

Tržaška zveza za varstvo okolja bo letos prvič v Trstu priredila "zeleno univerzo". Prvi cikel predavanj v dvorani Baroncini, ki jo je dala na razpolago zavarovalnica Generali, se bo začel 23. oktobra in se zaključil 27. novembra. Na teh predavanjih, ki ne bodo trajala več kot uro, bo predvsem govor o naravi in o stopnjah onesnaženosti zraka, morja in naravnih parkov.

Včerajšnje tiskovne konference v uradih Anse, kjer so predstavili zeleno univerzo, so se udeležili predstavniki vodstva tržaške sekcije Zveze za varstvo okolja Paolo Privitera, Lino Santorio in Edi Pernici. Privitera je še dodal, da bo v aprilu še drugi del predavanj, ki pa bo posvečen predvsem tržaškemu mestnemu središču. Na teh predavanjih bodo obravnavali zračno onesnaženje mestne četrti. Poseben del predavanj bo namenjen tudi hrupu, ki v Trstu iz leta v leto narašča. V tem okviru bo Zveza za varstvo okolja predlagala mestni upravi razširjenje območja za pešce, ki naj bi tako zajemalo celotno staro mesto. Tiskovne konference se je udeležil tudi Giorgio Honsell, ki bo s svojim predavanjem o življenju v morju in rdečih algah v Tržaškem zalivu, otvoril niz predavanj. Neustrepe rdeče alge - obstajajo namreč tudi strupene rdeče alge, ki lahko okužijo školjke in preko teh človeka - so se v zadnjih letih pojavile tudi pri nas.

Predvsem bi bilo potrebno, je dodal Lino Santorio, pobiranje raznih odpadkov in njihovo sortiranje. Še prej pa bi morali razni tovarniški iz-

delki priti na tržišče primerno zapakirani, da bi bila s tem omogočena ponovna uporaba odpadkov, kot so aluminij, papir, steklo itd. Potrebno bi bilo tudi pobiranje tranzistorskih in drugih baterij, ki vsebujejo živo srebro. Samo 10 gramov te snovi lahko namreč zastrupi eno tono živil, je še poudaril Santorio. S predelavo odpadnih snovi bi se dalo prispevati k varčevanju z energijo. S pridobivanjem aluminija iz raznih odpadkov bi lahko prihranili 90% energije, ki jo porabimo pri pridobivanju te kovine iz rudnin. Podobno je z odpadnim papirjem. Italija namreč uvaža odpadni papir, namesto da bi porabila svojega.

Na predavanjih bo tudi govor o državnih parkih in o raznovrstnih pristikih, ki jih izvajajo mafiji in manjši osveščeni domačini na uslužbenec parkov na jugu Italije. Marsikdo bi najraje postavil villo ali hotel kar na sredi takih parkov.

Cikel predavanj "zelene univerze" se bo zaključil s predavanjem o pomanjkljivostih italijanske zakonodaje na področju varstva narave. (zvo)

Film »Silkwood« v nedeljo v Aristonu

V kinodvorani Ariston bo v nedeljo ob 11. uri na sporedu Nicholsov film "Silkwood", v katerem nastopata Meryl Streep in Kurt Russel. Gre za filmsko rekonstrukcijo znanega primera Karen Silkwood, ki se je na polovici sedemdesetih let okužila v tovarni plutonija v Oklahomi. Predvajanja za šole, ki se morajo predhodno zglasti na tel. št. 304222, bodo na sporedu v torek, 27., in v sredo, 28. oktobra, s pričetkom ob 11. uri.

V ponedeljek na Pomorski postaji

Vsdržavni svet VZPI bo zasedal v Trstu

V kongresni dvorani Pomorske postaje v Trstu bo v ponedeljek, 26. t. m., zasedal Vsdržavni svet VZPI-ANPI. Gre za prvo zasedanje omenjenega sveta v Trstu, ki daje dogodku posebno obeležje, prav zaradi bližine 1. novembra, ko potekajo svečanosti ob polaganju venec na vse grobove in spominska obeležja padlim borcem za svobodo, kot tudi zaradi posega predsednika vsdržavnega sveta Arriga Boldrinija in prisotnosti številnih delegacij partizanskih borcev iz dežele FJK in Zveze združenj borcev obmejnih slovenskih občin.

Dan pred zasedanjem v Trstu bo delegacija vsdržavnega sveta VZPI-ANPI počastila spomin padlih v Redipuglii, ob 11. uri pa bo spominska svečanost v Rižarni, v počastitev spomina žrtve nacifašizma.

V ponedeljek popoldne bo, v sklopu zasedanja, tudi srečanje vsdržavne koordinacijskega odbora bivših partizanskih bork.

»Za mir in prijateljstvo med narodi« bo geslo zasedanja, na katerem bo govor o številnih problemih, ki zadevajo borčevsko organizacijo in njeno delovanje, kot tudi o političnem položaju pri nas in v svetu. Zasedanje bo pomembno, ker bo na njem govor tudi o problematiki Slovencev v Italiji. Ker so bili že na vsdržavnem kongresu VZPI-ANPI, ki je bil decembra 1986 v Milanu, predloženi in potrjeni dokumenti, ki zadevajo stališče organizacije do vprašanj slovenske manjšine in njenega boja za globalno zaščito svojih pravic, bo na ponedeljkovem zasedanju imenovana posebna skupina, ki naj sestavi dokončno besedilo o tem vprašanju.

Zgodovinar Janko Prunk gost DSI

Politično delovanje Janeza Ev. Kreka v kritičnem obdobju slovenske zgodovine

Politično delovanje pred šestdesetimi leti umrlega Janeza Evangelista Kreka je na ponedeljkovem večeru v DSI poglobljeno predstavil zgodovinar Janko Prunk, član ljubljanskega Inštituta za zgodovino delavskega gibanja. Pokojni duhovnik, profesor filozofije in moralne teologije, poslanec v dunajskem parlamentu in v deželnem zboru v Ljubljani, je bil vsestranska osebnost. S svojim ostrim razumom je takoj prodril v bistvo problema slovenskega kmečkega in delavskega sloja. Njegovo politično delovanje je sicer uokvirjala in omejevala takratna konservativna katoliška stranka, ki se je kasneje preimenovala v Slovensko ljudsko stranko. Kljub temu da so njegovi predstojniki in idejni somišljeniki s precejšnjim nezaupanjem gledali na Krekove »novotarije«, mu je uspelo storiti nekaj bistvenih socialnih, gospodarskih in političnih korakov za izboljšanje položaja slovenskih kmetov in delavcev. Da je bil nekaj korakov pred svojim časom pa dokazuje že dejstvo, da je prvi predlagal ločitev Cerkve in države.

Krek se je navduševal za porajajoče se evropsko krščansko socialno gibanje; povsem pa se je zavedal, da mora te napredne ideje elastično prilagoditi slovenski stvarnosti. V svoji družbeni analizi je postavil za steber našega naroda kmeta. Knjiga Črne bukke kmečkega stanu izpostavlja zahtevo po preprečitvi drobitve kmetij in predvideva razne davčne olajšave ter ustanovitev zadrug in posojilnic.

Z enako vnemo se je zavzemal tudi za izboljšanje socialnih pogojev slovenskega delavstva. Predlagal je ustanovitev delavskih zadrug, prvi se je zavedel nujnosti socialnega

zavarovanja ter se zavzemal za uvedbo splošne volilne pravice.

Predavatelj je poudaril Krekovo pomembnost v nacionalni orientaciji. Leta 1898 se je odločil za velik preobrat v slovenski politiki. Zavedel se je, da je povezava z avstrijskimi katoličani narodnostno nevarna, saj se je izkazalo, da so avstrijski krščanski socialisti prej nemški kot krščanski in razumel, da z njihovo pomočjo Slovenci ne bodo mogli doseči avtonomije. Sprevidel je torej, da je edina možna rešitev povezava s Hrvti in na tej osnovi je kasneje zgradil svojo trialistično koncepcijo. Trializem je bil v tistem času realistična faza slovenskega emancipiranja znotraj habsburške monarhije. Krek se je torej zavzemal za uveljavitev jugoslovanske orientacije pri reševanju slovenskega narodnostnega vprašanja.

Med prvo svetovno vojno smo bili Slovenci v prav tako hudi nacionalni nevarnosti kot leta 1945. Naš narod je bil med dvema ognjema: če bi zmagala Antanta, bi italijanska roka odtrgala velik kos slovenske zemlje, če pa bi zmagale centralne sile, bi našemu narodu grozila absolutna germanizacija. Krek je skušal leta 1915 najti izhod iz sile znotraj monarhije in to je bil vzgib, ki je rodil majsko deklaracijo, kjer so Slovenci zahtevali takojšnjo pravico do ustanovitve samostojne države SHS.

Izčrpan predavatelj prof. Prunka se je, kot običajno, zaključilo z diskusijo. Ob koncu pa so si obiskovalci lahko ogledali verske motive in portrete slikarja Norberta Grčarja, doma iz Salzburga, ki bodo nekaj tednov krasili Peterlinovo dvorano v Ulici Donizetti 3.

Raba slovenščine na zasedanju medobčinske skupščine KZE

Ko Gambassini vrže kamen in skrije roko...

Vprašanje rabe slovenščine je bilo zopet v ospredju pozornosti na zasedanju medobčinske skupščine tržaške Krajevne zdravstvene enote v ponedeljek v sejni dvorani tržaškega občinskega sveta. Tokrat je bilo to vprašanje obravnavano posredno in sicer ob odobritvi zapisnika seje skupščine KZE 19. aprila letos. Na tisti seji je načelnik skupine Liste za Trst Gambassini prekinil poseg predstavnika SSK Lokarja v zvezi s proračunom KZE za letošnje finančno leto. Lokar je govoril v slovenščini in Gambassini je zahteval, naj preneha, v nasprotnem primeru pa bi skupina LpT zapustila dvorano in bi bila torej skupščina nesklepčna. Lokar je tedaj nadaljeval poseg v slovenščini, Lista za Trst je zapustila dvorano in sejo so morali zaradi nesklepčnosti končati.

Na ponedeljkovi seji je morala skupščina odobriti zapisnik omenjene seje. V besedilu, ki je bilo predloženo svetovalcem, je bil Gambassinijev poseg omejen na besede, da je Gambassini »prekinil govorinika in ga vprašal, naj ne govori več v slovenščini«. Lokar je proti taki formulaciji odločno protestiral in poudaril, da mora zapisnik verno odražati dogajanja v skupščini in mora torej vsebovati natančen opis dogodka in točne Gambassinijeve besede. Te besede je Lokar označil kot moralno in politično grožnjo ter si pridržal pravico, da tudi s sodnim postopkom zaščiti svoj ugled. Predstavniki SSK je zato zahteval spremembo zapisnika in še zlasti poudaril

nujnost, da se v zapisnik dobesedno vnese Gambassinijeva izjava.

V razpravo o tej zahtevi je prvi posegel predstavnik Tržaškega gibanja Parovel, ki je dejal, da soglašajo z Lokarjevo izjavo. Po njegovem mnenju je bil Gambassinijev poseg v očitnem nasprotju z zakonom in podvržen kazenskemu postopku ne glede na prijavo prizadetega svetovalca. Zato je Parovel zahteval, naj predsednik skupščine Camber sam prijavi Gambassinija sodstvu. Načelnik komunistične skupine Monfalcon je dejal, da je sam prisostvoval dogodku politične in narodnostne nestrpnosti ter poudaril, da je tako zadržanje nekega svetovalca na seji skupščine docela nesprejemljivo. Kar zadeva zapisnik je predlagal, da skupščina prekine z razpravo in jo odloži na naslednjo sejo, medtem pa naj funkcionalni spreminjenju pravilnik ter naj v njem navedejo natančen potek dogodkov.

Za besedo je nato zaprosil Gambassini, ki je dejal, da je stališče Liste za Trst zelo jasno in da ni nič nenavadnega, če je rekel, da bo LpT zapustila sejno dvorano, ker Lokar govori v slovenščini. To je stališče njegove stranke in to bo vsakokrat naredila, kadar bo kdo govoril v slovenščini. Za nameček je, v polemiki z demokratizirani, Gambassini dejal, da je zbral vse posege bivšega župana Richettija v zvezi z rabo slovenščine in tržaškem občinskem svetu(!) in

da jih bo predložil v obliki resolucije na seji tržaškega občinskega sveta. Gambassiniju je priskočil na pomoč liberalec Trauner, ki je dejal, da mora zapisnik vsebovati samo tisto, kar je bilo uradno izrečeno in ne medklincev ali prekinitev posameznih svetovalcev.

Načelnik svetovalske skupine SSK Brezigar je nato vzel na znanje Gambassinijevo priznanje o poteku dogodkov, ki je bilo tokrat javno izrečeno pred mikrofonom in bo torej vneseno na zapisnik ponedeljkove seje. To je bila v bistvu zahteva SSK in zato je popravljanje prejšnjega zapisnika postalo brezpredmetno. V odgovor Traunerju pa je dejal, da mora zapisnik verno prikazovati dogajanja v sejni dvorani in Gambassinijeva grožnja je bila bistveni del teh dogajanj. Tudi Monfalcon je nato umaknil predlog o odložitvi odobritve zapisnika, ker je pač Gambassini sam priznal dogodke, kar bo seveda razvidno na zapisniku ponedeljkove seje.

To poudarjanje priznanja pa je Gambassinija očitno zaskrbelo in je ob splošnem muzanju ježno odvrnil, da ni priznal ničesar, ampak je le dejal, da »bi bilo v skladu s stališči LpT, ko bi bil dejal, da iz protesta zapuša dvorano«, tako da mu je neofašist Di Giorgio v bistvu očital, da je vrgel kamen in skril roko...

Zapisnik je bil nato odobren ob vzdržanju predstavnikov KPI, SSK in Tržaškega gibanja.

Nujen poziv krvodajalcem

Moja mati Marija Godina iz gostilne v Botaču nujno potrebuje zaradi bolezni transfuzije krvi tipa B negativna ali 0 negativna. Naprošam tiste, ki bi lahko ugodili temu nujnemu pozivu, naj se oglašijo pri družini v Botaču št. 5 ali neposredno v glavni tržaški bolnišnici v Ulici Pietà.

Jutri okrogla miza WWF o odpadkih

Tržaška sekcija Svetovnega sklada za naravo WWF priredi jutri, 22. t. m., okroglo mizo o perečem problemu smeti in odlagališč v mestu in pokrajini z ozirom na sedanje kritično stanje. Govor bo tudi o raznih možnostih posodobitve občinskega upepeljevalnika. Okrogla miza bo na sedežu WWF, Ul. Venezian 27 (2. nadstropje), s pričetkom ob 18. uri.

Starši in višješolci bodo izvolili svoje predstavnike

Prihodnji teden volitve v notranje šolske svete

Konec meseca bodo na slovenskih šolah vseh vrst in stopenj in v državnih otroških vrtcih potekale volitve v medrazredne, v razredne svete in v svete otroških vrtcev, to je notranjih šolskih organov, ki jih morajo starši šolarjev in višješolci vsako leto obnoviti. Predvidoma prihodnji mesec bodo stekle tudi volitve v druge šolske organe (zavodske svete, okrajne in pokrajinske šolske svete). Ministrstvo za šolstvo je pred časom najavilo, da bo točni datum teh volitev še sporočilo (skoraj gotovo pa naj bi jih izvedli po referendumih).

Kot že vrsto zadnjih let (od šolskega leta 1984/85 dalje) bodo starši in višješolci volili svoje predstavnike v medrazredne in razredne svete in v svete otroških vrtcev ob delavnikih. Starši se bodo zbrali na posameznih šolah na skupščinah, na katerih jih bodo ravnatelj, oziroma njegovi poverjeni namestniki, seznanili o smotru in delovanju teh šolskih organov. Sledila bo razprava, po tej pa volitve. Na višjih srednjih šolah bodo izvolili svoje predstavnike tudi dijaki.

Na osnovnih šolah bodo starši izvolili svoje predstavnike v medrazredne svete, na nižjih srednjih šolah v razredne svete, na višjih srednjih šolah pa bodo imeli ob dveh predstavnikih staršev v razrednih svetih svoja predstavnika tudi dijaki. Na teh volitvah so starši in višješolci istočasno vsi volilni upravičenci in kandidati.

Medrazredni in razredni sveti lahko dajejo predloge učiteljskim in profsorskim zborom o vzgojem in didaktičnem procesu; lahko so pobudniki akcij za eksperimentiranje; lahko izražajo svoja mnenja ob izbiri učbenikov, na osnovni in nižji srednji šoli pa tudi o integrativnih in pomožnih dejavnostih.

Poglejmo sedaj, kdaj bodo potekale volitve na posameznih osnovnih, nižjih in višjih srednjih šolah.

Na osnovnih šolah in državnih otroških vrtcih openskega, svetjakobskega, svetoivanskega in dolinskega didaktičnega ravnateljstva bodo volitve v ponedeljek, 26. oktobra, v popoldanskih urah. Na šolah nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva bo zbor staršev v petek, 30. oktobra, ob 15. uri, volitve pa bodo dve uri kasneje.

Na nižji srednji šoli Levstik na Proseku bodo volitve danes, jutri in v četrtek. V ponedeljek, 26. oktobra, bodo volitve v razredne svete na šoli Cankar pri Sv. Jakobu, na šoli Erjavec v Rojanu in na šoli Kosovel na Opcinah. V sredo, 28. oktobra, bodo volili na

Deželni prispevki za kmetijske gradnje

Deželni odbor je na predlog odbornika za javna dela Adriana Bombena sprejel sklep o podelitvi prispevkov za kmetijske gradnje, ki so predvideni po deželnem zakonu št. 75 iz leta 1982. Dežela bo v ta namen nakazala 487 milijonov lir. Ta sredstva bodo na razpolago za ureditev ali popravila kmečkih stanovanjskih poslopj. Zakon predvideva dve možnosti: ali dodelitev šestmesečnih prispevkov za kritje bančnih obresti, ali pa v obliki predumov za rok štirih let, ki jih zainteresirani lahko vračajo v tridesetih šestmesečnih obrokih.

šoli Gruden v Nabrežini, dan kasneje pa na svetoivanski šoli Sv. Ciril in Metod.

Starši višješolcev bodo izvolili svoje predstavnike v razredne svete višjih srednjih šol v ponedeljek, 26. oktobra (volitve bodo isti dan na vseh naših višjih srednjih šolah). Dijaki trgovskega tehničnega zavoda Zois in oddelka za geometre bodo volili že v soboto, 24. oktobra, njihovi »kolegi« z drugih višjih srednjih šol (klasičnega in znanstvenega liceja Prešeren, učiteljskega Slomšek, šole za vzgojiteljice in poklicnega zavoda Stefan) pa v torek, 27. oktobra.

Na nižji srednji šoli Gregorčič v Dolini so starši že izvolili svoje predstavnike. Na tej šoli so namreč potekale volitve že pretekli ponedeljek. Volitev se je udeležilo 49,8% vseh volilnih upravičencev. V razredne svete te šole so bili izvoljeni:

1. A razred: Boris Kocijančič, Neva Slavec Milič, Milena Slavec Visentin, Vilma Tul Barut.

1. B r.: Miran Bandi, Natasja Corbatti Scabar, Vladimir Ota, Darinka Zafraan Terčič.

1. C r.: Alda Rossetti Zorzut, Elide Mauri Poropat, Magda Kocijančič Starac, Mira Klabjan Čuk.

2. A r.: Susana Santi Foraus, Nadja Mauri Ugrin, Jožica Bandi Knafelc, Mirjam Kosmač Persic.

2. B r.: Milena Žerjal Zabric, Majda Stanic Bandi, Daria Pettiroso Pettiroso, Maria Rapotec Kapelj.

3. A r.: Elda Salvi Grk, Marica Vouk Mihalič, Annamaria Gigante Turco, Gabriella Korošec Zeriali.

3. B r.: Antonija Svab Podbrezek, Guido Laurica, Neva Poretti Coretti, Ada Bubola Čosina.

3. C r.: Rosanna Rapotec Scherlavai, Modra Kuzmič Korošec, Davorina Tomini Zerjal, Sonia Vazzi Sancin.

S ponedeljkevega občnega zbora

Pozitiven obračun dveletnega delovanja zunanjetrgovinske sekcije pri SDGZ

Člani tržaške zunanjetrgovinske sekcije Slovenskega deželnega gospodarskega združenja so v ponedeljek z rednim občnim zborom podali obračun dveletnega delovanja. Obračun je vsekakor pozitiven, saj je sekcija s številnim članstvom in široko razvejano dejavnostjo dokazala, da je eden najvitalnejših delov SDGZ, istočasno pa ima precej pomembno vlogo v okviru krajevnega tržaškega gospodarstva.

Kot je v svojem poročilu poudaril načelnik sekcije Marino Košuta, so imela slovenska zunanjetrgovinska podjetja izredno velik delež v poslovanju po maloobsejnih računih, ki skupaj z drugimi oblikami blagovne menjave z Jugoslavijo predstavljajo enega od pomembnejših instrumentov zunanjetrgovinske dejavnosti na Tržaškem in v deželi. Kar 40% blagovne menjave med Italijo in Jugoslavijo poteka preko gospodarskih struktur naše dežele in v tem okviru je delež članov zunanjetrgovinske sekcije večji od ene tretjine. Košuta pa je pri tem opozoril na težave, s katerimi se danes srečuje jugoslovansko gospodarstvo, kar ima nedvomno tudi negativne posledice za naša podjetja.

V nadaljevanju poročila je Košuta omenil tudi razne težave zaradi spreminjanja deviznih predpisov v Jugoslaviji, stalnega spreminjanja paritet svetovnih valut, omejevanja kreditnih možnosti italijanskega gospodarstva, razne oblike protekcionistične narave

in drugo, kar je zaviralo še boljše zunanjetrgovinske rezultate. Vse te ovire in težave je odbor sekcije skušal prebroditi s celo vrsto pobud in akcij na krajevni, deželni, državni in pa tudi mednarodni ravni z organizacijo posvetov o zunanjetrgovinskih predpisih v Jugoslaviji.

Sama sekcija je po besedah Košute prerasla ozke okvire posredništva med italijanskim in jugoslovanskim tržiščem. V sekcijo so vključena tudi podjetja s področja industrijske proizvodnje, grosistične distribucije in prevoznitva. Vsem tem bo treba v bodoče posvetiti večjo pozornost, več poudarka pa bo treba dati tudi iskanju možnosti prodora na tretja tržišča, kar pa brez potrebnih finančnih sredstev in ustrezne kadrovske organiziranosti sekcije ne bo mogoče.

Odgovorni za industrijo, grosistično dejavnost in špedicije so v svojih poročilih osvetlili problematiko teh dejavnosti v krajevnem, državnem in tudi mednarodnem merilu. Tako je Silvij Tavčar govoril o težavah industrijskega sektorja na Tržaškem, kjer je bodočnost izredno negotova, tudi zaradi premajhnega posluha odgovornih, ki se raje ukvarjajo s političnimi problemi kot pa z realizacijo gospodarskih projektov in izkoriščanjem vseh možnosti, ki jih krajevno gospodarstvo prinašajo paket za Trst in drugi zakoni za vzpodbuditev gospodarske

dejavnosti. Edi Vodopivec je poudaril pomen špediterjev za industrijsko in trgovsko dejavnost, kjer dobi prevoznitvo še posebno pomembno vlogo v mednarodni blagovni menjavi, saj lahko dobro organiziran prevoz in druge storitve, ki so povezane s premikanjem blagovnih tokov, prinesejo gospodarstvenikom velike prihranke, kar omogoča tudi konkurenčnost na mednarodnem trgu. O problematiki grosistov je spregovoril Boris Siega, ki je predvsem poudaril potrebo po koordiniranem nastopu grosistov posameznih sektorjev, saj s posamičnim nastopom drugače na trgu ne bodo mogli uspeti.

V razpravi, ki je sledila poročilom, so prisotni odprli številne probleme, precej pozornosti pa so namenili možnostim nadaljnjega razvoja tega sektorja, kjer bo še posebej pomemben način, kako se bodo naša podjetja zala vključiti v vse spremembe, do katerih naj bi prišlo do leta 1992 v okviru Evropske gospodarske skupnosti, ko se bodo odprle velike možnosti za nastop na enotnem evropskem trgu, istočasno pa bo treba najti način, kako ta skupni evropski trg povezati z naravnim zaledjem, ki ga za naša podjetja predstavljata, slovensko in jugoslovansko tržišče.

Ponedeljkov občni zbor je bil tudi volilnega značaja. V nov odbor zunanjetrgovinske sekcije SDGZ so bili za naslednje dveletno obdobje izvoljeni: Aljoša Čok, Franko Fabec, Paolo Furlani, Aleksander Jerič, Milan Klobas, Vojko Kocman, Dušan Košuta, Marino Košuta, Valtar Košuta, Edi Kraus, Aldo Oberdank, Bogdan Petelin, Sergij Požar, Aleksander Rustja, Adriano Semen, Boris Siega, Jure Stavar, Silvij Tavčar, Edi Vodopivec, Boris Zidarič in Karlo Žerjal. Novi odbor se bo sestel sredi novembra, ko bodo tudi izvolili načelnika in tajnika sekcije.

R. G.

V ponedeljek skupščina KGS

V ponedeljek, 26. oktobra, bo v dvorani občinskega sveta v Nabrežini skupščina Kraške gorske skupnosti. Za skupščino vlada mnogo zanimanja, saj bi morali na njej izvoliti novega predsednika in nov upravni svet tega organa. Kot znano, sta dosedanja predsednik in upravni svet odstopila na zadnji seji. Odtlej so v teku pogajanja za razširitev večine v KGS (KPI in PSl) tudi na Slovensko skupnost. Kako se bodo ta pogajanja sklenila bo mogoče tako izvedeti prav na prihodnji skupščini KGS.

S Carmen v novo sezono

Vrata tržaške operne hiše so se sinoči spet odprla za gala predstavo Bizetove Carmen, ki nas zna po več kot sto letih še vedno očarati.

Carmen, ki jo pooseblja temnopolta mezzosopranistka Altheouse De Vaughn, je bila tokrat za spoznanje mehkejša, kot smo je morda navajeni, zato pa je bila njena antaganistka Micaela v interpretaciji Sandre Pacetti precej bolj prepričljiva. Med obema se je kot Don José sproščeno gibal Giuliano Cianella. Publiko pa je navdušil Roberto Servile v vlogi Escamilla.

Dirigenta Huberta Soudanta, ki sicer vodi Simfonični orkester v Melbournu, tržaško občinstvo pozna že od lani. Ob njegovi zanesljivi taktiki je dovolj zanimiv režijski pristop mladega Petra Werhahna, medtem ko so občinstvo naravnost očarali bogati in domiselni kostumi ter scena Carla Savija. Za nekoliko premedle plesne točke je poskrbel koreograf tržaške Opere Tuccio Rigano. In tako je lahko prijetno ugašena predstava ob habanerah in seguidillah še enkrat pričarala svet tega nadvse privlačnega, skrivnostnega in v svojem bistvu še vedno sodobnega ženskega lika, ki živi med ljubeznijo in smrtjo.

V ladjedelnici ATSM danes enournna stavka

Tovarniški svet ladjedelnice Sv. Marka (ATSM) je včeraj negativno ocenil izid sestanka z direktorijo ladjedelnice, ki ni sprejela zahtev delavcev, zlasti kar zadeva možnosti novih delovnih naročil in sprememb delovnega urnika. O teh problemih je namreč direktorija enostransko odločala že 14. oktobra.

Kar zadeva naročila, se vodstvo ladjedelnice omejuje na nepomembna dela, katerih namen je spremeniti ladjedelnico v manjši obrat, brez konkurence in torej brez upanja za izhod iz krize, v kateri se nahaja. Hkrati pa daje pomembnejša dela, ki jih je vodstvo sprejelo že v preteklosti, v zakup zunanjim podjetjem in zasebnikom. Ta čas je v ladjedelnici prisotnih kakih 300 delavcev iz drugih zasebnih podjetij. "Tako načrtovanje je treba odločno zavrniti", beremo v tiskovnem sporočilu ATSM, "vlada in družba IRI pa morata spoštovati obveze, ki sta jih sprejeli v nedavnih pogajanjih z družbo Fincantieri." Še vedno pa so odprta tudi druga težka vprašanja, kot na pri-

mer organizacija dela, produktivnost in plače ter upoštevanje profesionalnosti in izkušnosti oseba posameznih delovnih sektorjev.

Tovarniški svet ladjedelnice Sv. Marka je zato za danes oklical enournno stavko, od 10. do 11. ure, in skupščino delavcev, na kateri se bodo dogovorili še za drugačne oblike protesta.

Trčil s »sposojenim« avtomobilom

Osemnajstletni Albino Barut iz Ul. Fabio Severo 5 je imel v ponedeljek veliko smolo in malo pameti. Barut, ki je zaposlen pri bencinski črpalki v Ul. Fabio Severo, si je med opoldanskim premorom na skrivaj »izposodil« fiat uno, ki ga je 36-letna Guia Toffoli pustila lastniku črpalke, da bi ji ga opral. Z avtom se je popeljal na Opčine. Ko se je vračal na delovno mesto, pa je v Ul. Baiardi trčil v nasproti vozečo zastavo s kopsko registracijo. Gmotna škoda je bila precejšnja in voznika sta se morala zateči po prvo pomoč v bolnišnico. Medtem je Toffoli jeva prijavila tatvino svojega avtomobila in tako so orožniki Baruta aretirali. Včerašnji proces po hitrem postopku so odložili, ker je Barutov branilec predlagal Toffolijevi, naj sprejme od mladeniča poravnavo škode.

V petek pokrajinska manifestacija Liste Frausin za miljsko Občino

Pred ponedeljkovo odločilno sejo miljskega občinskega sveta (na dnevnem redu je glasovanje o proračunu, in če bo zavrnjen bo neizbežen prihod komisarja in predčasen razpust skupščine) prirejata krajevna Lista Frausin in KPI pokrajinsko manifestacijo v podporo prizadevanjem za ohranitev demokratične uprave, ki bo v petek, 23. t. m., ob 18. uri na osrednjem Trgu Marconi. Lista Frausin, ki je na zadnjih upravnih volitvah izvolila polovico članov občinskega sveta v Miljah, je pred petkovo manifestacijo naslovila na Miljčane in na prebivalstvo vse tržaške pokrajine javen poziv.

V njem politična skupina, ki je vodila miljsko občinsko upravo nepretrgano od prvih povojnih volitev, poudarja pomembnost trenutka, ko hočejo opozicijske stranke z obstrukcionističnim zadržanjem onemogočiti nadaljevanje demokratične uprave, ki je bila doslej za zgled drugim Občinam na Tržaškem. Pri tem naglašajo dosežke, ki

so jih dosedanje napredne uprave v Miljah zagotovile občanom, od nedrugi in kakovostnih storitev (šole s celodnevni poukom, otroški vrtci in jasli, šolske menze, šolabusi, brezplačne knjige za obvezno šolo), do skrbstva za ostarele in športnih naprav.

Poziv spominja tudi na zasluge dosedanjih občinskih uprav v Miljah v boju za zaščito naravnega okolja, z nastopi proti velikemu premočnemu terminalu, proti razširitvi petrolejske luke in proti elektrarni na premog. Levičarske uprave so spodbujale tudi soodločanje vseh občanov pri odločitvah o najpomembnejših vprašanjih občine, poudarja poziv prebivalstvu, z delovanjem rajonskih svetov, referendumi in javnimi skupščinami. Vse to je sedaj na cocki zaradi obstrukcionističnega zadržanja opozicije, se zaključuje dokument Liste za Milje in KPI, ki zato pozivata vse prebivalstvo, naj podpre njuna prizadevanja za ohranitev demokratične uprave.

Mladoletnico prisilila k uživanju mamil

Gaetana Crisafi in Vili Rasman

S psihološkim ustrahovanjem, z grožnjami in izvajanjem fizičnega nasilja sta silila mladoletnico, 16-letno F. R., da je uživala mamila. Na ta način sta jo onesposobila, da ni mogla več sama odločati o svojih dejanjih in da je kradla zanj. Žalostni zgodbi, ki se je pričela v drugi polovici septembra, pa so napravili konec agenti letedečega oddelka. V četrtek so namreč priprili 24-letno Gaetano Crisafi in 18-letnega Vilija Rasmana, ki stanujeta v Ul. Corridoni 8.

Policijo so o stvari obvestili dekletovi starši, potem ko si je hčerka sku-

šala vzeti življenje. Starši sploh niso vedeli za hud položaj, v katerem se je naenkrat znašla F. R. Opazili so sicer, da se je dekle zapiralo samo vase in da ni hotelo govoriti z nikom. Šele ko si je prerežala žile na zapestjih, so posumili, da je bila pod zelo hudim psihološkim pritiskom. Dekle se je tako balo izsiljevalcev, da ju sploh ni moglo prijaviti policiji; poleg tega je bila psihično pretresena zaradi vpliva mamil. Z velikim prizadevanjem in tenkočutnostjo so jo agenti končno prepričali, naj pove svojo žalostno zgodbo.

Zaradi nesporazumov s starši je dekle septembra pobeignilo od doma. V istem obdobju je spoznala Crisafijev in Rasmana, ki sta ji nudila prenočišče v podstrešju v Ul. Ginnastica 46. Na ta način se je začel njen krizev pot. Crisafijeva in Rasman sta jo sprva prisilila, da si je vbrizgnila valium in da je jemala druge psihofarmake. Z raznimi mamili sta jo povsem podvrgla svoji volji: prisilila sta jo, da se je skrivaj vrnila domov in iz stanovanja odnesla nekaj zlatih predmetov, ki sta jih nato prodala. Pod njunimi grožnjami in ustrahovanjem je dekle zahtevalo od

zdravniku, naj ji predpiše psihofarmake. Ker se ni mogla obrniti na družinskega zdravnika, je v uradih KZE povedala, da je zgubila zdravstveno izkaznico in si izbrala novega. Pri njem si je poskušala priskrbeti razna pomirjevala in poživila. Ker Crisafijeva in Rasman še nista bila zadovoljna, sta zahtevala, da jima izroči hišne ključne in se sama prikradla v stanovanje njenih staršev ter odnesla zlatih in drugih predmetov za kar lepo vsoto.

Končno je dekle zbralo dovolj moči, da se je vrnilo domov, vendar je bilo od vsega tako prizadeto, da je poskusilo samomor. Njen poskus pa je bil usoden tudi za izsiljevalca, saj so jima takod prišli na sled. Crisafijeva in Rasman, ki imata za sabo že celo vrsto kaznivih dejanj, kot so tatvine in razpečevanje mamil, sedita sedaj v koronejskem zaporu. Namestnik državnega pravdnika Coassin je včeraj potrdil zaporni nalog z obtožbo, da sta prisilila mladoletno osebo k uživanju mamil, zlorabila njeno neprištevnost, ji grozila in povzročila telesne poškodbe. Zdravstveno in psihološko stanje dekleta naj bi se v preteklih dneh znatno izboljšalo.

80 let Ignacija Ote

Danes imajo v Dolini pri »Kuvačevih« veliki praznik. Proslavili bodo 80. rojstni dan Ignacija Ote. Da ne bi bilo pomote, bomo takoj povedali, da ne gre za znanega glasbenika in glasbenega pedagoga Ignacija Ote, pač pa za njegovega očeta, ki je tudi Ignacij. Slavljenec se je rodil 21. oktobra 1907 v zavedni kmečki družini, kot edini sin Marije in Jožefa Ote. Po končani ljudski šoli se je takoj oprijel dela na domači kmetiji. Komaj 15-letni mladi fant je začel peti v domačem pevskem zboru »V. Vodnik« in istega leta za božič tudi v cerkvenem zboru. Kot vsi mladi fantje, je tudi Nacjo, kot ga imenujejo domačini, pomagal pri »Majenci« kot pri vsaki vaški prireditvi. Spominja se, kako so se v toplih poletnih večerih zbirali pod domačo lipo pri Studencu in peli lepe slovenske pesmi. Toda bili smo v času, ko je naša beseda prepovedana in ko so prišli karabinjerji, so se fantje morali razbežati. Vendar vse teror ni zalegel. Fantje so se ponovno zbrali in zapeli, kajti za vsako ceno so hoteli

ohraniti našo besedo in našo pesem. Ko so fašistične oblasti leta 1927 razpustile naša prosvetna društva, so pevci dolinskega zbora nadaljevali s petjem v cerkvenem zboru. Nacjo je pel pod mnogimi pevovodji: Pangercem, Venturiniem, Marcem, Švaro, Boštjančičem in zadnja leta pod vodstvom sina Ignacija. Za svoje požrtvovalno delo v zboru, bil je namreč zvest in dober pevec ter dolgo let odbornik in blagajnik društva, so mu dolinski pevci izročili priznanje. Tudi ZCPZ mu je pred leti podelila diplomu, kot dolgoletni marljivi član domačega cerkvenega zbora.

Slavljenec se je leta 1930 oženil z domačinko Albino Sancin - Šarneko, ki mu je v zakonu povila tri otroke. V italijanski vojski, ki jo je moral služiti, je bil poslan v tako imenovani »Battaglione Speciale«. V začetku leta 1944 je odšel v partizane na istrsko vojno področje. Povedati moramo, da je Nacjo priden vinogradnik in je za svoje vino prejel nešteto nagrad in diplom. Kljub tolikim letom je še zdrav in čil, samo malce mu šepajo noge, ki ga že nekaj časa bolijo. Čestitkam otrok, vnukov ter vseh sorodnikov in prijateljev se pridružuje tudi naš dnevnik.

Otvoritvena predstava sezone 1987-88

BRANISLAV NUŠIČ

Sumljiva oseba

Režija: DUŠAN JOVANOVIČ

Danes, 21. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED D - mladinski v sredo v soboto, 24. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED F - druga sobota v nedeljo, 25. t. m., ob 16.00 - ABONMA RED G - druga nedelja

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

NADALJUJE SE VPISOVANJE ABO-NENTOV PRI BLAGAJNI KULTURNEGA DOMA OD 10. DO 14. URE IN ENO URO PRED PRIČETKOM PREDSTAVE.

PROSIMO ABONENTE, DA DVIGNEJO ABONMAJSKE IZKAZNICE.

SGDZ

Obrtna sekcija tržaške pokrajine

Vabimo Vas na redni občni zbor sekcije tržaške pokrajine, ki bo ob prvem sklicanju ob 19. uri in ob drugem

ob 20. uri dne 22. 10. 1987

- v mali dvorani kulturnega doma na Opčinah s sledečim dnevnim redom:
1. Otvoritev občnega zbora
 2. Predsedniško poročilo
 3. Diskusija
 4. Knjigovodski režim za obrtna podjetja v letu '88
 5. Predlogi za novi odbor in volitve ter določitev delegatov za deželni občni zbor SGDZ
 6. Razno

Danes praznuje 80. rojstni dan

IGNACIJ OTA

Iz vsega srca mu čestitajo in želijo še veliko zdravih in srečnih let hči Elvira in sin Ignacij z družinama ter sin Slavko.

Danes praznuje v Dolini 80 let

IGNACIJ OTA

Za ta prekrasni jubilej mu želijo še mnogo zdravih let in mnogo lepega petja v veseli družbi

cerkveni pevci

kino

ARISTON - 15.45, 22.15 Full Metal Jacket, dram., ZDA 1987, r. Stanley Kubrick; i. Matthew Modine, Lee Erney, Vincent D'Onofrio, □□

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 Lunga vita alla signora, dram., It. 1987, 130'; r. Ermanno Olmi; i. Marco Esposito, S. Brandalise.

EXCELSIOR I - 17.45, 22.15 Gli intoccabili, krim., ZDA 1987, r. Bryan De Palma, i. Kevin Costner, Robert De Niro, Sean Connery.

FENICE - 17.00, 22.15 Who's that girl, kom., ZDA 1987, 94'; r. James Foley; i. Madonna, Griffin Dunne.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 007 Zona pericolosa, akc., VB 1987, 100'; r. J. Glen; i. Timothy Dalton, Maryan D'Ambo.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Gli occhi-ali d'oro, dram., It. 1987, 100'; r. Giuliano Montaldo; i. Philippe Noiret, Rupert Everett, □

MIGNON - 16.00, 22.15 Quarto protocollo, krim.; r. John Mackenzie; i. Michael Caine, Pierce Brosnan.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 La finestra della camera da letto, r. C. Hanson, i. S. Guttenberg, E. McGovern, I. Hupert.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Soldati 365 all'alba, dram., It. 1987, r. Marco Risi; i. Claudio Amendola, Massimo Dappor to.

EDEN - 15.30, 22.00 Caldo capriccio di donna, porn., □□

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 Full Metal Jacket, dram., ZDA 1987, r. Stanley Kubrick; i. Matthew Modine, Lee Erney, Vincent D'Onofrio, □□

VITTORIO VENETO - 16.15, 22.10 Storie incredibili, fant., ZDA 1986, r. Steven Spielberg; i. Kevin Costner, Casey Siemaszko.

CAPITOL - Danes zaprto
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Daubaillo, kom., ZDA, 1986, 107'; r. Jim Jarmush; i. Roberto Benigni, Tom Waits.

RADIO - 15.30, 21.30 La superbestia in calore, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, SREDA, 21. oktobra
URŠKA

Sonce vzide ob 6.29 in zatone ob 17.10 - Dolžina dneva 10.41 - Luna vzide ob 4.55 in zatone ob 16.30.

Jutri, ČETRTEK, 22. oktobra

TILKA

PLIMOVANJE DANES: ob 2.07 najnižje -37 cm, ob 8.23 najvišje 54 cm, ob 14.53 najnižje -51 cm, ob 20.55 najvišje 32 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,6 stopinje, zračni tlak 1020,4 mb narašča, brezvetrie, vlaga 68-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Melania Mercandel, Renè Marra, Nicolas Costa Dragoni.

UMRLI SO: 73-letni Giuseppe Satalino, 93-letna Erminia Paronito vd. Amati, 85-letna Margherita Rosa Uliana, 66-letni Enrico Cremona, 84-letna Caterina Cociani vd. Fantasia, 84-letna Concetta Malusa vd. Cauter, 84-letna Giuseppina Benicich por. Cosina, 68-letni Silvio Saccari, 59-letni Sergio Sciucca, 77-letni Luigi Sain, 62-letna Elda Tolomei por. Retenari, 64-letni Egidio Cronica, 83-letni Giulio D'Agosto, 85-letni Guido Medeto, 75-letna Bruna Tedeschi por. Ota.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 19. do sobote, 24. oktobra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski dvorovi 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).
FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski dvorovi 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30.
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).
FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

prispevki

Namesto cvetja na grob Anice Terčon daruje Lilijana Jelen 30.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na Josipa Grudna daruje Zofija, Pina in Anica Knez 50.000 lir za pevski zbor Rdeča zvezda in 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Samatorci.

V spomin na Mirando Zobec por. Kocjančič darujeta Klara in Valter Žerjal 30.000 lir za ŠD Breg.

V spomin na prijatelja Josipa Grudna darujeta Vanček in Marija Doljak 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Viktorja Sosiča daruje Lidija (Šemolinova) 20.000 lir za cerkev na Opčinah.

V spomin na Gastoneja Mennuccija darujeta Marta in Pierin Cesar 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Karinine none darujejo učenci in učiteljica 1. razreda OŠ Gradnik 35.000 lir za OPZ Zvonček.

V spomin na ljubo mamo ob obletnici smrti in rojstnem dnevu daruje Ada Spe-tič 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

60-letniki občine Dolina darujejo 70.000 lir za Center za rakasta obolenja in 70.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob težki izgubi moža Josipa Bandelja daruje žena Marija 100.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu, 100.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel, 200.000 lir za pevski zbor V. Mirk Prosek-Kontovel in 100.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Ane Pertot daruje Pino Pertot 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

V spomin na svoje drage pokojne daruje Marica Danev 15.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

Ivan Frankič daruje 5.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

V spomin na drago ženo in mamo Amalijo Mulič daruje družina Mulič 100.000 lir za repnabarsko cerkev, 50.000 lir za MPZ Zvonček, 50.000 lir za repnabarske skavte in 50.000 lir za Marjanišče.

Namesto cvetja na grob Amalije Mulič in Alojzije Ravbar daruje družina Destri-Guštin (Col 42) 20.000 lir za repnabarsko cerkev.

V spomin na Pavlo Guštin in Amalijo Mulič daruje Rozina Škabar (Repen 130) 30.000 lir za repnabarsko cerkev.

menjalnica

Ameriški dolar	1280.—
Nemška marka	719.—
Francoski frank	213.—
Holandski florint	638.—
Belgijski frank	33,50
Funt šterling	2135.—
Irski šterling	1900.—
Danska krona	184.—
Grška drahma	8.—
Kanadski dolar	970.—

mali oglasi

PEPI SANCIN (Šarnek) je odprl osmico v Dolini na št. 112. Toči staro črno in belo vino.

PRODAM enciklopedijo za srednješolce, 12 knjig, 120.000 lir, lepo vzdržano. Tel. 228468 od 18. do 20. ure.

PRIVATNIK prodaja stanovanje v Rojani, primerno za par. Tel. 723671 ali 417814.

PRODAM kawasaki KH 400, letnik 1981, zelene barve, v odličnem stanju, prevoženih 7.800 km, samo za 1.200.000 lir.

REPO prodaja v Grojni Anton Drufovka, Grojna 1, tel. 0481/34220.

TRGOVINA POHIŠTVA PUPIS - Sesljan zaposli 18/23-letno dekle kot uradnico/prodajalko, voljno tudi dela za oskrbo in čiščenje delovnega prostora. Predstaviti se osebno v sredo, četrtek ali petek v jutranjih urah.

TRGOVINA JESTVIN v okolici Trsta zaposli izkušnega prodajalca delikates (salumiere). Pismene ponudbe na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Delikatesa".

IZKUŠEN mehanik in zanesljiv šofer, letnik 1966, z znanjem italijanščine in slovenščine, išče kakršnokoli zaposlitev. Cenjene ponudbe nasloviti na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Vesten".

GOSPA srednjih let bi rada spoznala prijatelja: poštenega, odkritosrčnega, ki ljubi naravo, ples, hribe in morje, do 55 let starega. Samo iz naših krajev. Pisati na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Ljubitelj narave".

ŠPORTNO DRUŠTVO išče sedež v okolici Trsta, tudi potreben prenovitve. Tel. 763856 v jutranjih urah.

V BARKOVILJAH se je izgubil črn muc star 5 mesecev z rjavim ovratnikom. Kdor ga je videl, naj prosim telefonira na št. 410518 ob uri kosila.

čestitke

Petru in Anamariji se je pridružila mala ALEKSANDRA. Z vsemi tremi se veseli in mnogo sreče jim želi ŠZ Gaja.

Pevci zbora Valentin Vodnik ter vsi prijatelji čestitajo IGNACIJU OTI ob njegovem 80. rojstnem dnevu.

Obisk v našem dnevniku

Dijaki Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje so včeraj obiskali naš dnevnik ter si ogledali uredništvo in tiskarno. Največ jih je seveda zanimalo delovanje kompiuterjev

Ul. sv. Frančiška 20

Tržaški umetniki in Mednarodni grafični bienale v Ljubljani

Avust Černigoj
Edoardo Gandrus
Zora Koren
Marjan Kravos
Marcello Mascherini
Klavdij Palčič
Nino Perizzi
Bruno Ponte
Livio Schiozzi
Ljorje Spacal
Giancarlo Stacul
Rado Strukelj
Franko Vecchiet
Edvard Zajec

Odprtje razstave jutri, 22. oktobra, ob 18. uri.

koncerti

Glasbena matica Trst - Koncertna sezona 1987/88: informacije, vpisovanje abonmajev in potrditve starih sprejema pisarna GM od 10. do 12. ure (tel. 418605), Ul. R. Manna 29.

gledališča

VERDI

Operna sezona 1987/88. V petek, 23. t. m., ob 20. uri (red B/C): CARMEN A. Bizeta. Dirigent Hubert Soudant, režija Peter Werhahn.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1987/88. Danes ob 16. uri (red sredo) bo na sporedu CASA-NOVA A SPA A. Schnitzlerja. Režija Luca De Fusco. Vloga Casanove igra Mariano Rigillo. V abonmaju odrezek št. 1. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V Pasaži Protti je v teku vpisovanje novih in potrjevanje starih abonmajev za gledališko sezono 1987/88.

LA CONTRADA

TEATRO CRISTALLO
Danes ob 20.30: UN BIGLIETTO DA MILLE CORONE, delo Carpinterija in Faragune. Režija Francesco Macedonio.

razstave

V umetnostni galeriji Cartesius razstavlja 29. t. m. svoja dela slikarka ELISA MESTRONI. Razstava je odprta po običajnem urniku.

V umetnostni galeriji Al Bastione razstavlja 22. oktobra svoje akvarele Pietro COELLI.

V Prosvetnem domu na Opčinah je Tabor mladih priredil razstavo grafik NABREŽINSKEGA ATELJEJA. Razstava bo odprta do 23. t. m. ob 18. do 20. ure.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA

razpisuje natečaj na podlagi listin in izpitolov za stalno mesto

fizioterapevta koordinatoja

Prošnje je treba predložiti na kolkovanem papirju najkasneje do 14. ure dne 12. 11. 1987.

Za morebitna pojasnila se intereseanti lahko obrnejo na Urad za stike z javnostjo in prevajanje občine Devin-Nabrežina, soba št. 20 (tel. 200421, int. 17).

izleti

Združenje Italija-ZSSR priredi v nedeljo, 25. t. m., izlet v Benetke ter ogled razstave TESORI D'EURASIA - 2000 let sovjetske zgodovine. Vpisovanje je na sedežu združenja v Ul. Torrebianca 13 (tel. 60158) od 18. do 20. ure.

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko vabi člane in prijatelje, da se udeležijo strokovno vodenege ogleda Škocjanskih jam, ki ga prireja Prirodoslovno društvo Slovenije. Ekскурzija bo v soboto, 24. oktobra. Zbirališče v Bazovici (pri cerkvi) ob 12.30 oz. ob 13. uri pred novim srejemnim centrom na parkirišču pred odhodom v jamo. Prevoz z lastnimi sredstvi.

razne prireditve

SKD Barkovlje obvešča, da bo v petek, 23. t. m., Mario Gregori predaval DIAPOZITIVE O EGIPITU. Pred predavanjem bo branje tajniškega poročila za leto 1986-87. Začetek ob 20.30. Vabljeni vsi!

razna obvestila

KD Slovan - Padriče vabi člane na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo jutri, 22. t. m., ob 20.30 v prostorih Gozdne zadruge. Dnevni red: predsedniško, tajniško, blagajniško poročilo, volitve in razno.

Krožek za družbena vprašanja V. ŠČEK in Društvo slovenskih izobraženecv vabita v ponedeljek, 26. t. m., ob 20.15 v Peterlinovo dvorano - Ul. Donizetti 3 - na informativni večer in razpravo PRED REFERENDUMI.

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 - prireja TEČAJ LATINSKOAMERIŠKIH IN STANDARDNIH PLESOV. Za informacije telefonirati na št. 69297 ali 415797.

Filatelistični klub Košir sporoča, da bo danes, 21. t. m., ob 19. uri na sedežu, Ul. sv. Frančiška 20, izredna seja članov za prevzem novit in za načrtovanje bodočega dela. Redne seje pa so vsako prvo sredo v mesecu ob 19. uri na sedežu kluba.

IZ SVETA MOTORJEV

MESEČNA PRILOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Ureja: **IVAN FISCHER**

Št. 2

Oktober 1987

AUTOSPRINT

Trg Garibaldi 9 - Tel: 763420

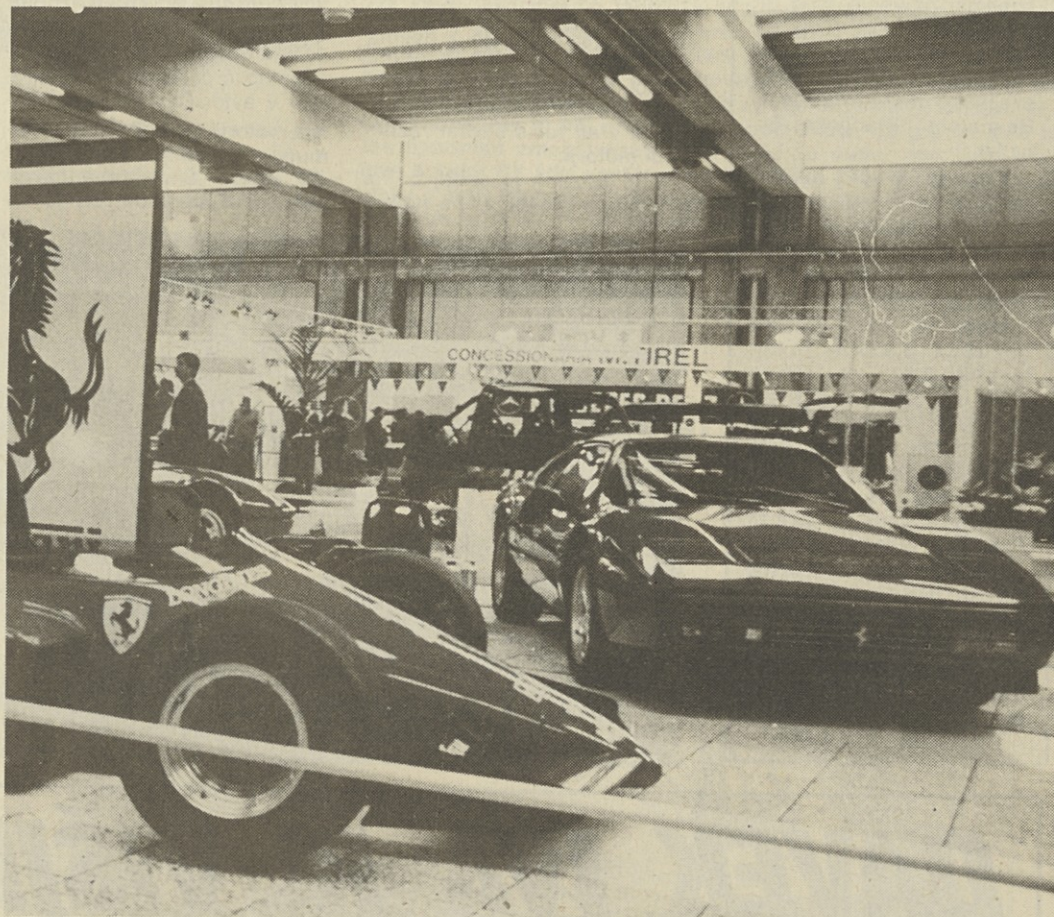
TRST

NADOMESTNI IN DODATNI
DELI ZA VSE AVTOMOBILE

Motor Expo Racing v Gorici

Na tisoče ljudi je že obiskalo sejmišče ob Soči v Gorici, kjer so v soboto otvorili sedmi MOTOR EXPO RACING. Ta je najpopolnejša in najpomembnejša sejemska prireditev o svetu motorjev v naši deželi in iz leta v leto dosega vedno vidnejše uspehe, tako v številu obiskovalcev kot s strani razstavljalcev in specializiranih medijev. Letos so v treh paviljonih sejemskega prostora prisotne skoraj vse avtomobilske hiše, od Fiata do Ferrarija. In drugače bi tudi ne moglo biti, saj je lansko izvedbo Motor Expo Racinga obiskalo preko petinšestdeset tisoč ljudi, letos pa bi jih, vsaj po prvih podatkih, moralo biti še več. Kateri je vzrok tega zavirljivega uspeha? Predvsem ljubezen do sveta motorjev prireditelja Roberta Mervica, ki se vsako leto trudi, da bi deželnemu občinstvu nudil vedno zanimivejše novosti. Obiskovalci si namreč poleg vseh standov raznih proizvodnih firm, lahko ogledajo tudi zanimiva tekmovanja in preizkušnje motorjev, avtomobilov, kartov in drugih motornih trikov.

Kaj je letos zanimivega razstavljenega na sejmu? Prisotne so vse novosti avtomobilskih firm, od velike in bogato opremljene limuzine alfe 164, do novega audija 90, od peugeota 505 do novega Citroenovnega BX s šestnajstimi ventili, pa do raznih novih različic starejših modelov. Na ogled so tudi prisotne za večino ljudi nedosegljive sanje avtomobilske hiše iz Maranello, med katerimi kraljujejo črn model Ferrarijeve Testarosse in živo rdeč mondial 3.2 cabrio. Za manjše, a vendar še prostorene denarice, si obiskovalci lahko privoščijo lancio themo 8.32 z motorjem

Ferrari, porsche 911 carrera, razne modele Maseratija ter saab 9000 turbo in kabriolet 900 turbo. Kot vedno so prisotni tudi razni modeli dirkalnih avtomobilov formule 1, od Ferrarija do Minardija, medtem ko v razstavnem prostoru novogoriškega roulette salona kraljuje Brabham. Suzuki in Toyota razstavljata terenska vozila, veliko je tudi motorjev, bodisi dirkaških kot endurov, prisotnih je tudi nekaj ralijskih avtomobilov, ki so prišli direktno s Sanremskega relija. Razstavljeni so tudi majhni hovercrafti deželne proizvodnje, ki so letošnja ekskluziva in novost. Vsega

skupaj je prisotnih preko 260 različnih znamk avtomobilov, motorjev, čolnov in nadomestnih delov.

Konec preteklega tedna smo lahko tudi poslušali zagrebškega kralja diskoklubov Sandija Martona ter si ogledali vožnje v minikrosu, go—projev, hovercraftov in tekme z velikimi superbikerji ter občudovali preko štirideset ferrarijev, ki so se v nedeljo udeležili shoda modelov te znamke iz naše dežele. Program za naslednje dni predvideva vsakodnevne nastope kabaretista Bronzija, najeme in vožnje za občinstvo na go—projih ter, za soboto in nedeljo, pravo novost

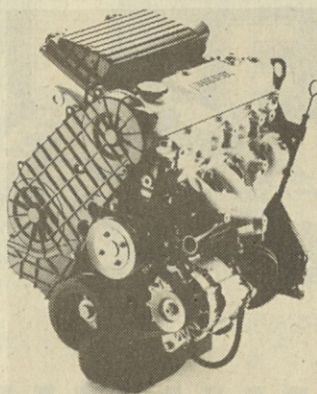
letošnjega Motor Expo Racinga. Na sporedu je namreč prvi RALLYSTAR treh Benečij, to je tekmovanje v zasledovanju ralijskih avtomobilov, katerega se bodo udeležili vsi najboljši ralijski piloti severno—vzhodne Italije. Na sporedu bodo tudi vožnje hovercraftov in go—projev, v nedeljo pa bo prvi shod terenskih vozil znamke Suzuki iz treh Benečij.

MOTOR EXPO RACING je odprt vsak dan od 18. do 22. ure, v soboto in nedeljo (zadnji dan sejma) pa od 10. do 22.

ALEŠ WALTRITSCH

Nemški malček doživlja drugo mladost

Oplova corsa poslej tudi z dizlom v nosu

lahko obrnete ključ in prižgete motor. To seveda omejuje tipičen ropot, ki ga imajo dizli, ko še niso dosegli prave temperature.

Corsa se na zunaj sploh ni spremenila, pa tudi notranost je tako rekoč enaka kot doslej. Motor v resnici nima tipičnega dizelskega ropota in nevede mu šoferju bo težko ugotoviti, da sedi pravzaprav za volanom majhnega dizla. To velja tudi za zmogljivosti: motor je prožen, hitro reagira na pritisk na pedal za plin in se še kar rad vrti. Največja hitrost presega 150 km/h, kilometer z mesta pa prevozi corsa diesel v 38,5 sekunde.

Sicer pa je corsa vse prej kot prostoren avto in nekoliko višji šoferji bodo imeli najbrž nekaj preglastic z nogami in komolci, so pa omejene zunanje mere velik plus v mestnem prometu, saj corsa nima težav s parkiranjem. Oplov malček se ponaša tudi s pičlo porabo. Isutzujev štiriurvalnik namreč porabi pri stalni hitrosti 90 km/h 3,9 litra za 100 km, pa tudi siceršnja poraba ne dosega skoraj nikoli 6 litrov na 100 km.

Cena še ni določena, vendar menijo, da bo opel corsa diesel za kakšnih 15 odstotkov dražja od enakovrednega bencinskega modela.

Isutzujev diesel (zgoraj); corsa diesel je na zunaj povsem enaka svojim bencinskim sestram

TRGOVINA Z AVTOMOBILSKIMI DELI

CAZZADOR

Opčine
Narodna ul. 32 - Tel.: 040/211759

- ORIGINALNI NADOMESTNI DELI
- SEDEŽNE PREVLEKE PO MERI
- ITALIANBOY

Corsa je bila od vsega začetka eden glavnih adutov Oplovega prepoda, vsaj v Italiji, kjer je doživela velik uspeh. V petih letih obstoja so izdelali (od septembra 1982 do avgusta 1987) kar 1.256.000 teh malčkov, ki ga med drugim odlikuje velika raznolikost modelov. Ne gre namreč pozabiti, da je corsa na voljo z dvema različnima karoserijama (minikombi ali limuzina s prtljažnikom) s trojnimi, četverimi ali peterimi vrati ter s štirimi različnimi motorji.

V to družino je sedaj prišla tudi corsa diesel, ki bo najbrž

še okrepila uspeh tega malčka.

Motor je sad sodelovanja med Oplo in japonskim Isutzujem. Ima 1488 kub. cm prostornine, odlikuje pa ga zelo zmerna poraba, kljub zmogljivostim, ki so na ravni drugih tovrstnih dizlov. Motor izdelujejo na Japonskem, pri Oplo pa mu dodajo Boschevo vbrizgovalno črpalko in ga vgrajujejo v avto. Čas predsegrevanja motorja je skrčen na minimum, saj niti pri temperaturi -20 stopinj C ni treba čakati več kot 4 sekunde, za to da

Tehnični podatki

Motor: štirivaljni diesel, vrstni, vodno hlajenje, nameščen spredaj prečno, gibna prostornina 1488 kubikov, največja moč 37 KW (55 KM) pri 4800 vrtljajih, največji navor 90 Nm pri 3000 vrtljajih, kompresijsko razmerje 23:1, Boscheva rotacijska črpalka;

prenos moči: motor spredaj poganja prednji kolesi, enokolutna sklopka suha, petstopenjski sinhronizirani menjalnik, prestavna ročica na tleh;

mere in teže: dolžina (limuzina) 3,955 m, (minikombi) 3,622 m, širina 1,53 m, višina 1,398 m, medosna razdalja 2,343 m, kolotek spredaj/zadaj 1320/1307 mm, teža 870 kg, posoda za gorivo 42 litrov, prtljažnik (limuzina) 430 lit, (minikombi) 225 lit;

zmogljivosti: najvišja hitrost 151 km/h, pospešek 0—100 17,5 sekunde, km z mesta 38,5 sekunde, poraba goriva (ECE): 3,9/5,5/5,6 litra plinskega olja za 100 km.

DAVEK IVA JE VIŠJI. CENA OPLA NE.

PANAUTO, TVOJ ZASTOPNIK AVTOMOBILOV OPEL,
TI NE ZARAČUNA POVIŠKA IVA.

To je ponudba

Panauto

TRST
CESTA ZA GLINŠČICO 2
TEL.: 820256

OPEL

BY GENERAL MOTORS
ŠT. 1. NA SVETU

Novi AX imajo že spremembe za leto 1988

Citroen AX tudi s petimi vrati

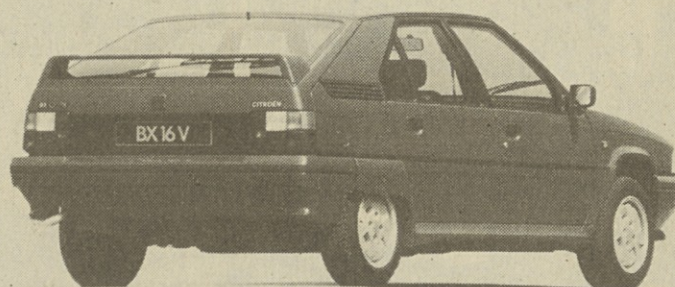

Majhni petvrtni citroeni s že v tradiciji francoske tovarne: v Italiji kroži trenutno, po nekaterih ocenah, 857 tisoč Citroenovih vozil, od tega je dobrih pol milijona s štirimi vrati, oz. z velikimi vrati za nakladanje v zadku. Tako je sedaj na vrsti zadnji iz vrst Citroenov, AX, ki so ga v Italiji začeli prodajati marca, že od novembra pa bo na voljo različica s petimi vrati. Predvidene so štiri različice, s tremi različnimi motorizacijami: AX 10 RE in TRE z motorjem 954 kubikov (45 KM), AX 11 TRE 1124 kubikov (55 KM) in AX 14 T2S 1360 (65 KM). S temi štirimi različicami šteje model AX v Italiji trenutno kar 10 različnih modelov, ki sem jim bo do konca leta pridružil še AX GT (1360 kubikov, 80 KM, 180 km/h) ter diesel, ki bo prav tako imel 1360 kubikov.

AX s petero vrati je praktično enaka različici s tremi kar zadeva zmogljivosti in zunanje mere, je pa 15 kg težja. Novi model praktično že vsebuje vse spremembe, ki so predvidene za AX v letu 1988. Tu hgre predvsem za novo armaturno ploščo z novimi režami zrak, nove prevleke, mehko obložen volan, za različico 14 T2S pa tudi električno ključavnico in električne šipe v prednjih vratih.

Francoska hiša gleda na italijansko tržišče, vsaj kar zadeva prodajo modela AX z dokajšnjim optimizmo: od marca do konca septembra so v Italiji prodali skoraj 19 tisoč aiksov, za prihodnje leto pa upajo, da bodo dosegli številko 40000, od katerih bi moralo biti 60 odstotkov AX s petero vrati.

Cena AX s petimi vrati gre od 10.400.000 lir (ključ v roko) za model AX 10 TRE, do 13.500.520 lir za najdražji model AX 14 T2S.

Športni BX s 16 ventili

1905 kubikov, 160 KM pri 6500 vrtljajih v minuti, najvišja hitrost 218 km/h, kilometer z mesta v 28,8 sekunde, hitrost 100 km/h doseže v 7,9 sekunde, skoraj brez dodatne opreme, saj je na njem vse serijsko (vključno z ABS in metalizirano barvo). To je kratka osebna izkaznica Citroenovnega BX GTI 16 ventilov, ki je že nekaj dni na prodaj tudi v Italiji za čedno vsoto 29.549.620 lir, kar pravzaprav ni niti pretirano, če pomislimo, da gre za avto z res športnimi zmogljivostmi. Kot pravi že samo ime avta ima novi športni BX štiri ventile v vsakem valju in je v tem trenutku »top« v vrsti beiksov, ki jih je sedaj že kar 24 različnih modelov od skromnega BX 11, od katerih dva dizla.

REVOLUCIONAREN

新穎別致的汽車

Novi citroën AX

predstavlja pravo revolucijo, saj prevozi pri 90 km/h z 1 litrom bencina 25,6 km.

Ima tri vrste motorja: 954, 1124, 1360 cc (168 km/h).

S Cx 0,31 je najbolj aerodinamičen v svoji kategoriji in ima 5 zelo udobnih sedežev.

Citroën AX je prvi revolucionaren avto v petih različnih verzijah in s tremi in petimi vrati.

PRIDI GA POSKUSIT V PODRUŽNICO CITROËNA
DINO CONTI
Strada della Rosandra 2 - Trst

NOVI CITROËN AX

ELEKTROAVTO
"STELIO"

Ul. Lavatoio 5
TRST
Tel. 040/68373

Naj se oglasi tisti, ki se mu še nikoli ni zgodilo, da si me bi sredi zime, ali kje na mokrem travniku, ali pa navsezadnje tudi na ostrejšem klancu, želel jeep, terensko vozilo s pogonom na štiri kolesa, ki bi nas popeljalo iz godlje, v katero ponavadi zabredemo po lastni krivdi.

No, zadnje čase je vse več avtov s štirimi pogonskimi kolesi, ki nam zagotavljajo varno vožnjo pa čeprav niso izrazito terenska vozila, temveč družin-

AVTOMOBILSKI SALON EMAUTO

Ul. F. Severo 65 - Tel: 040/54089

**RABLJENI AVTOMOBILI
Z ENOLETNO GARANCIJO**

VZPOREDNI UVOZ:

Mercedes - Alfa - Audi - Suzuki

Več avta za manj denarja Prisma integrale razvoj na temo 4 pogonskih koles

ske limuzine, le da so kos tudi najneugodnejšim cestnim in vremenskim razmeram. Eden od teh je prisma, nekoč 4WD, sedaj z novim vzdevkom "integrale", ki se bohota tako na prednji maski, kot v zadku, pod zadnjimi lučmi. Da pa nihče ne bi imel dvomov, za kakšno vozilo gre, so napis integrale izpisali tudi na motno črnih robovih pod vrati. Prisma integrale ima za razliko od

dosedanje prisme 4WD še eno značilnost, po kateri jo je moč ločiti od drugih sester sedaj že kar številne družine: je namreč dvobarvna. Tista, ki smo jo vozili med poskusnimi vožnjami je imela dva različna siva odtenka. Skratka, tudi po barvi, ne samo po zmogljivostih in voznih lastnostih se prisma integrale ločuje od svojih sester.

Če je prisma integrale na

zunaj povsem podobna drugim prisma, pa se seveda razlika skriva po pokrovu motorja in v sistemu prenosa moči. Pri Lancii so ji namenili dvolitrski motor ugodnejšega člana družine, theme. Štirivaljnik je opremljen z elektronskim vbrizgavanjem goriva, z dvema odmičnima gredema glavi in dvema dodatnima gredema, ki se vrtita v nasprotno smer, da bi odpravila odvečne tresljaje. Največja moč je 115 KM pri 5400 vrtljajih v minuti, največji navor pa 16,6 kpm pri 3250 vrtljajih. Najvišja hitrost je nekoliko manjša kot pri temi, prisma pa le dosega vsega spoštovanja vredno hitrost 185 km/h, kar za limuzino s stalnim štirikolesnim pogonom ni malo.

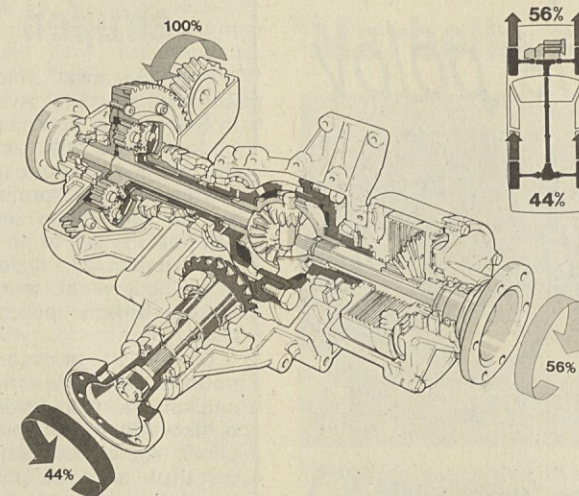
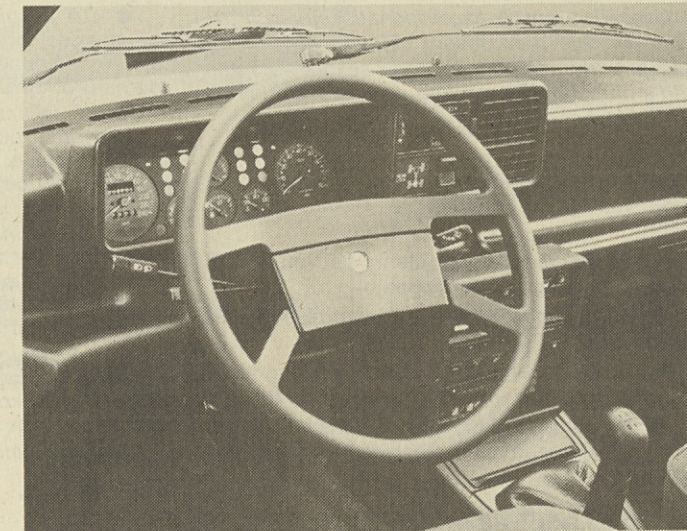
Najbolj zanimiv je seveda sistem prenosa moči na vsa štiri kolesa. Razvili so ga s pomočjo avstrijskega Steyera, ki ima na tem področju večdesetletno prakso. Prisma ima tri diferenciala, kjer sta prednji in zadnji prosta (slednji ima mehansko zaporo, ki jo sprožite s pritiskom na poseben gumb na armaturni plošči). Srednji diferencial pa ima tudi viskozno sklopko (ferguson), ki odmerja prednji premi 56%, zadnji pa 44% navora. Razmerje se seveda samodejno spreminja ob upoštevanju stanja na cestišču. Za vse to skrbi izum inž. Ferguson. V izredno nenaklonjenih vremenskih razmerah, ko vam sneg in led delata preglavice, je moč zadnji diferencial blokirati in boste vso moč imeli na zadnji premi.

V normalnih pogojih je prisma integrale zanesljiv in v vseh pogojih nevtralen avto. Z njo ne boste nikoli imeli problemov, niti na suhem, niti na mokrem cestišču, zato je prisma posebno varen avto, ki se uspešno kosa, tudi glede na relativno nizko ceno, z drugimi limuzinami 4X4 tega razreda (audi 80/90/100 quattro, ford sierra in scorpio 4X4, VW golf in passat syncro). Ta segment avtomobilskega trga postaja čedalje pomembnejši, saj nre prezreti dejstva, da so leta 1986 prodali skoraj 2.000 tovrstnih avtov. Lancia pa je v svoji ponudbi vozil sa štirimi pogonskimi kolesi takorekoč v samem vrhu, njena ponudba namreč gre od malčka Y10 4WD, preko prisme integrale, do vrhunske delte HF 4WD, da o športnih različicah niti ne govorimo.

Pa vrnimo se k prismi. Tudi notranjost je skoraj povsem enaka drugim pri-

smam, le da so napisi na uricah, ki krasijo armaturno ploščo oranžne barve, se deži pa so prevlečeni z dragoceno alcantaro. Na armaturni plošči je, poleg že običajnih merilnikov in kontrolnih lučk, tudi kontrolna plošča, ki nadzoruje najpomembnejše funkcije vozila. Pri tem pa je Lancii treba

dati strogi opomin: še niti na eni prismi, ki smo jo vozili, se ni zgodilo, da bi ta plošča delovala brezhibno. najpogostejša napaka je ta, da se prižge redeča kontrolna lučka za olje, pa čeprav je z mazalno tekočino vse v najlepšem redu. Ker se šofer že navadi, da se te lučke prižigajo pač po njihovi

volji in v bistvu ne opazarjajo na nevarnost, se kaj lahko zgodi, da prižgano prezre tudi, ko gre za resno opozorilo.

Do pred kratkim je bila cena z 18-odstotnim davkom IVA zelo ugodna, saj je prisma integrale veljala 22.930.000 lir. Sedaj je tej ceni treba dodati še 4-odstotni davek, ki naj bi veljal do konca leta.

Nad naslovom: prisma integrale je videti normalna družinska limuzina; zgoraj: armaturna plošča z volanom; levo: shema razdelitve navora s sredinskim diferencialom.

Tehnični podatki

Motor: štirivaljni - štiriktaktni - vrstni - nameščen spredaj prečno - vrtina in gib 84,0 x 90,0 mm - gibna prostornina 1995 kubikov - kompresija 9,75:1 - največja moč 85 kW (115 KM) pri 5400/min - največji navor 163 Nm pri 3250/min - ročična gred v 5 letajih - 2 odmični gredi v glavi (zobati jermen) - 2 dodatni gredi zoper tresljaje - glava iz lahke litine - elektronsko vbrizgavanje goriva (IAW weber) - vodno hlajenje.

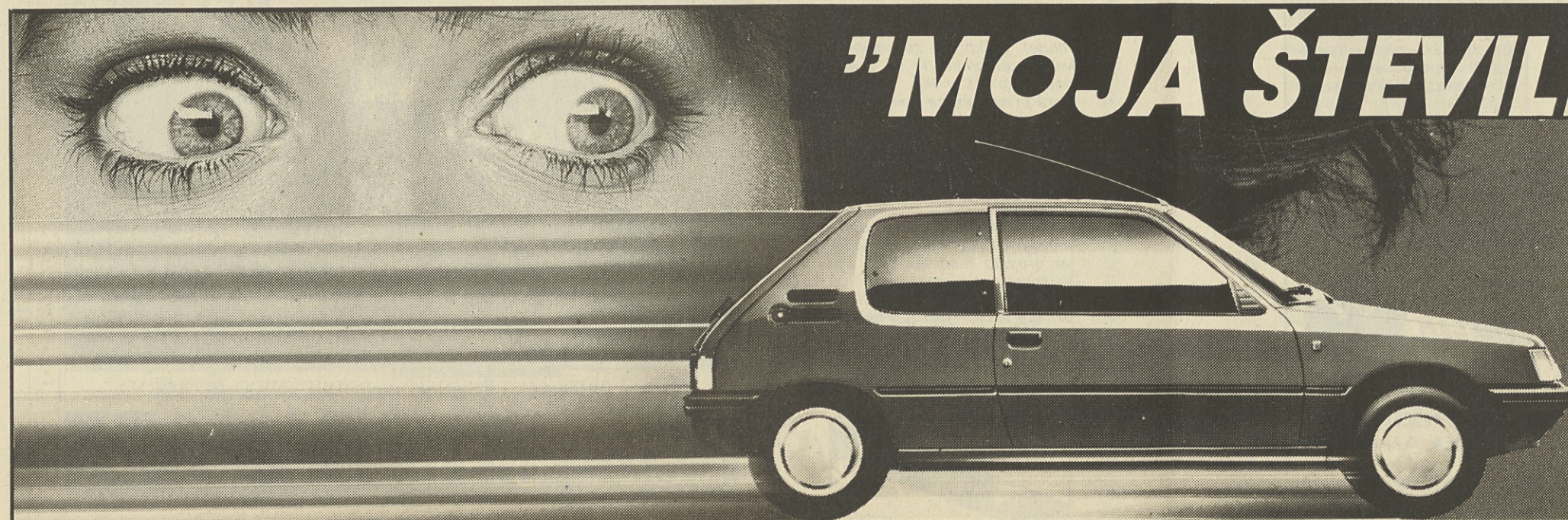
Prenos moči: motor spredaj poganja vsa štiri kolesa - enokolutna suha sklopka, sredinski diferencial z viskozno sklopko (ferguson), ročno vklopljiva zapora zadnjega diferenciala - petstopenjski sinhronizirani menjalnik, prestavna ročica na tleh - delež motornega navora spredaj 58%, zadaj 44% - platišča 5 1/2 Jx14, gume 185/60 R 14H.

Voz in obese: limuzina za 5 oseb - 4 vrata - samonosna karoserija - vsa štiri kolesa na posamičnih obesah - spredaj vzmetni nogi, prečna vodila, stabilizator - zadaj vzmetni nogi, prečna vodila, natezne opore, stabilizator - dvokrožne zavore, štirikrat kolutne, servo, omejevalnik moči zadaj, mehanska ročna zavora na zadnji kolesi (ročica med sedežema) - volan z zobato letvijo, servo, 2,8 zavrtljaja od ene do druge skrajne točke.

Mere in teža: dolžina 4,180 m - širina 1,620 m - višina 1,385 m - medosna razdalja 2,475 m, kolotek spredaj 1,409 m, zadaj 1,404 m - rajdni krog 10,4 m - teža praznega vozila 1180 kg - dovoljena skupna teža 1630 kg - dovoljena teža prikolice (z zavoro) 1200 kg - prtljažnik (tovarna) 350 kub. dm - posoda za gorivo 57 litrov.

Zmogljivosti: (tovarna): največja hitrost 184 km na uro - pospešek 0-100 km na uro: 10,5 s - poraba goriva (ECE): 7,8/10,0/11,0 litra bencina super na 100 km.

"MOJA ŠTEVILKA? 205!"

Peugeot 205 model 88. Močan kot prej toda s številnimi novostmi. 27 modelov: s troje ali petero vrati, na bencin ali diesel. Od 9.212.000 lir dalje (franco zastopništvo, davek IVA vključen).

PEUGEOT 205. Kakšna številka!

"ASCOLTO 24" TELEFON, KI JE NA RAZPOLAGO VSEM VOZNIKOM AVTOMOBILOV PEUGEOT TALBOT 24 UR DNEVNO. TEL. 167833034 (BREZPLAČEN POZIV PO CELI ITALIJI)

PADOVAN & DE CARLI
PEUGEOT & TALBOT

UL. FLAVIA 47 TRST - TEL.: 827782

ČLAN
ZDRUŽENJA

CONCESSIONARI AUTO
DI TRIESTE

vaš zastopnik PEUGEOT TALBOT

Kdaj avto na sončni pogon?

Motor na premog, na aceten, na vtekočinski plin, na alkohol, na sadje, na smeti, na paro, na vodo (ali bolje na vodik), na veter, na bioplin (plin, ki nastaja pri razkrajanju organskih snovi), na vodo in bencin, na bencin in alkohol, na alkohol iz sladkornega trsa, iz sladkorne pese, iz sena, iz evkalipta, iz agave, iz sadja, iz lesa, iz krompirja: domišljija iz najditeljev res ne pozna meja, vendar, razen redkih izjem, avto še vedno poganjajo petrolejski derivati v tej ali oni obliki.

ln vendar se vsi dobro zavedajo, da gre za obliko energije, ki bo prej ali slej pošla. ln kaj potem? Zato so se mnogi raziskovalci usmerili v raziskovanje energije, ki najbrž ne bo nikoli pošla, dokler bo naša Zemlja ogrevala sonce. Govorimo seveda o sončni energiji, ki je še toliko bolj moderna, ker je čista in je živo nasprotje "umazani" jedrske energiji.

Morebitni avto na sončni pogon bi poganjale sončne celice, ki bi seveda napajale električni motor. Slednji obstaja že vrsto let, vendar je njegova avtonomija za sedaj premajhna, ker namreč ni takega akumulatorja, ki bi mu zagotovil zmogljivosti in avtonomijo. Sončne baterije bi napajale normalen akumulator, ki bi potem poganjal motor. Šibka točka tega načrta je veliko število sončnih celic, ki bi bile potrebne, tako da bi avto na sončni motor za sedaj bil povsem neestetski, saj bi nujno moral biti opremljen z velikimi panoji, katerih naloga bi bila vsrkavati sončne žarke. Poskusni avto švicarske profesorice Renate Jenni ima na strehi dva velika panoja, kljub temu pa presega 100 km/h, se pravi vozi hitreje kot je v Švici sploh dovoljeno.

Vse to nas navdaja z upanjem, da bo sončni avto nekoč le stvarnost in sa bomo izbili suženjstva bencina. Raziskave so v teku na Japonskem, v SZ, Franciji, Zahodni Nemčiji, Izraelu in ZDA. Prav v Kaliforniji je prototip s 16 sončnimi panoji prevozil razdaljo od San Diegoa v Kalifornijo do Jacksonvill v Floridi: po ravnem je vozil s hitrostjo 40 km/h, odločno počasnejši pa je bil, ko je vozil v hrib (6 km/h), dosegel pa je najvišjo hitrost 72 km/h.

Zadnja sekunda brez pasov

Italija je ena redkih evropskih in sploh svetovnih držav, kjer še ni obvezna, raba varnostnih pasov. V avtu jih je sicer treba imeti, nihče pa vas za sedaj ne more prisiliti, da se pripašete... razen zdrave pameti. Da bi vas prepričali o koristnosti varnostnih pasov ponatiskujemo grozljivko, ki jo je pred časom objavila revija Avto magazin: kaj se zgodi v zadnji sekundi, ko vaš avto s hitrostjo 80 km/h drvi proti drevesu, vi pa niste pripasani.

● **1,0 sekunde:** zavirana kolesa blokirajo, obide vas groza, nesreči se ni več mogoče ogniti.

● **0,9 sekunde:** prstni členki na volanskem obroču od silnega stiska pobelijo.

● **0,8 sekunde:** avtomobil je trideset centimetrov daleč od drevesa.

● **0,7 sekunde:** udarec ob drevo začne mečkati prednji odbijač in masko na nosu vozila.

● **0,6 sekunde:** vaše telo se odlepi od sedenja s hitrostjo osemdeset kilometrov na uro; za-

radi tega tehtate več kot tri tone in koleno se zlomita.

● **0,5 sekunde:** telo povsem zdrsne s sedenja, zlomljeni koleno se zarijeta v armaturno ploščo, roki zvijeta skelet volanskega obroča.

● **0,4 sekunde:** 60 centimetrov avtomobilskega nosu je že povsem deformiranih; vaše telo se še vedno premika s hitrostjo 80 kilometrov na uro; motor sili proti zadku avtomobila.

● **0,3 sekunde:** z rokama, otrdelima od smrtnega strahu, odrinete volanski obroč; zglobovi in lakta se lomijo; volanski drog se prebode, kovinski drobci cefrajo notranjost telesa, kri zalije pljučni krili.

● **0,2 sekunde:** nogi zdrsne iz čevljev; zavorni pedal se zlomi; karoserija avtomobila se zvije približno na polovici, spoji in vijaki pokajo; z glavo udarite ob lomečo se prednjo šipo; časa ni več niti za krik!

● **0,1 sekunde:** avtomobil se povsem sese, sedeži se odtrgajo z nosilcev, vaš prsni koš je zmečkan. Skozi usta krvavite. Zaradi šoka se vam ustavi srce.

● **0,0 sekunde:** mrtvi ste!

Volkswagen polo GT 10. iz družine polov

Polova družina se je obogatila še za eno različico: tokrat je na vrsti polo GT, športna verzija posrečenega Volkswagrovega malčka.

Avto označujejo nova maska z dvojnimi okroglimi žarometi, platišča iz lahke litine in prtljažnik na strehi, ki je iz z motno črno barvo pobarvane kovine.

Polo GT ima še bolj športne sedeže, 1300-kubični motor, ki zmore 75 KM pa zagotavlja novorojenčku zavirljivo hitrost 170 km/h, ob pospešku, ki od 0 do 100 km/h velja 11,9 sekunde. Tudi pri hitrosti 120 km/h prevozi polo GT 13,3 km z litrom bencina.

S to verzijo je polo sedaj v Italiji na voljo v 10 različicah.

Dizel bo manj strupen

Trije "ekološki" ministri Zahodne Nemčije, Avstrije in Švice so se obvezali, da bodo do leta 1990 zmanjšali stopnjo strupenosti izpušnih plinov tovornih vozil. Še zlasti bodo zmanjšali količino saj, ki jih vsebuje izpušni plin dizlov in ki po ugotovitvah nemških znanstvenikov povzroča raka.

Do konca tega desetletja bodo zmanjšali količino ogljikovega monoksida in ogljikovodikov v izpušnih plinih, kar zadeva sajaste delce pa bodo za poskus vgradili posebne filtre v 80 avtobusov, ki krožijo v ZRN. Za ta poskus se je odločila tovarna Daimler-Benz, ki bo dala na razlogo, če bo poskus uspel, te filtre brezplačno na razpolago.

Alfa Romeo

Il Quadrifoglio
s.n.c.

**SAMOSTOJNA AVTORIZIRANA
AVTOMEHANIČNA DELAVNICA**

Dvajset let izkušenj je naše najboljše jamstvo!
Ul. A. Valerio 148 - Tel.: 040/54432 - TRST

Pajero 88 vsebuje vrsto novosti

Zakaj ima Mitsubishijev pajero takšen uspeh? Konec koncev gre za terensko vozilo brez kakšnih posebnih stilističnih novosti in katerega zmogljivosti se ne razlikujejo bistveno od zmogljivosti drugih tovrstnih vozil. Kakorkoli že, pajero 88 se je nekoliko spremenil, seveda v boljše, saj se pripravljajo na leto 1992, ko bodo sprostili uvoz iz Japonske in bodo avti iz Daljnega vzhoda preplavili naša tržišča. Za sedaj pa so nekoliko spremenili normativ, ki zadeva uvoz terenskih vozil iz Japonske v Italijo, tako da si uradni uvoznik Bepi Koelliker iz Milana nadeja na velik skok naprej v prodaji.

Pajero uvažajo v Italijo izključno z motorjem diesel 2477 kubikov s turbinskim polnilnikom, ki zmore 84 KM, predvidevajo pa, da bodo kmalu začeli uvažati tudi 2555-kubični bencinski motor, ki zmore 103 KM. Dirke Paris — Dakar se bo letos udeležila tudi italijanska ekipa pajerov, ki bodo opremljeni z 2,6-litrskim bencinskim motorjem s polnilnikom, ki zmore več kot 210 KM.

Pri pajeru poganja prednji motor zadnja kolesa, po potrebi pa se pogon lahko vključi tudi na prednja. Zadnji diferencial ima zaporo, petstopenjski menjalnik pa ima reduktorje na vseh petih prestavah. Volan je opremljen s servovjačevalcem, kar močno poenostavlja in lajša vožnjo po poteh, ki niso asfaltirane. Sicer pa ima pajero odlične terenske zmogljivosti, kar nam je omogočilo, da smo se tudi mi, ki nismo vajeni vožnje po blatu, rešili iz godlje, kjer bi nam sicer moral priskočiti na pomoč vlačilec.

Na voljo je več različic, s krajšo ali daljšo medosno razdaljo ter s platneno ali kovinsko streho.

Najvišja hitrost dosega 135 km/h, pajero pa premaguje kar 75-odstotne klance (35 stopinj).

Marbella sprint še cenejša

Te dni so začeli prodajati v Italiji posebno serijo marbell, ki so jo poimenovali "sprint" in ki je naprodaj 7.372.000 lir.

KPI predlaga odpravo cestnine na avtocestah

Komunistični poslanec Gianni Cervetti predlaga, da bi na italijanskih avtocestah odpravili cestnino, ki samo zavira promet in je trenutno dokaj zastarel sistem financiranja avtocest. Cervetti predlaga, da bi nekoliko zvišali ceno bencina in davka na posest avta ter da bi avtoceste financirali s temi sredstvi. Cestnina je bila morda upravičena pred leti, ko so avtoceste obstajale le v nekaterih italijanskih deželah in bi bilo torej nepravilno obdavčiti vse italijanske avtomobiliste.

Cervettijev predlog je najbrž obsojen propad, saj bo vlada ceno bencina slej ko prej podražila, davek bo tudi zvišala, ker je to najbolj zanesljivo sredstvo, da pride do denarja, kaj pa da bi še del sredstev odvajala za vzdrževanje avtocest.

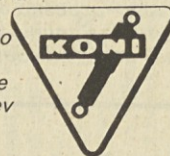
Ibiza niza uspehe

Seatova Ibiza doživlja vedno več uspeha. Že sredi pol leta je s španskih tekočih trakov stekla 300.000. ibiza, kar je pomemben delovni uspeh, če pomislimo, da se je proizvodnja začela sredi leta 1984 in da so 300.000. komadov dosegli mnogo pred rokom, ki ga je predvidevala tovarna. Kar stotisoč ibiz so pridali v tujino, dobršen del v Italijo, ki je eno najpomembnejših tržišč za špansko-nemško podjetje.

■ Nova "vespa" bo največja privlačnost skorajšnjega milanškega salona koles in motornih koles. Piaggio bo namreč predstavil zadnjo različico svojega priljubljenega dvokolesnika, kateremu so namenili motorje s kubaturo od 125 do 150 kubikov. Tudi ti motorji imajo posebno napravo, ki zmanjša strupenost izpušnih plinov.

O.S.A.

specializirana delavnica za popravilo in vzdrževanje amortizerjev

TRST
Ul. Giuliani 48
Tel. 773717

AVTOMEHANIČNA

DELAVNICA »VIGNA«
Ul. Torricelli 14 - Tel. 567869

popravlja in montaža novih in rabljenih radiatorjev in izpušnih cevi.

limuzina? športni avto?
terensko vozilo? camper? stationvagon?

kup vprašanj, en sam odgovor:

moncini pneumatici

najboljše znamke po najbolj ugodnih cenah in najbolj usposobljena servisna služba

v Trstu, Ul. Coroneo 31 — Tel. 774684

v središču mesta, enostaven dostop!

Ob nespremenjeni ceni več opreme in boljša kakovost Supertransit in transit z zvišano streho

Za Ford je tržišče lahkih tovornih vozil zelo pomembno, saj je imela nemška tovarna na tem področju s transitom od nekdanj zelo velik delež, ki se ni zmanjšal, še več, povečal se je, tudi z novim transitom. V Italiji se je transit od vedno uspešno kosal s Fiatovimi majhnimi tovornjaki, pa naj so to bili dailyji ali ducati

ali karkoli. Na tem področju ima Ford 17 odstotkov tržišča, v prvem šestmesečju letošnjega leta so prodali v Italiji 6724 transitov, lani pa so v istem obdobju prodali samo 4541 tovrstnih vozil. Porast je bil kar 48-odstotni.

Še večji uspeh bo Fordov transit beležil v bodoče, saj si pri Fordu obetajo za prihodnje

leto 20-odstotni delež tržišča. K temu bo odločilno pripomogel novi transit z zvišano streho, ki ima seveda tudi večjo tovorno prostornino. Transit z manjšo medosno razdaljo bo tako z zvišano streho zmogel 8 kubičnih metrov tovara, z daljšo medosno razdaljo pa celih 10 kubičnih metrov, med-

tem ko gre nosilnost od 1000 do 1650 kilogramov.

Pri tem je treba še dodati, da je od oktobra na vseh transitih z daljšo medosno razdaljo v ceno vključen tudi servo-vojačevalec volana, kar bo še povečalo udobje v sedanjem gostem mestnem prometu.

Transite poganjata dva sodobna motorja: dvolitrski bencinski štirivaljnik (75 KM) ter 2500-kubični dizel (67 KM), ki je opremljen z najsodobnejšim sistemom neposrednega vbrizgavanja goriva, ki mu zagotavlja visoke zmogljivosti (135 km/h) ob majhni porabi: pri 90 km/h prevozi 15,9 km z enim litrom plinskega olja.

Kot vsa Fordova vozila imajo tudi transiti 12-mesečno garancijo, za doplačilo pa garancijo za 3 leta ali 100000 km, 3 leta ali 50000 km, 2 leti brez omejene kilometraže ter trajno garancijo, ki je povsem brezplačna, za popravila, ki so bila opravljena pri Fordovi servisni mreži.

Še besedo je treba dodati o novih supertransitih, ki so v primerjavi z dosedanjimi verzijami mnogo bogatejši, saj imajo dvojni sedež za potnika, prevleke iz blaga, mehko obložen volan, šoferjevemu sedežu je moč nastaviti višino, imajo pa še dnevni števec kilometrov, uro, vžigalnik, vzvratno ogledalo, ki ne slepi. Skratka, novi supertransiti so mnogo bolj popolni, medtem ko ostane cena v bistvu nespremenjena.

PRIDITE IN
OGLEJTE SI
NOVI
»TRANSIT«
Z VISOKO STREHO
in OSTALE VERZIJE
SUPERTRANSIT

NA RAZPOLAGO SO NOVI »SUPERTRANSIT«
80 RAZLIČNIH VERZIJ

LA CONCESSIONARIA

TRST - Ul. Caboto 24 - Tel.: 826181

ZA TRST
IN POKRAJINO

ČLAN
ZDRUŽENJA

CONCESSIONARI AUTO
DE TRIESTE

ti in morje

vojko colja

Blišč in beda italijanske navtike na 27. genovskem navtičnem salonu

V osrednji genovski razstavnihali se bohotijo ie prestižne motorne jahte (Telefoto AP)

Ob pripravi na letošnji 27. mednarodni genovski navtični salon smo zapisali, da italijanska industrija še ni našla poslovnih prijemov, ki bi ji omogočili izhod iz sedanje krize. Kogar bo v teh dneh zaneslo v Genovo, se bo na lastne oči preprčal, da je bila naša ocena v dobršni meri pravilna. Blišč, ki ga bo opazil na 165.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora, lahko zavede politike, suhozemce..., ne pa ljubiteljev morja. Koga pa sploh zanima 35-metrski motorni jahta ladjedelnice Baglietto? Morda kakkega šejka, a še ti so v zadnjem času previdnejši. Bržkone imamo tudi v Italiji potencialne kupce za take plavajoče vile. Morda je M 35 predrag, 18-metrski jahta Black Corsar pa lahko kupimo že za 2,5 milijarde lir. A kaj, ko je tu dohodkometer, ki preprečuje, da bi lastniki takih jaht prijavljali davkarji smešno nizke letne dohodka.

V soboto je minister za trgovsko mornarico Prandini obljubil revizijo

dohodkometer. To ga ni navsezadnje nič stalo, saj ta posredni sistem ugotavljanja dohodkov ni v pristojnosti njegovega ministrstva. Že res, da lahko vpliva, a kaj, ko državi kronično primanjkuje denarja. Minister lahko operaterjem prizna, da je 38-odstotni davek IVA za jahte nad 18 BRT najvišji na svetu. Da bi pa kaj ukrenil, je bolj malo verjetno. Predsednik združenja navtičnih industrij (Ucina-Consor-nautica) Ceccarelli je z zagrenjenostjo ugovarjal, da je v navtični industriji zaposlenih 25 tisoč ljudi, ki letno ustvarijo več kot tisoč milijard lir dohodka. Kljub takim pozitivnim postavkam pa se po njegovem mnenju država mavečvso obnaša do navtike.

Ceccarelli pa je bržkone pozabil povedati, da so cene italijanskih proizvodov med najvišjimi na svetu, in tega ni vedno kriv davek IVA. Že res, da mora tudi v navtiki prevladovati podjetniška logika, a kaj, ko je ta kratko-

ročna. Številke zgovorno dokazujejo, da je bila proizvodnja dragih in prestižnih jaht zgrešena. Iztržek italijanske navtične industrije se je lani znižal za 15,45 odstotka, ta negativni trend se nadaljuje tudi letos. Takopa lahko v Genovi samo ugotovimo, da italijanska navtika nadaljuje pot, ki jo je pripeljala v sedanje krizne vode. Število srednjemu sloju dostopnih plovil se je letos naknadno skrčilo. In to ne samo jadrnic in jadrlnih desk, temveč celo gumenjakov, ki so v Italiji najbolj razširjeno proletarsko plovilo. Za nameček so se cene tem proletarskim plovilom tako dvignile, da se krči krog kupcev. Po nekaj letih se je v Genovi končno povečalo število jadrnic, a še to po zaslugi večtrupcev, ki pa so spet prestižna plovila.

Industriji zahtevajo odpravo ali vsaj racionalizacijo dohodkometra, znižanje 38-odstotnega davka IVA, nihče pa se ne spomni, da je davčni pritisk na manjša plovila prav tako pretiran. Priznati je treba, da je dohodkometer v nekaterih primerih (stara plovila) pretiran, a to še ne pomeni, da ga je treba odpraviti. Italijanski navtiki bi bržkone bolj koristilo, da bi znižali davek na manjša plovila in da bi ponostavili birokratske zaplete. To bi seveda zahtevalo drugačen poslovni pristop industrije. Če prodajalec proda več sto milijonov drago jahto, je v enem mahu uresničil večmesečni zaslužek, z malimi barkami bo tak dohodek ustvaril le v primeru, da bodo prodaje stekle kot na tekočem traku. To pa je uresničljivo le v primeru, da se plovila pocenijo, da nastanejo infrastrukture (privezi, »parkirišča« in drče). Država vidi v navtiki še vedno molzno kravo, industrija pa se do sedaj ni potrudila, da bi spremenila to mnenje. Tak elitni koncept je privedel do nesprejemljivega stanja, ko se bistveno ne razlikujejo davčna in druga bremena ter nakupne cene med posameznimi razredi.

Obisk genovskega salona postaja tako le paša za oči, sejem skritih sanj navadnih smrtnikov.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Ženska v reklami

V svetu reklame je moški nesporni vladar. Do takšne ugotovitve, ki sicer ni nikakršna novost, so strokovnjaki ponovno prišli na osnovi posebne raziskave Evropske gospodarske skupnosti o vlogi ženske v reklami.

Nanaša se seveda na članice EGS, podatki pa so sveži, saj so zaključili raziskave pred kratkim. Tehnični naslov ankete se glasi »Podoba ženske v televizijskih dnevnikih, v reklamah in v feljtonih«, v pretes pa so raziskovalci vzeli 480 reklamnih pobud, 77 televizijskih dnevnikov in 29 zgodb v fotografiji raznih držav, članic EGS. Iz vsega tega pregledanega gradiva je izšla že večkrat dokazana trditev, da »moški vodijo žensko pri nakupih«.

Kot na tolikih drugih področjih so vloge med moškim in žensko jasno opredeljene in razdeljene: ženske raznorazno blago predstavljajo, ga preizkušajo, uporabljajo in kupujejo. Moški pa svetujejo, strokovno povzemajo in sklepajo kupčije. Klasičen je primer televizijske reklame: ženski nasmešek predlaga, moški glas pa poda razlago in nasvet.

Od tega splošnega trenda v bistvu ne odstopa nobena obravnavana država, kar pomeni, da povsod prikazujejo žensko, ki je daleč od stvarnosti. Če se na primer zaustavimo pri televizijski informaciji, ugotovimo, da se približno četrtina vesti nanaša na žensko problematiko, ki pa jo v treh četrtinah primerov obravnavajo moški.

Stereotipno in daleč proč od ženskih pogledov je poročanje o ženski problematiki, zastarela in povsem neodgovarjajoča pa je tudi ženska zunanost, ki jo prinašajo in kupujejo mass media v okviru EGS. Njihova vzorčna ženska še nima 40 let, ne nosi očal, lase ima na kratko prištržene, naličena je zelo diskretno. V tem se v zadnjem desetletju ni nič bistveno spremenilo, kot je takšna ženska še vedno nositeljica reklamnih oglasov prehrabnih izdelkov, raznih pijač ter lepoto-higienskih pripomočkov.

Sicer pa, opozarja raziskava, je zunanost žensk, ki nastopajo v raznih reklamah, močno pogojena od tipa artikla. Lepo oblečena, močno naličena ženska bo kupcem ponujala drage avtomobile, krzno, dragulje in podobno; diskretnije oblečene in naličene ženske pa bodo predstavljale zdravila, hrano ter druge artikle za otroke ali za domače živali.

Vsekakor je naravno žensko okolje za ženske na reklamah dom, za moške pa delovno mesto. Ženske se o nakupih pogovarjajo z moškimi, medtem ko se moški lahko pogovarjajo z drugimi moškimi. To pa pomeni, da ženska še vedno velja zgolj za nakupovalko, medtem ko moški izbira in odloča.

O odgovornosti sredstev javnega obveščanja pri zaustavljanju uresničevanja stvarne enakopravnosti med spoloma je ponovno razpravljal tudi evropski parlament na zahtevo nekaterih parlamentark. Tako je na primer Marlene Lenz izjavila, da »televizija, radio, tisk in reklama ne dajejo realne slike o vlogi in položaju žensk«; »prikazane ženske so brez specifične osebnosti, ker imajo vselej tipično ženske značilnosti«; »prikazujejo jih le v nekaj poklicih, drugače doma«; »zunanjost je vsekakor odločilnega pomena za karkoli«. Evropejka je lahko samo mlada in lepa, redkokdaj starejša, grda nikoli: tako odreja mass media. Zato so evropske parlamentarke pozvale razne odločilne forume EGS, naj nekoliko pregledajo, če razna sredstva javnega informiranja upoštevajo številčno in kakovostno prisotnost žensk v okviru držav Evropske gospodarske skupnosti.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Inf. oddaja: Uno mattina 9.35 Nanizanka: Storie della prateria 10.30 Dnevnik 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nadaljevanka: La valle dei pioppi (23. del) 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.15 Dokumentarec: Quarkov svet 15.00 Izobraževalna oddaja: Zvok in podoba. Glasbeni instrumenti - rog (4. del) 16.00 Risanki: Biskitts, L'amico Gipsy 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Zabavna oddaja: Ieri, Goggi, domani 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.25 Šport: evropska nogometna prvenstva 22.15 Dnevnik 22.25 Filmske novice 22.30 Informativna oddaja: Afrika, Afrika 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 11.05 Izobraževalna oddaja: Matematične igre in pouk matematike 11.30 Risanka: Mostri in concerto 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in športne vesti 13.30 Mezzogiorno è... (2. del) 13.40 Nad.: Quando si ama 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Nanizanka: Miss Marple 15.25 Film: Centomila dollari (kom., It. 1940, r. Mario Camerini) 16.55 Rubrika: Iz parlamenta 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Nanizanka: Orient-Express 18.10 Aktualnosti: Spaziolibero 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nan.: Le strade di San Francisco 19.35 Vreme, dnevnik in športne vesti 20.30 Film: Il viaggio (dram., ZDA 1959, r. Anatole Litvak, i. Yul Brynner, Deborah Kerr) 22.35 Dnevnik - nocoj 22.50 Šport: evropska nog. prvenstva 0.20 Dnevnik - zadnje vesti 0.35 Film: La voce del silenzio (kom., 1952, r. George Wilhelm Pabst, i. Aldo Fabrizi, Paolo Stoppa)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridia - Srečanje s filmom doma 14.00 Dok.: Kako preživeti danes 14.30 Variete: Jeans 2 16.00 Športna oddaja: Fuori campo 17.30 Športni dnevnik: Derby 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo 18.30 Nanizanka: La famiglia Brady 19.00 Dnevnik 19.20 Deželne vesti 19.35 Dok.: Special Jo Chiarello 20.05 Izobraževalna oddaja: Osvojena medicina. Zdravniki, bolniki in bolezni v devetnajstem stoletju - Razmišljanja 20.30 Film: La valle delle bambole (dram., ZDA 1967, r. Mark Robson, i. Barbara Parkins, Patty Duke, Sharon Tate) 22.30 Dnevnik - nocoj 22.40 Informativni tednik: Samarkanda. Stičišče 23.40 Aktualno: Visitors. Srečanja s tujimi pisatelji - Phillis D. James in Dylan M. Thomas 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Deželne vesti	RTV Ljubljana 10.00 TV mozaik. Mostovi 10.30 Matineja. Drama: Drobnogospodarstvo (pon.) 16.00 TV mozaik (pon.) 16.30 Tečaj angleščine 17.00 Tečaj francoščine 17.30 Lutkovna serija: Kljukčeve dogodivščine (9. del) 17.45 Otroška nadaljevanka: Odprava zelenega zmaja (Slavko Pregl, r. Staš Potočnik, i. Peter Ternovšek, Gorazd Lemajčič) 18.15 Izobraževalna oddaja: Računalništvo 18.45 Risanka 18.55 Videostrani 19.00 Obzornik 19.25 Zrno in vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Film tedna - ciklus Tennessee Williams: Noč Iguane (dram., ZDA 1964, r. John Huston, i. Richard Burton, Ava Gardner) 21.55 Aktualno: Dokumentarec meseca - Prepovedane igre 22.35 Dnevnik 22.50 Rezerviran čas	TV Koper 14.00 TVD Novice 14.10 Nadaljevanka: Veronica 15.00 Nad.: I promessi sposi (8. del) 16.00 Otroški spored 18.00 Nadaljevanka: Vite rubate 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Razgovor z mlado pianistko Katjo Milič pred nastopom v KD TRST — V Slovenskem klubu o 40-letnici mirovne pogodbe in preseljevanju Istranov GORICA — Ob odprtju stalne razstave starih avtomobilov TRST — Predstavitve revije "E" - stičišče drugačnosti 19.30 TVD Stičišče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Mary Hartman 20.25 TVD Novice 20.30 Variete: Sotto le stelle 21.45 Nogomet: za Pokal prvakov Real Madrid-Porto 23.30 TVD Vsedanes 22.00 Dokumentarec: Živalski svet				
CANALE 5 7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italia 7.22 Risanke 8.10 Rubriki: News, 8.30 Pogovori 9.30 Nanizanka: General Hospital 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: Il principe studente (kom., ZDA 1954, r. Richard Thorpe, i. Ann Blyth, Edmund Purdom) 17.00 Nanizanka: Alice 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Variete: Ciao Enrica 18.10 Nan.: Super Vicky 20.00 Kviz: Tra moglie e marito 20.30 Film: Un borghese piccolo piccolo (dram., It. 1977, r. Mario Monicelli, i. Alberto Sordi, Shelley Winters) 22.55 Variete: Maurizio Costanzo show - Night 0.15 Filmska rubrika: Première 0.25 Nanizanki: Gli intocabili, 1.25 Bonanza	9.15 Film: Congo vivo (dram., It.-Fr. 1961, r. Giuseppe Bennati, i. Gabriele Ferzetti, Jean Seberg) 11.00 Nan.: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, risanke Sandy, Georgie, Mini Pony 14.30 Nadaljevanki: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo 16.15 Nadaljevanki: Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Kviz: OK il prezzo è giusto 22.50 Film: Effetto notte (kom., Fr.-It. 1972, r. Francois Truffaut, i. Jacqueline Bisset, Valentina Cortese) 1.05 Nanizanki: Shannon, 1.55 Il Santo	EURO TELEPADOVA 11.30 Nadaljevanki: Signore e padrone, 12.30 Una vita da vivere 13.30 Risanke 14.15 Nadaljevanki: Ai confini della notte, 15.00 Signore e padrone 16.30 Risanke 17.30 Nanizanka: I ragazzi del sabato sera 18.00 Risanke 19.30 Nanizanka: Baretta 20.30 Film: Roma bene (dram., It. 1971, r. Carlo	TELEFRIULI 13.00 Dok.: Bella Italia 13.30 Nad.: Amor gitano 14.30 Risanke: Sampei 15.00 Nanizanka: Bigfoot e il ragazzo selvaggio 15.30 Glasbena oddaja: Music box 17.30 Nad.: All'ombra della grande quercia 19.00 Dnevnik 19.30 Dan za dnem 20.00 Rubrika o medicini 20.30 Variete: Settimo anno 21.30 Nanizanka: I grandi detective 22.30 Dnevnik 23.00 Dan za dnem 23.30 Družba 24.00 Informativna oddaja: News dal mondo	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Ta rozajanski glas (pon.); 8.40 Glasbeni almanah; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Sredinski zbornik: Ženska in naš danes (1. del), nato Zdravnik in pacient, Zrcalce, zrcalce, povej; 13.20 Zbori; 13.40 Glasbene skice; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 14.40 Glasbene skice; 15.00 Roman: Pod svobodnim soncem (18. nad.); 15.10 Zbornik (2. del); 15.30 V svetu knjige; 16.00 Zrcalce, zrcalce, povej! (pon.); 16.30 Ko zvezde zableščijo; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Pianisti Lorenzo Baldini; 18.00 Tržaška pisma Vuka Karadžića; 18.20 Glasbene skice.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Reportaže, intervjuji in zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni ki-osk; 18.00 Naj zvoki zaigrajo: Godalni kvartet Smetana; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Lj.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Srečanja; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Sintonizirani; 17.00 Bubbling; 17.33 Aplavz za; 18.00 Ghetto Blaster; 18.33 Glasba; 19.00 Glasbena obzorja; 20.00 Nočni spored.	RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 17.00 Glasbeni informator; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Aktualno: Ostali Trst - L' altra Trieste; vmes glasba.
RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: La grande vallata	ITALIA 1 8.30 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.30 Wonder Woman, 10.30 Tarzan, 11.30 Cannon, 12.30 Charlie's Angels							

Krize v krajevnih upravah na Goriškem kar po tekočem traku

Za Gorico dosežen okvirni sporazum, ki pa še ni gotov

Politiki na Goriškem so v zadnjem času vedno bolj nervozni. Od krize prehajamo k preverjanju, od preverjanja spet h krizi. O dogajanju v goriški občini smo že veliko pisali. Tam sredi septembra je župan Scarano predlagal, v imenu ožjega odbora, da bi vodstvo del na avtoportu poverili inženirju Gelserinu Graziatu, priznanemu strokovnjaku, pred leti tudi tajniku KD in predsedniku Hranilnice. Znotraj KD tako Scarano kot Graziato pripadata isti struji, tisti andreottijevcev, na čelu katere je v deželnem merilu odbornik Di Benedetto.

Močni skupini v krščanski demokraciji pa predlog o poveritvi del inž.

Graziatu ni prijal. V občinskem svetu 14. septembra, zaradi številnih prostih strelcev iz vrst večine (to niso bili le demokristjani) ter odkritega nasprotovanja komunistične opozicije, predlog ni prodr. Odtod odstop Scarana in odbora.

Na dolgoveznih pogajanjih so se predstavniki KD, PSI, PSDI, PRI in SSK domenili, da morajo župan in odborniki preklicati ostavko ter ostati na svojih mestih. Po tem uvodnem sporazumu pa so se pričeli križi in težave o programu. Največ spora je med demokristjani in socialisti. Slednji zahtevajo več pogajalne moči, upoštevajoč

tudi podvojitev glasov PSI v mestu na zadnjih parlamentarnih volitvah. Medtem ko nekateri v KD hočejo, da bi občinski svet spet razpravljal (tokrat brez prostih strelcev) o poveritvi vodstva del prej omenjenemu strokovnjaku, so baje socialisti odločno proti. Sestanki si sledijo sestankom. Baje so pred dnevi vendarle dosegli sporazum. O tem so razpravljala vodstva posameznih strank. Ponovni sestanek petih naj bi bil že danes zvečer. Šele potem, še pred koncem tedna, naj bi se tajniki petih strank sestali s Scaranom. Seveda ostaja še vedno odprto vprašanje, ali bo župan sprejel zahtevo socialistov in doseženi sporazum, da se inženir Graziato odpiše od vodenja del gradnje avtoporta. Zaradi tega ni še gotovo, da se bo kriza na lepem zaključila. Komunisti so s svoje strani zahtevali takojšen sklic občinskega sveta. Po mestu so razdelili lepake in letake. Z njimi pozarjajo, da so odprta številna vprašanja, ki pobliže zanimajo prebivalstvo, in sicer posledice poplave, zakon o prosti coni, napovedani odpusti v podgorski predelnici itd. Brez dvoma bodo v njem, ko se bo ta sestal, dvignili kriki in vik.

Podobne težave so v Krmini. Tam so demokristjani zapustili sedanjo večino, ki jo vodi socialistični župan Nunin. Do spora je prišlo bodisi zaradi notranjih zapletljajev v krščanski demokraciji kot tudi zaradi različnih stališč o zadevi bolnišnice.

Tudi v Trzinu se nekaj kuha, kot smo že včeraj poročali. Tudi tu so med socialisti in demokristjani različna

gledanja, tokrat o vprašanju termocentrale na premog.

O vseh teh vprašanjih so govorili na zadnji seji pokrajinskega vodstva KD. Kot izhaja iz tiskovnega poročila, ki ga je podpisal tajnik Crisci, je vodstvo KD zelo zaskrbljeno zaradi teh trenj. Vodstvo KD zagovarja sodelovanje med strankami petstrankarske koalicije in bo, tako povzemamo iz tiskovnega poročila, naredilo vse, da se nasprotja odstranijo. Govorili so, s tem v zvezi, tudi o programskih točkah, ki so osnova sodelovanju med strankami koalicije. Demokristjani hočejo narediti, kar se narediti da, da se bo našlo soglasje v teh točkah. Istočasno je treba na stvari gledati globalno, ne pa kampanilistično.

Očitno so v vodstvu KD zelo zaskrbljeni zaradi različnih stališč in trenj, kot tudi zaradi vedno večjih krajevnih zahtev. Vodstvo KD se npr. zavzema za to, da bo za univerzo poskrbljeno v Gorici in ne drugje. To je odgovor tistim, ki bi želeli odprtje fakultet tako v Trzinu kot v Gradšču ob Soči. Istočasno je KD za enotno gledanje na vprašanja bolnišnic na vsem ozemlju Goriške. Sedaj prihajajo na dan še energetska vprašanja, vezana na vprašanje morebitne gradnje nove termocentrale v Trzinu. Še bi lahko naštevali.

Trenj pa bo v prihodnjih mesecih še in še. Pred nami so deželne in pokrajinske volitve. Vsaka stranka želi pridobiti čimveč glasov. Poleg tega pa je veliko trenj tudi znotraj posameznih strank.

PLI, KPI, Zeleni in MSI zahtevajo sklic občinskega sveta v Gorici

Svetovalci vseh opozicijskih skupin, liberalci, komunisti, zeleni in fašisti, so podpisali skupno zahtevo po nujnem sklicanju občinskega sveta. Iz tiskovnega poročila, ki so ga podpisali Sergio Fornasir (PLI), Marzio Lamberti (KPI), Renato Fiorelli (Zeleni) in Luigi Coana (MSI), izhaja, da so za podpis zahteve vprašali tudi svetovalce večinskih strank. Občinski svet je zadnjič zasedel 14. septembra. Nujno je treba rešiti nekatera vprašanja (ne nazadnje zadnje povodenj). Svetovalci PLI, KPI, Zeleni in MSI, zahtevajo takojšen sklic občinskega sveta.

Iz tiskovnega poročila pa ni razvidno, ali je poleg enajstih svetovalcev teh štirih strank (PLI 1, KPI 6, Zeleni 1, MSI 3) še kdo podpisal to zahtevo. Po zakonu se namreč občinski svet avtomatično skliče, če zahtevo podpiše ena tretjina svetovalcev. V goriškem primeru bi jih moralo biti štirinajst.

Kako je z bencinom v Novi Gorici

Na marsikateri črpalki na novogoriškem omotju ni bilo v teh dneh bencina. Zaradi tega so bile zaprte nekatere črpalke, kjer ne prodajajo, poleg bencina, gorilnega olja. Kot smo izvedeli pri Petrolu v Novi Gorici, bi se moral že danes ali jutri položaj normalizirati.

Do težav je prišlo, ker je sedaj rafinerija nafte na Reki v popravilu. Prav iz te rafinerije dobavljajo bencin črpalke na novogoriškem ter sežanskem območju. Zaradi tega so se sedaj morali zateči k rafineriji v Sisku. Ta pa je precej oddaljena in seveda skrbi predvsem za svoje stalne kliente. Na območju Nove Gorice pa prodajajo sedaj veliko več bencina kot običajno, kajti, zaradi za Italijane ugodne cene, tja prihajajo v velikem številu po nakupe avtomobilisti iz Italije, tako iz goriške kot iz videmske pokrajine.

■ V trčenju v križišču ulic V. Veneta in Terzarmata sta se včeraj dopoldne ranila 66-letni Fiorello Muser iz Cervignana in 30-letna Lorenza Giuricin iz Arta Terme. Prvi bo okreval v šestih, druga pa v treh dneh.

Predsednik Bevilacqua zainteresiral ministra Santuza

Prizadevanja Trgovinske zbornice za obnovo zakona o prosti coni

Zaskrbljenost zaradi obnove oziroma podaljšanja zakona o prosti coni je seveda tudi v Trgovinski zbornici. Vendar tu ne ostajajo le pri zaskrbljenosti. Aktivno si prizadevajo, da bi bil zakon podaljšal. To je na zadnji seji upravnega odbora zbornice povedal predsednik Enzo Bevilacqua. Povedal je, kako je zainteresiral ministra Santuza, naj se ta v vladi zavzame za dekret, ki naj bi zakon podaljšal za dobo treh let. To seveda v pričakovanju, da vlada izdela svoj zakonski osnutek o goriški prosti coni.

Bevilacqua je povedal, da ni mogoče naprej z enoletnimi podaljšanji. Podjetniki ne zaupajo v tako kratke časovne roke, zaradi tega ne investirajo. Zahteva goriških gospodarstvenikov je bila, da bi zakon podlajšali za najmanj petnajst let. Zaradi neenot-

nosti nastopanja, težav v vladi, pritiskov s tržaške in videmske strani ter tudi zaradi notranjih sporov v Gorici o vsebini novega zakona, pa je bil doslej režim proste cone podaljšal z dekreti le za dobo enega leta.

V novem zakonu naj bi bile točke podobne tistim zakona proste cone v Dolini Aoste. Trgovinska zbornica naj bi imela možnost menjati kontingente, če bi za to nastala potreba. Urediti bi bilo treba tudi razširitev proste cone na vse ozemlje pokrajine.

Še nekaj v zvezi s prosto cono. Upravljanje kontingentov bremeniti Trgovinsko zbornico za približno pol milijarde lir letno. V zbornici predlagajo, da bi denar za to prišel iz Goriškega sklada, kamor se stekajo prelevmani na blago proste cone.

Na isti seji so govorili še o vprašanju paketa Altissimo. Tudi o tem je Bevilacqua govoril s Santuzom. Kot je znano, je nekaj milijard lir iz paketa Altissimo namenjenih Goriškemu skladu. Podjetniki so že vprašali po tem denarju v želji posodobitvi njihovih obrate. Prošenj je bilo za približno 80 milijard lir, investicije pa bi bile vredne nad 350 milijard lir. Goriški sklad seveda nima toliko denarja na razpolago, zato je možnost, če bi ustregli le nekaterim prej omenjenim zahtevam, da ne ostane v blagajni niti lira.

■ Roji čebel, ki uhajajo iz panjev, povzročajo v zadnjih časih precej preglavic. Včeraj so se čebele pojavile v znanstvenem liceju na Senenem trgu. Posegli so gasilci, ki so odstranili nepovabljene goste.

Rajonski sveti o osnutku pravilnika posvetovalnice

V Štandrežu govor tudi o javnih popravilih

Rajonski sveti razpravljajo v teh dneh ne samo o posledicah hudega naliva in poplave, marveč tudi o osnutku pravilnika za izpolnitev in sestavo Občinskega odbora za sodelovanje pri upravi družinske posvetovalnice. V nekaterih rajonih so že v prejšnjih dneh dali svoje mnenje o predlogu Občine, drugi bodo še prišli na vrsto. V Štandrežu je bil o tem govor na seji v ponedeljek. Takoj naj povemo, da so svetovalci soglasno izrekli povoljno mnenje, ne da bi predlagali popravke.

Osnutek določa, da bo pri upravljanju posvetovalnice sodeloval 16-članski odbor. V njem bo po en predstavnik vsakega rajonskega sveta (skupno deset), pet članov bo imenoval občinski svet, enega člana, ki bo imel vlogo koordinatorskega, pa bodo izbrali operativni posvetovalnice. Vloga tega odbora naj bi ne-bila zgolj birokratsko-upraviteljska, pač pa naj bi odbor, tudi zaradi prisotnosti predstavnikov posameznih rajonov, posredoval operativnim želje in potrebe prebivalcev v različnih mestnih predelih ter usmerjal delovanje družinske posvetovalnice. Pri pomniti pa je treba, da bo odbor le začasno deloval po teh pravilih, v pričakovanju ustanovitve zdravstvenih okrajev v okviru KZE.

Na seji rajonskega sveta je predsednik Reščič tudi poročal o uporabi denarnega sklada za popravila in druge manjše posege v rajonu. Doslej so nekaj več kot milijon lir porabili za izboljšanje rastlinja na pločnikih in ulicah, skoraj poltretji milijon pa za prebarvanje oken in vrat na socialnem centru ter nekaterih drugih objektov. Poseg na drogovi za zastave pri spomeniku mora podjetje še izvesti.

Ob silovitem neurju, ki je povzročilo poplavo, so težave imeli tudi v osnovni šoli v Štandrežu, kjer se je sesula obloga stropa učilnice in prvem

nadstropju. Rajonski svet si bo skušal zagotoviti dodatna denarna sredstva in skupaj s preostankom svojega letošnjega denarnega sklada (približno 800 tisoč lir) izvesti vsaj nekaj minimalnih popravil. S temi naj bi zagotovili nemoten zaključek šolskega leta, saj je v poletnih mesecih predvidena popolna obnova šolskega poslopja.

Na seji je tudi bil govor o prošnji športnega društva Val, da bi mu Občina dodelila vsaj skromen prostor za pisarniške potrebe.

Na Pokrajini razgovori o namakalnih konzorcijih

Težavno stanje dveh največjih konzorcijev za kmetijsko namakanje in bonifikacijo v goriški pokrajini je bilo predmet razgovora med pokrajinskim odborikom za kmetijstvo Tomatom in sindikalno delegacijo.

Sindikalni predstavniki De Ponte, Bagolin in Cosma so odborniku nakazali težave zaradi zadolžitve vseh konzorcijev, ki onemogočajo delovanje in celo redno izplačevanje prejemkov uslužbencem. Izhajajoč iz teh ugotovitev so predlagali združitve vseh konzorcijev v goriški pokrajini. Po poravnavi dolgovi bi delovanje enotnega konzor-

cija omogočilo precejšen prihranek glede na sedanjo raven izdatkov.

Tomat je soglašal s to zamisljo in seznajal sindikate z vsebino resolucije, ki jo je pred nedavnim odobril pokrajinski svet, ki prav tako nakazuje možnost rešitve v poenotenju konzorcijev. Izhod iz sedanjih težav je torej nakazan, sedaj pa ga bo treba čimprej tudi dejansko uresničiti, da se zagotovi izvajanje pomebne vloge, ki jo konzorciji imajo za kmetijstvo in nasploh za celotno skupnost v pokrajini.

Novo vodstvo pokrajinske ZKMI

Na pokrajinski skupščini Zveze komunistične mladine v Gradšču so izvolili nov teritorialni izvršni odbor. Novi tajnik bo 23-letni študent Nicola Cernigoi iz Gorice. Skupaj z njim bodo v pokrajinskem vodstvu še Giampaolo Andrian iz Trzica, Fulvia Trevisan iz Pierisa in Gianluca Spessot iz Fare. Te izbire bodo morali sedaj potrditi z referendumom med vsemi člani Zveze.

Zaplet na pogrebu

Včeraj je na nekem pogrebu v Gorici prišlo do neljubega zapleta, ki je povzročil negotovanje pogrebcev in zadrego nič krivega osebjja pogrebnega podjetja. Predvideno je bilo, da odpeljejo posmrtno ostanke Lojzke Verč Pipan, ki je umrla v nedeljo v bolnišnici usmilenih bratov, ob 10. uri v Mavhinje, kjer naj bi jo pokopali. Zadnji trenutek pa so morali prevoz odložiti za poldrugo uro, ker je pater v bolnišnici pozabil izročiti Občini dokumente o smrti, brez teh pa matični urad ni mogel izdati dovoljenja za pokop.

Prišlo je do razumljivega negotovanja in tudi zaskrbljenosti vseh, ki so čakali na pogrebni sprevod v Mavhinjah. Pogrebno podjetje Preschern pa nam je včeraj izrazilo kritične pripombe na račun Bolnišnice Janeza od Boga, kjer da je že večkrat prišlo do podobne pozabljivosti.

MLADINSKI KROŽEK GORICA

prireja

MLADINSKI PLES

v soboto, 24. t. m., v Kulturnem domu v Gorici.

Ne pozabite si priskrbeti izkaznice!

V nedeljo v Špetru praznik kostanja

V Špetru v Slovenski Benečiji bodo v nedeljo imeli praznik kostanja ali, kot temu pravijo, burnjak. Gre za zaključno prireditev od številnih, ki so bile in so še v teh dneh v raznih krajih Benečije. V Špetru bodo domačini predstavili svoje pridelke že v dopoldanskem času. Popoldne ob 15. uri, pa bodo domače žene, članice Zveze beneških žena, predstavile in ponujale tudi doma spečene specialitete. Gre za zanimivo prireditev, ki je brez dvoma vredna nedeljskega izleta.

razna obvestila

Gospodarska zadruga Vrh sklicuje sejo članov v petek, 23. t. m., ob 20.30 v središču Danica.

Mladinski odsek KD Sovodnje prireja plesni tečaj (začetni, nadaljevalni in izpopolnjevalni), ki ga bo vodil učitelj Alvis. Prva vaja bo jutri, 21. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Prijave sprejemata Ivana Butkovič (tel. 882105) in Tanja Vižintin (tel. 882338).

PD Štandrež in ŠD Velox prirejata tečaj ritmične telovadbe v občinski telovadnici v Štandrežu za mladino od 5. do 15. leta. Tečaj se prične v četrtek, 22. t. m., ob 15. uri. Vodila ga bo prof. Nataša Sirk. Prijave sprejemata Anica Pavio (tel. 21003) in Joana Marušič (tel. 21419).

KD Oton Župančič v Štandrežu prireja 7. novembra martinovanje v kulturnem domu Andreja Budala. Ob večerji bo srečelov in ples z ansambлом Prijatelji iz Gorice.

Mladinski krožek Gorica priredi v soboto, 24. t. m., v Kulturnem domu v Gorici Mladinski ples. Vstop z izkaznicami. Kdor nima (še veljavne) lanske izkaznice, si jo lahko priskrbi pri članih krožka: Tanji Vižintin in Roberti Plet (zavod Zois) ali Walterju Ferfolji in Dušanu Kosuti (licej Trubar).

prispevki

Za sekcijo prostovoljnih krvodajalcev v Sovodnjah daruje Oskar Kovic 50 tisoč lir.

Jože Maraž (Zdravščine) daruje 50 tisoč lir za Kulturno in športno središče Danica na Vrh.

Za Zeleni križ so v razne namene darovali: sestre Milotti 10 tisoč; družina Gregori 50 tisoč; Aurelio Nalgi 20 tisoč; družine Bozzi, Buccik, Cardegna, Foggia, Iadarola, Rodighiero in Suligoi 70 tisoč; Ma De Marchi 20 tisoč; žena in hči Alberta Brillijsa 30 tisoč; družina Macoratti Emilio iz Palmanove 100 tisoč; Pierina Furlani 90 tisoč; družina Giovanni Spacapan 10 tisoč; Elda Castellani Bernt 50 tisoč; Anna Maria Martini Perco 50 tisoč; sodelavci v službi in penziji Tehničnega urada goriške občine 374 tisoč; osebe dermatološkega oddelka goriške bolnice 100 tisoč; družini Iucchi in Zimolo 100 tisoč; Nerina Malfatti 10 tisoč; hči Assunta 10 tisoč; žena in hči Oresteja Battella 50 tisoč; družina Giorgio Trevisani 50 tisoč; Bruno, Gianni Marega, Liliana in Bruno Badin 30 tisoč; Berta Lucchesi 50 tisoč; družina Lollis 50 tisoč; družine Del Stabile, Zeffer, Sutturini, Ballaben in Miarella Marega Gurtner 110 tisoč; zakonca Luigi in Maria Bregant 50 tisoč; družini Marega in Pittana 50 tisoč; družina Nanut 30 tisoč; prijatelja Vittorina Ezio in Luigi 100 tisoč; družina Lenuzza 30 tisoč.

kino

Gorica

CORSO 17.30—22.00 »Full Metal Jacket«. R. Stanley Kubrick. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VERDI 18.00—22.00 »Giulia e Giulia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 »La porno trepada«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt. Jutri: 17.30—22.00 »Super maschio per mogli viziose«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica

SOČA 18.00—20.00 »Ko udarja Taekwondo«. DESKLE 19.30 »Ko zazvoni telefon«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Baldini, Verdijev korzo 57, tel. 84879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Al Redentore, Ul. Rosselli, tel. 72340.

Z Nušičem poln Kulturni dom

Goričani smo v ponedeljek zvečer do kraja napolnili dvorano Kulturnega doma v Gorici. V goste so prišli igralci Slovenskega stalnega gledališča, ki so na začetku letošnje sezone ponudili publiki komedijo srbskega pisatelja Nušiča Sumljiva oseba. Ljudje so se med predstavo pošteno zabavali. Zadovoljni so odhajali iz dvorane. SSG je v Gorici predstavo ponovilo včeraj zvečer.

Jutri otvoritev v TK Galeriji (ob 18. uri)

Trst in ljubljanski bienale

Razstava tržaških grafičnih umetnikov, ki sledi tako neposredno 17. Mednarodnemu grafičnemu bienalu v Ljubljani, je z njim dejansko tesno povezana. Prikaže naj namreč delež, ki ga imajo tržaški umetniki že tradicionalno na tej mednarodni prireditvi in s tem pri podobi reproduktivne grafike sploh. Ta delež ni majhen in je prav svojevrstnega pomena. Če si namreč ogledamo historiat grafičnega bienala od skromnih začetkov do zdajšnjega bujnega razcveta, ko postajajo razstavne dvorane že tesne in bi jih z vposlanimi listi skorajda lahko napolnili še enkrat toliko, vidimo, da je delež tržaških umetnikov na njem konstanten in prinaša zmeraj spet obogatitev umetnosti regije »od Alp do Jadrana« — ožje pojmovane in zgodovinsko povezane — s spojem celinske in obmorske likovne občutljivosti ter tako zajema v prgišče problem, ki ga na široko prikazuje celotna prireditel. »Ljubljanska šola« in tržaški umetniki skupaj so, kar zadeva grafiko, podoba sveta v malem, pač tudi s čisto svojim karakterjem.

Drži namreč, da je po relativni osamitvi in pretrganih vezeh — posledici vojne in tik povojnih razmer — Trst prinesel s svojimi prvimi grafičnimi razstavljalci v Ljubljano nov

AVGUST ČERNIGOJ
EDOARDO GANDRUS
ZORA KOREN
MARJAN KRAVOS
MARCELLO MASCHERINI
KLAVDIJ PALČIČ
NINO PERIZI
BRUNO PONTE
LIVIO SCHIOZZI
LOJZE SPACAL
GIANCARLO STACUL
RADO STRUKELJ
FRANKO VECCHIET
EDVARD ZAJEC

impulz, dal znova čutiti širino pogleda obmorskega človeka, odprtega Mediteranu, in je s tem nedvomno vplival na domače umetnike. In mislim, da prav tako drži, da ljubljansko središče s svojimi bienali zdaj to da-

rilo vrača, da je medsebojno prežemanje, oplajanje, pripeljalo tudi do današnjih uspehov tržaških umetnikov.

Celotna regija, o kateri teče beseda, je pač izrazito prehodno ozemlje, tradicionalno povezano, s skupnim zgodovinskim spominom, tako rekoč brušeno z dveh strani, s Severa in z Juga, in je naravno, da se ideje in izraz dopolnjujejo in prepletajo. To čutiš v motivih, v prvem zapisu črte, v uporabi barve in materije kot take. Ne gre zgolj za geografsko sosesčino, temveč za duhovno povezavo, za neprestano strujanje, ki — med drugim — prinaša z udeležbo tržaških umetnikov na zaporednih bienalih sproten korektiv, sproti dopolnitev ustvarjalne atmosfere, kakršno je Ljubljana kreirala za svoje kot za tuje umetnike. Tako ima pričujoča razstava dvojno vlogo: strokovnjaku in ljubitelju ponuja pregled ustvarjalnosti in moči danes aktivnih grafičnih generacij tega območja, zaokroženo podobo skupine in zanimive profile posameznih umetnikov. In po drugi strani prezentira ustvarjalni delež, ki ga nekateri tržaški umetniki danes ta dan tako uspešno vključujejo v pisani vzorec svetovnega grafičnega ustvarjanja.

ZORAN KRŽIŠNIK

Aldu Madottu v spomin

Včeraj so v Reziji pospremili k zdajnjemu počitku pisca Alda Madotta. Njegova življenjska pot je bila svojevrstna, zaznamovana s preseljevanji in izseljevanji. Rodil se je v Osojanih v Reziji 6. junija 1920. Ko mu je bilo pet let se je moral z družino izseliti na Madžarsko, kjer je opravil osnovno šolo. Naučil se je materinega jezika, madžarščino, nemščino in seveda italijanščino.

Po povratku v Italijo je najprej študiral v Gorici, klasično gimnazijo pa je dokončal v Vidmu. Univerzitetne študije je opravil na tržaški univerzi, kjer je doktoriral iz političnih ved. Ko je opravljal vojaški rok, je izbruhnila druga svetovna vojna. Po zlomu fašizma je Modotto odšel v vrste oborožene opornosti. Boril se je v slovenskih in italijanskih partizanskih enotah. Po vojni se je kot funkcionar

zaposlil na občini v domači Reziji. Z velikim navdušenjem se je angažiral v kulturno in politično delo domačega kraja, ali bolje rečeno, sam je bil pobudnik številnih akcij.

Bil je glavni pobudnik za ustanovitev kulturnega društva »Rozajanski dum«, ustanovil je rezijansko sekcijo Socialistične stranke in Vsedržavnega združenja partizanov Italije. Za svoje protifašistično delovanje je Modotto prejel visoki priznanji nekdanjega predsednika italijanske republike Pertinija in jugoslovanskega predsednika maršala Tita.

Aldo Modotto pa je bil tudi ploden pisec. Izdal je več knjig o življenju in zgodovini Rezije. Naj omenimo vsaj nekatere: La Val Resia e i suoi abitanti (Rezijanska dolina in njeni prebivalci); Paesi e località (Vasi in kraji); Pagine di storia 1951—1960 (Poglavja iz zgodovine); Vivere tra le montagne (Življenje med gorami).

Madotto je pisal z veliko ljubeznijo do domačih krajev in ljudi. Želel je, da bi drobna, a pomembna epopeja Rezije ne šla v pozabo in da bi majhni in veliki dogodki ostali v spominu zanamcev. Vsekakor je bil Modotto eden izmed tistih intelektualcev, ki so znali gledati tudi v malem svetu znamenja usodnih dogodkov. Misel, ki se rodi nekeje med zapuščenimi vasmi in dolinami, a ima moč, da se povzpne iz sence in se zagleda v široki svet, je tipična poteza rezijanskih piscev: od zgodovinarjev do pesnikov.

Živahna izvedba revije filmov mlade generacije

TURIN — Osrčje festivalskega dogajanja na letošnjem »Filmu mladih«, od sedeža vseh uradnih in drugih uslug do tiskovnih konferenc in srečanj z avtorji, vse to je letos koncentrirano v osrednjem »Jolly Hotel Ligure«, v elegantno urejenem in večnamenskem poslopiju, ki stoji izpred glavne železniške postaje »Porta Nuova«, tako rekoč pred simboličnim vhomom v piemontsko glavno mesto. V spodnjih hotelskih prostorih so tudi videokabineti, kjer predstavljajo sporede iz sekcije Odprti prostor. Oddot se potem razraščajo številne niti, ki so povezane z ostalimi festivalskimi terminali: z osrednjo dvorano kina Olimpia, kjer se odvija uradni spored, s kinom Centrale, kjer so še druge informativne sekcije Odprtega prostora ter s kinom Charlie Chaplin, kjer predvajajo izključno filme iz retrospektive sovjetskega filma šestdesetih let. Ob takšni široki in raznovrstni pahljači del, ki se nam istočasno ponujajo na različnih krajih, se je potem težko odločiti.

Naša pi /a skrb je bila vsekakor, da si ogledamo čimveč sovjetskih filmov, to iz več razlogov (predvsem, ker so to prva dela, nekatera še nikoli prikazana na Zahodu, danes vodilnih režiserjev v Sovjetski zvezi), a o tem bomo podrobneje pisali po festivalu. Tej osnovni potrebi smo bili prisiljeni podrediti naše druge možne ogleda. Zato smo, vsaj v tej prvi fazi, zamudili ali le napol videli nekatere bolj obetavne naslove iz uradnega dela: na primer zanimiv prvenec »La gentilezza del tocco« sicilskega cineasta Francesca Calogera ali zabavno satiro na račun kitajske vojske »Da yuebing« (Velika parada) Kitajca Chena Kaige. V opredeljevanju tega svojkega festivalskega »itinerarja« smo osredotočili našo pozornost na bolj izzivalne »predloge« iz pregleda Odprti prostor. Tako smo se prerinili na rekordno obiskano predstavitev videa »Ripresi«, ki so ga realizirali dva filmvideomakerja iz Turina (Mimmo Calopresti in Carlo Paletto) ter sedem zapornikov (bivših teroristov) iz turinskega zapora »Carceri nuove«. Zaporniki so letos poleti dobili celo enotedenski dopust, da so lahko montirali svoj video, jim ni bilo pa dovoljeno se udeležiti prve javne predstavitve tega videa, prav v okviru festivala »Cinema giovani«. Takšno nerazumevanje sodnih oblasti so organizatorji festivala obsodili, kajti ne glede na vsakršno estetsko vrednotenje, je zelo pomembno že samo dejstvo, da je do tega projekta prišlo. Da je takšen nevezan in avtentičen kolaž raznih zgodb, razmišljanj, sanj, obsesij zapornikov lahko prišel ven, s pomočjo videomedija, izza rešetk v naše življenje...

Z radovednostjo smo sledili tudi svežim kratko- in dolgometražcem nigerijskih cineastov Mariama Hima, Moustapha Diopa, Inoussa Ousseiniya, Moustapha Alassanija idr., katerih dela in osebnosti je z veliko človeško simpatijo predstavljaj Jean Rouch, ugledni direktor francoske kinoteke, vodilno ime svetovnega etnografskega filma in tudi veliki prijatelj afriškega filma. Višek te retrospektive mlade nigerijske kinematografije, ki je dejansko nastala komaj v šestdesetih letih, je bila nedeljska okrogla miza, na kateri so sodelovali prisotni avtorji in Rouch. Na tem razgovoru in tudi v samih prikazanih filmih so prišli do izraza svojskost, barvitost, entuziazem in volja afriških cineastov, da bi ustvarili samostojen model avdiovizualne produkcije, osvobodjeni od spon zahodnoevropskega in ameriškega produkcijsko-distribucijskega monopola.

Filmov in videov na tem turinskem pregledu je še in še. Turinska publika pa najraje polni večerne in polnočne projekcije glavnega sporeda v kinu Olimpia.

DAVORIN DEVETAK

Slika je delo ameriškega fotografa Roberta Adamsa. Objavljena pa je bila v novi tržaški reviji »E questo giornale«

Novo, obsežno delo pisatelja Saša Vuge

»Človek je kot smet - se hitro izgubi«

JANEZ POVŠE

Kar v dveh obširnih delih, na več kot 900 gosto tipkanih straneh, je Saša Vuga zasnoval svojo veliko fresko iz Napoleonovih časov, bolj rečeno, imperatorjevih časov na Slovenskem kot se je pač leta 1797 odvijalo francosko prodiranje po Soški dolini z zavzetjem trdnjave Kluz nad Bovecem, oziroma kot se je leta 1809 odvijala bitka med Francozi in Avstrijci ob utrdbi Predel - obakrat Francozi zmagojo, pisatelj pa tam pred sedmimi leti v kavarni »Dome« v Parizu obuja spomine in svoja mnenja o tem slovitem Napoleonu, »izdelovalcu vdov« - menda jih je zagrešil okrog deset milijonov - potem ko si je dobobra ogledal cesarjev grob v »Les Invalides« ter ugotovil, kot pravi dobesedno: »Kako je slava, kadar je samo od oblasti, trohijiva«. Nenavaden vtis, globok in otipljiv, zapusti v pisatelju srečanje s to svetovno vojaško veličino, ki je zrasla iz revolucije in je končala z diktatorsko in cesarsko bleščavo, prehodila in pomendrala tako rekoč

vso Evropo, in je ni bilo mogoče ustaviti drugače kot s pokončanjem.

Tudi Slovenci tistega, Napoleonevega časa, so bili deležni galskih vojaških škornjev in topov, in Saša Vuga je rekonstruiral, na umetniški način seveda, navedeni bitki in dogajanja pred njima, kot se je vse skupaj menda ali bi se lahko odvijalo tam okoli našega Mosta na Soči, prelepe Soče, pa Idrije, Kobarida in Koritnice. To so bili drugačni časi, kot so današnji, in avtor nam kot kakšen Pieter Bruegel naslika celo množico ljudi, posameznikov, ki bodo odigrali svojo igro, se potopili v nič premagancev, ali pa jih bo bitka pustila pri življenju, zato jih bo pa toliko temeljiteje pohrustal in zmlel zob časa. V takšnem pogledu bodo pred nami, dandanes, zaživele osebe, kot so stotnik Herman, osrednji skrivnostni lik, ki bo na koncu odšel z zamočano besedo, Gottfriedo Milost de Campana, župnik Jernej Kikelj, Terezija, vojak Čizbèj, Jadviga, Judita Iris Mihaela, mesar Putata, Buderle, Mungerle, Kunsterle, Marcial Agrikola, Joseph Sluga, Ma-

ria Fides Erntruda itd. itd. Saša Vuga jih bo, vse te osebe, slikal docela zamejene v njihov čas, zaposlene z vsemi tistimi podrobnostmi, ki so tako pomembne za vsakršno sedanjost in tako ničeve za stoletna razmišljanja. Opazoval jih bo, svoje osebe kot v migotanju mravljišča, kjer uboga majhna bitja bojujejo svoj boj, pa prvzaprav ne vedo, kakšne nevarnosti jih bodo stisnile za vrat. S staro besedo, klenim, mnogokrat inovatorskim, čeprav na videz zgolj anarhičnim jezikom, bo avtor tkal svoj gromozanski gobelin zgodovinskega klanja, klanja in še enkrat klanja, ki bo pridvelo nad drobnjarske ljudi kot vesoljni potop. Še dobro, da ljudje ne vedo, kaj jih čaka, se zdi, da misli avtor, zato pusti svoje osebe in osebe živeti nepomembno pa vendar zanje do kraja smiselno življenje. »Širok je svet, pritični smo ljudje«, modruje pisatelj, vendar se ne opaja s svojo zgodovinsko prednostjo in večvednostjo: čeprav čaka na koncu vsega mašinerija klanja - kot kazen za posvečanje neštetim nepomembnim vzgibom in opravkom vsakdanjika - pa ima na-

mreč Vuga te svoje junake rad, ne privošči jim, kar jih zanesljivo čaka na grozljivem koncu, ne navdušuje se nad logiko zgodovine, ki bo že postavila stvari na svoje mesto - seveda se to vedno zgodi na moč, na silo in brez milosti, brez upoštevanja vsakega drobnega bitja posebej. Napoleon je v »Krtovem kralju« višja sila, ki ji pravzaprav ni mogoče videti obraza, prihaja nekeje od zgoraj, s silnim zamahom, kot kakšna nerazumljiva pokora, ki bo kaznovala preveč, da bi to še bilo človeško in smotno. Ljudem pač ni mogoče zameriti trmaste preprostosti, s katero gredo svoji pogubi naproti, enostavno jim ni mogoče pomagati, lahko je mogoče le ovekevečiti njihovo bivanje in nehanje, grizenje življenja in umiranja. Prav zaradi tega toliko slikanja navad in običajev do podrobnosti, plastificiranja predmetov, kovsov obleke, pohištva, vsega, kar predstavlja čas, smisel v tem času in prizorišče nizanja dni, kjer je pač nujno vedno in vedno najti radost, veselje, strast, opoj, če je že pač treba enkrat umreti.

Vsaka podrobnost tega Vugovega »manuskripta« je svojevrstna podoba, naslikana v barvi in vonju, ustavljena, kot ustavimo film; svet Napoleonovih žrtv in bodočih dni tega našega naroda na primorskih tleh je ves zapreden navznoter, v svojo logiko, barvitost in potekanje, ki mu ni mar nikakršnih naravnih in vojnih katastrof, ki bodo v hipu razkrojile pajčevine preživetega in tako mukoma ohranjevanega smisla in sprotnega smotra. Na koncu koncem je vse skup le trohljivost, posebno še vsakršni blišč, kar dokončno čeprav ne poslednjič potrjuje le na videz simpatična koničavost Napoleonovega pokrivala. Simpatičnost te figure in njej podobnih je zelo varljiva, pravzaprav nedopustna in grozovita, zato je nemara tudi zažvela pričujoča romaneskna freska. In če je osnovna poanta v prid malega, »normalnega« človeka, torej docela na njegovi strani, pa avtor vendar ne more mimo svoje razprostranjene presoje, ki zaključuje pripoved z naslednjim osveščujočim stavkom: »Človek je kot smet - se hitro izgubi«.

Danes prve tekme drugega kola v evropskih nogometnih pokalih

V ospredju Real - Porto, Velež včeraj zgubil

Potem ko so klubi »posodili« sredo državnim reprezentancam za kvalifikacije EP, je tokrat spet na sporedu 32 dvobojev v evropskih nogometnih pokalih. Podatki prvega kola so dokaj zgovorni: samo Francija in Nizozemska ohranjata svoje predstavništvo neokrnjeno, dobro so se »obnašale« še ekipe iz Portugalske, Italije ZRN, Španije, Škotske in Belgije, med malimi državami pa Finska in Albanija, za Jugoslavijo se je prvo kolo izteklo povprečno, slabo so se obnesli Švedi, Grki in Vzhodni Nemci, katastrofo so doživeli Avstrijci (»rešil« se je le eden od petih zastopnikov) in Bolgari (brez kvalificiranega moštva).

Italijanske enajsterice imajo možnost, da se vse po vrsti dokopljejo do tretjega kola. V pokalu UEFA bi to pomenilo, da bi bila polovica četrtfinalistov italijanska! Težja je naloga za »preživelci« jugoslovanski moštvi. Podrobni pregled daje naslednjo sliko.

Pokal prvakov

Res ni mogoče trditi, da ima španski Real srečo z žrebom. Po tekmi z Napolijem se bo zdaj spopadel nič manj kot z lanskim zmagovalcem Portom, ki je v prvem kolu suvereno izločil Vardar. Drevišnje srečanje na stadionu Bernabeu bo osrednji dogodek večera. Pred lahko nalogo so menda Bordeaux in Steaua, münchenki Bayern, Benfica in Anderlecht pa si lahko zagotovijo kvalifikacijo z dobrimi nastopi v gosteh.

Pokal pokalnih prvakov

Težko se je sprijazniti z dejstvom, da sta na sporedu tekmi Villaznia (Al-

banija) - Rovaniemi (Finska) ter Ajax - Hamburger in da bodo Nizozemci ali Nemci izločeni. Vsa ostala srečanja obetajo oster boj. Hajduku v Marseillu ne bo lahko, še posebej, ker so Splicani v izrazito slabi formi, o čemer zgovorno priča njihova dosedanja prvenstvena pot. Drugoligaš Atalanta v prvenstvu igra prav tako spremenljivo, a grško moštvo OFI s Krete ne zglede nepremagljivo.

Pokal UEFA

Poleg Italijanov imata samo SZ in ZRN več kot dva predstavnika. Sovjeti bodo le s težavo ohranili vse svoje tri predstavnike, lahko ne bo niti Zahodnim Nemcem. Privlačna sta tudi dvoboja med Aberdeenom in Feyenoordom ter Crveno zvezdo in Brugesom, vprašanje je le, ali so si Beograjčani opomogli po katastrofi v Mostarju (0:5). Navijači so v predprodaji že odkupili 60 tisoč vstopnic. Skrivnostni so nasprotniki italijanskih moštev. Espanol, ki bo drevi gostil pri Milanu (vendar v Lecceju zaradi znane diskvalifikacije igrišča), je v svojem prvenstvu predzadnji, a je v prvem pokalnem kolu izločil Borussia. V vratih igra znani Kamerunčan N'Kono.

Verona bo na Nizozemskem skušala prekiniti s tradicijo, po kateri je drugo kolo zanje usodno. Utrecht je kompaktno moštvo, a brez zvezdnikov, povrhu je baje v povprečni formi.

Juventusov nasprotnik Panathinaikos bo nastopil brez hudo poškodovanega jugoslovanskega asa Zajca, žrtve

POKAL PRVAKOV		
Osmina finala	1. tekma	2. tekma
Neuchatel Xamax (Švi.) - Bayern (ZRN)	danes	4.11.
Real Madrid (Sp.) - Porto (Por.)	danes	4.11.
Bordeaux (Fr.) - Lilleström (Nor.)	danes	4.11.
Aarhus (Dan.) - Benfica Lizbona (Por.)	danes	4.11.
Glasg. Rangers (Škot.) - Gornik (Pol.)	danes	4.11.
Sparta Praga (ČSSR) - Anderlecht (Bel.)	danes	4.11.
Rapid Dunaj (Av.) - Eindhoven (Niz.)	danes	4.11.
Steaua (Rom.) - Omonia Nikozija (Ciper)	danes	4.11.
POKAL POK. PRVAKOV		
Osmina finala	1. tekma	2. tekma
Villaznia (Alb.) - Rovaniemi (Fin.)	danes	4.11.
OFI Crje (Gr.) - Atalanta (It.)	danes	4.11.
Den Haag (Niz.) - Young Boys (Švi.)	danes	4.11.
Real Sociedad (Sp.) - Dinamo Minsk (SZ)	danes	4.11.
Sporting Port. (Por.) - Kalmar (Švi.)	danes	4.11.
Hamburger (ZRN) - Ajax Amsterdam (Niz.)	danes	4.11.
Malines (Bel.) - St. Mirren (Škotska)	danes	4.11.
Olympique Mars. (Fr.) - Hajduk (Jug.)	danes	4.11.

»zločinskega« posega nekega branilca. Turinčani nimajo težav, v Atenah jih baje čaka dokaj »znosno« ozračje, saj Grki niso prilili olja naivni izjavi lana Rusha, da dobro pozna sodnika drevišnjega srečanja Bridgesa.

Najlažja je naloga Interja, saj za finski Turun igrajo sami amaterji. Trapattoni pa opozarja, da so v prvem kolu z 2:0 zmagali na Avstrijskem, potem ko so doma zgubili z 1:0. Milančani igrajo v popolni postavi.

BORUSSIA D. - VELEŽ 2:0 (0:0)
STRELCA: Hupe v 66. in Dickel v 85. min.

VELEŽ: Petranović, Hadžiabdić, Šišić, Prskalo, Djurasević, Barbarić, Kaj-taz (Gudelj v 85'), Kalajdžić, Jurić, Karabeg, Tuče.

SODNIK: Santos (Port.); GLEDAL-CEWV: 50 tisoč

DORTMUND — Sinočnja anticipirana tekma se je za Velež slabo končala. Mostarci so sicer dobro začeli in imeli tudi dve piložnosti, ko pa so

okrog 30. minute nekoliko popustili, so domačini začeli s silovito ofenzivo in akcije so si sledile kot na tekočem traku. Tako so nadaljevali tudi v 2. polčasu, v katerem Velež sicer ni bil brez priložnosti, a jih je vse zapravlil, gostje pa so od številnih, ki so jih ime-li, dve izkoristili. Za Velež bo v povratnem srečanju težko, čeprav naloga ni nemogoča, še zlasti, ker Nemci v obrambi niso zgledali nepremagljivi, a seveda bo treba pokazati kaj več, še zlasti natančnosti.

Košarka: v pokalu pokalnih prvakov Scavolini in IMT v četrtfinalu

Medtem ko bodo povratne tekme osmine finala v pokalu prvakov jutri, je bilo nekaj srečanj v ostalih pokalih že sinoči.

V pokalu pokalnih prvakov je Scavolini iz Pesara znova visoko odpravil ciprski Enad (101:49, polčas 56:24) in se tako uvrstil v četrtfinale. Najuspešnejša v ekipi iz Pesara sta bila Zampolini (28) in Petrović (17).

V četrtfinale tega tekmovanja se je prebil tudi beograjski IMT, ki je brez težav s 125:69 (70:27) premagal avstrijsko UBSC Wels. Največ košev za beograjsko peterko sta dosegla Mladjan (27) in Babić (20).

Pot v evropskih pokalih, in sicer v Koračevem pokalu, pa se je končala za Divarese. V prvi tekmi proti Racing France je igral neodločeno 98:98, sinoči pa je izgubil s 96:83 (51:48).

Pokal Smelt Olimpiji

LJUBLJANA — Košarkarji Smelt Olimpije so zmagovalci pokala na področju Slovenije. V sinočnji finalni tekmi so namreč s 105:90 (46:37) premagali Merx iz Celja. Največ košev za Smelt Olimpijo so dosegli Hauptman (27) in Vilfan (17), za Merx pa Govc (30), Golc in Pipan (po 18).

Smelt Olimpija in Merx sta se uvrstila v finalni del tekmovanja za jugoslovanski pokal.

Sovjetska zveza v vodstvu

ROTTERDAM — Na 24. svetovnem gimnastičnem prvenstvu je po obveznih vajah na začasni lestvici prva Sov-

jetska zveza, ki je zbrala 294,05 točke. Sledijo: NDR 289,85; 3. Kitajska 289,80; 4. Japonska in Bolgarija 287,80; 6. Madžarska 286,00; 7. ZDA 285,60; 8. ZRN 285,35; 9. Romunija 285,20; 10. Kuba 284,70; 11. Kanada 284,25; 12. Italija 283,75. Med posamezniki vodi Sovjet Belozerečev (59 točk) pred rojaki Ljukinom (58,95) ter Koroljevom in Artemovom (po 58).

Karpov predal četrto partijo

SEVILLA — Izzivalec Anatolij Karpov je po ponedeljkovi prekinitvi brez nadaljevanja predal četrto partijo v dvoboju z Garijem Kasparovom za naslov šahovskega svetovnega prvaka. Rezultat je zdaj 2:2, peta partija pa bo na sporedu že danes.

Okrog predaje bivšega prvaka je bilo nekaj zapletov. Vest o predaji so namreč sprva demantirali, nato pa je Karpov svoj sklep sporočil sodniku v zadnjem hipu, kar ocenjujejo kot novo poglavje v psihološki vojni med tekmečema. Kuvertirana poteza Kasparova Td8 je bila povsem pravilna, položaj na šahovnici pa je bil že pred tem jasen. Poznavalci menijo, da ima Kasparov dvoboj zanesljivo v svojih rokah. S črnimi figurami je obakrat zlahka izsilil remi, spodrsrljaj v drugi partiji pa pripisujejo izključno časovni stiski. Četrta partija pa je bila pravi monolog Kasparova. Veliko pričakovanje vlada zdaj za naslednji dve partiji. Včerajsnja je bila že stota med Kasparovom in Karpovom za naslov svetovnega prvaka.

Košarka: na turnirju ZSSDI v Nabrežini Bor pred Kontovelom

V soboto in nedeljo je bil v nabrežinski telovadnici turnir, ki ga je organiziralo ZSSDI in na katerem so sodelovale kadetske ekipe Jadrana, Bora in Soluzza (slednjo je vodil Massimo Raseni) ter ekipa mladincev Kontovela.

V prvem dnevu turnirja so Kontovelci z lahkoto premagali neizkušene igralce Soluzza. Bolj zanimiva je bila druga polfinalna tekma med Borom in Jadranom, ki je veljala tudi za turnir mesta Trst. Borovci so se tokrat morali pošteno potruditi, da so strli odpor trdoživih jadrانovceev.

V finalu za tretje mesto je Jadran kljub odsotnosti Pavline zaslužen o odpravil Soluzzo, ki se je sicer boril skozi vso tekmo.

V velikem finalu so borovci v razburljivi končnici premagali Kontovelce. Tekma je bila izredno hitra, obe ekipi pa sta se vseskozi izmenjavali v vodstvu. Zaradi slabih obramb pa so vsi z lahkoto polnili koš, predvsem Bajc in Oberdan pri borovcih in Civardi ter Sterni pri Kontovelcih. V zadnjih minutah igre je že kazalo, da bodo Kontovelci slavili zmago, vendar so borovci z agresivnim presingom prestregli nekaj žog in tekmo zaključili v svojo korist. Izidi:

POLFINALNI TEKMI
Kontovel - Saluzzo 81:51 (34:16)
Bor - Jadran 100:81 (45:44)

FINALE ZA TRETJE MESTO
Jadran - Saluzzo 70:49 (31:21)
JADRAN: Daneu 10 (6:6), Pizziga 3 (1:2), Sterni 11 (1:6), Stanissa 14 (2:2),

Lisizza, Pertot 3 (1:3), Sosič 10 (2:2), Prelec 12, Bogatec 7.

SALUZZO: Perlo (0:1), Miranda 4, Alloi 2 (2:2), Orlanda 2, Giacchino 13 (4:6), Carli 3 (3:6), Lanzone 2 (0:1), Depetris, Nicolas 7 (1:3), Brero 16 (4:8).

3 TOČKE: Giacchina 3, Bogatec 1.

FINALE ZA 1. MESTO
Bor - Kontovel 116:111 (57:57)
BOR: Oberdan 25 (4:6), Cupin (0:1), Simonič, Arena, Krasna 2, Škerk 19 (3:4), Race (0:1), Bajc 3 (1:2), I. Bajc 34 (14:16), Ažman 9 (2:2), Smotlak 24 (2:2).
KONTOVEL: Čebulec, Kocman 8 (2:3), Škrk 10 (0:2), Gregori, Pahor 12 (4:6), Sterni 33, Gruden, Dolhar 7 (1:2), Golemac, Civardi 41 (9:13), Stanissa.
3 TOČKE: Sterni 3, Oberdan 1, Ažman 1. (L. Furlan)

Košarka: prijateljska tekma Prepričljiv uspeh Doma

NOVA GORICA - DOM 60:81 (26:47)
DOM: Silič 45, Pavšič, Bednarik 6, Skok 2, Šviligoj 14, Primožič 2, Zavadlav 9, Pintar 2.

V prijateljskem srečanju sta se v Novi Gorici srečali mladinski košarkarski postavi šole Milojke Štrukelj in Doma. Čeprav so bili v nepopolni postavi in z igr, ki je bila na trenutke nekoliko zmedena, so Domovi igralci prepričljivo zmagali. Glede posameznikov velja poudariti nastop Siliča, ki je dosegel kar 45 košev in se zelo dobro izkazal tudi v obrambi. (A. J.)

Namizni tenis: trofeja A. Picciulin Kras Globtrade potrdil vodilno vlogo v deželi

Kras Globtrade se je z nedeljskega tekmovanja v Gorici vrnil s trofejo Alda Picciulina. Poleg deželnega prvenstva je to najbolj prestižno merjenje moči v okviru dežele, tako da osvojitev trofeje predstavlja veliko zadoščenje in hkrati potrditev, da je Kras vodilna namiznoteniška sila v F-JK.

Na tekmovanju v Gorici je sodelovalo čez sto igralcev (Kras jih je poslal 22) iz dvanajstih društev. Priča smo bili kakovostnim in atraktivnim dvobojem. Pri naših predstavnikih je bil viden korak naprej pri načinu izvajanja igre. Skoraj vsi prihajajo v zadovoljivo formo, ki jim bo kaj kmalu nujno potrebna na državnih kvalifikacijskih turnirjih in bližajočih se ekipnih prvenstvih A, B in C lige.

Bera osvojenih mest je bila takšna: 4 prva mesta, 4 druga mesta in 8 tretjih mest. Kljub vidnemu uspehu in napredku v igri pa ni šlo vse gladko. Tu in tam so se pojavile določene pomanjkljivosti, predvsem z vidika vztrajnosti, izbire pravega udarca v praviem trenutku in pri vzdržljivosti na celodnevem tekmovanju.

Poglejmo bolj podrobno rezultate Krasovih igralcev na trofeji Alda Picciulina. Med pionirji je Marjan Milič zasedel 3. mesto, a na istem mestu je med pionirkami pristala Biserka Simoleta. Presenečenje je med mladinci pripravil Igor Milič, ki je s svojo samozavestno in prepričljivo igro osvojil

srebro. Tudi mladinke so se dobro odrezale, tako posamezno kot v dvojicah. Posamezno je bila prva Alenka Obad, 3. Martina Ravbar. Dvojica T. Ravbar - T. Čok je stopila na zmagovalno stopničko, dvojica A. Obad - M. Ravbar pa je bila tretja.

V absolutni ženski kategoriji (dvojice) je Kras osvojil nadaljnji dve medalji - srebro s T. Ukmar in S. Milič ter bron z D. Sedmak in A. Obad. V konkurenci 64 igralcev v tretji moški kategoriji se je Boris Štoka uvrstil v prvo osmerico, R. Milič med šestnajsterico, I. Milič in E. Bole pa med dvaintrideseterico. V tretji deželni ženski kategoriji je vsa tri prva mesta osvojil Kras. Zmagala je Tanja Ravbar, ki je med mladinkami sicer izpadla že v prvem kolu, druga je bila Ksenja Marušič, tretja pa Elena Colja. Klubski soigralki K. Čok in M. Mosetti sta jima sledili do osmine finala.

V absolutni ženski kategoriji je zopet slavil Kras: Sonja Milič je tesno premagala Damjano Sedmak, Alenka Obad in Tanja Ukmar pa sta si delili 3. in 4. mesto. Omeniti je treba, da se je vrsti naših iz nižjih kategorij (M. in T. Ravbar, N. Škrk, M. Mosetti in K. Marušič) uspelo prebiti do šestnajstine finala, saj so se pomerile z igralkami druge in tudi tretje državne kategorije.

DRUŠTVENA LESTVICA: 1. Kras, 2. Fincantieri Tržič, 3. Chiadino Trst. (J. J.)

Vodstvo Triestine je uradno sporočilo, da bo nekdanji idol tržaškega stadiona Grezar Franco De Falco prestopil k tretjeligašu Salernitani. Igralec je že pred nekaj dnevi podpisal pogodbo, zdaj sta se sporazumeli še društvi. Kaže, da je Triestina iztržila kakih 800 milijonov lir namesto napovedane milijarde 300 milijonov lir, še pred nekaj leti pa je ta igralec, ko so se zanj potegovala številna društva, seveda veljal mnogo več.

Odbojka: under 18 moški Zmaga goriške združene ekipe

GSS S. LUIGI - NAŠ PRAPOR VAL INSA 2:3 (15:7, 15:13, 10:15, 6:15, 8:15)
NAŠ PRAPOR: Quell, Corsic, A. in M. Ferri, Bensa, Vogrič, Puzzinelli, Petegan, Zavadlal, Tomsič, Superga.

Za našo združeno ekipo se tekma ni pričela najbolje, saj je zaradi nemotivirane in slabe igre izgubila prva dva seta. Zatam pa so naši le nadaljevali kot znajo in povsem nadigrali nasprotnika. Tekma (trajala je dve uri) je bila na visoki tehnični ravni, saj sta ekipi glavna kandidata za osvojitev prvenstva. Pohvaliti je treba vse igralce, posebno pa kapetana Roberta Benso, ki je bil zelo učinkovit v napadu in obrambi. Žal sodnik ni bil na višini te predstave in je marsikdaj oškodoval ene in druge. (M. V.)

obvestila

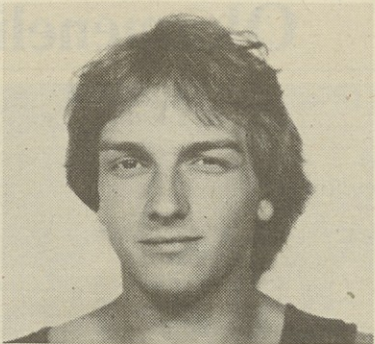
ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI prireja v soboto, 24. t. m., in v soboto, 7. 11, v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Františka 20, 2. nad.) s pričetkom ob 15.30 šahovski MEMORIAL ZLATKA JELINČIČA. Turnir bo polhitri (vsak šahist bo imel na razpolago za partijo 15 ali 20 minut), veljal pa bo tudi za 5. zamejsko šahovsko prvenstvo. Vpisovanje v soboto pred začetkom turnirja. Vabljeni vsi zamejski šahisti!

SMUČARSKI ODESEK ŠD BREG organizira predsmučarsko telovadbo ob torkih in četrtkih ob 20.30 v telovadnici pri Domju.

ŠD BREG obvešča, da otroška telovadba, ki bi se morala prirediti danes, do nadaljnjega odpade, ker telovadnica pri Domju ni uporabna.

Alpinizem: namerava preplezati Fitz Roy in Cerro Torre

Ivo Kafol kmalu v Patagonijo

Zamejski alpinist Ivo Kafol, ki je v zadnjih dveh sezonah opravil celo vrsto izjemnih alpinističnih podvigov, se odpravlja na izredno zahtevno plezarijo v Patagonijo na skrajnem jugu Južne Amerike. To je le logična posledica izredno trdega treninga in plezarije v domačih gorah, saj je nujno, da se vrhunski športnik, potem ko se je poskusil doma, odpravi tudiiz svojega ozkega kroga v »svet« ter se tam sreča in meri moči z ostalimi športniki, svetovne klase.

In, kot rečeno, se Kafol 25. t. m. skupno s soplezalci Ines Božič, Janezem Skokom in Zlatkom Gantarjem odpravlja na izredno zahtevno plezarijo. Načrt je namreč kar se da ambiciozen. Naveza namerava preplezati prvenstveno smer na Fitz Royu ter se po Maestrijevi smeri povzpeti na Cerro Torre. Če bo to uspelo Ines Božičevi, bo koprška alpinistka prva ženska, ki se je povzpela na najznamenitejši patagoski očiak. Če bo preostalo časa, se bodo alpinisti povzpeli še kam, morda na Torre Egger ali kako drugo patagonsko goro, vendar pa bo zelo dosti odvisno od vremena. Slovenski alpinisti bodo namreč kaka dva meseca in pol na poti, v Patagoniji pa se večkrat zgodi, da je treba na lepo vre-

me čakati več tednov. Sploh pa je vreme daleč najhujši problem in sovražnik plezarije v Patagoniji. Vendar pa brez orkanskih vetrov, ki pihajo preko 200 km na uro, in nenadnih sprememb temperature, ko slednja pade pod 40 stopinj pod ničlo, Patagonija ne bi bila Patagonija...

Kako pa so se alpinisti na ta podvig pripravljali? Poleg stalnega plezanja je bil v tem primeru bistven kondicijski trening, torej dosti teka navkreber in dosti vaje v vsestranski vzdržljivosti. Marsikdo pa se sprašuje, kako pa alpinisti sploh lahko gredo od doma cele tri mesece,

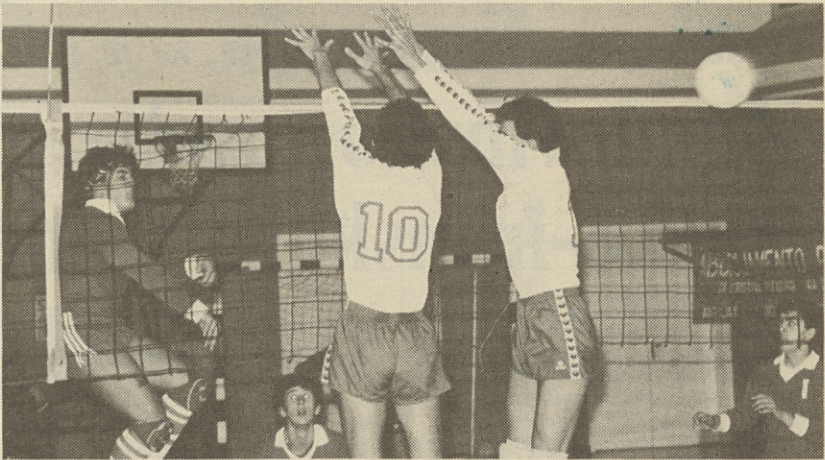
kako se preživljajo, kaj delajo itd. Ines študira ter piše članke in pripravlja reportaže, tudi fotografske, za vrsto uglednih, tudi evropskih revij, prav tako Janez Skok, ki še opravlja višinska dela, Zlatko Gantar pa dela v Iskri pri Idriji in, ko se odpravlja na plezarijo, dobi le neplačan dopust. Vse trditve torej, da alpiniste podpira »družba« in da jim slednja plačuje odprave ipd., so le pravljice za naivne. Alpinist si torej presneto težko zasluži vsakdanji kruh, saj so odprave drage, pa tudi časa za trening večkrat primanjkuje.

Omenili bi, da ima Ivo Kafol 21 let in da se s plezanjem ukvarja kakih pet. Vendar pa intenzivno pleza in trenira dve polni sezoni. Trenutno ima samostojno trdvo za višinska dela »La Verticale«, dela pa je v tej stroki (in če si seveda tehnično zelo pripravljen...) vedno dosti. Vseeno pa denarja za odprave vedno primanjkuje, saj so slednje zelo drage. Nujno so torej sponzorji, Ivo pa jih ima nekaj. Nekaj materiala so mu namreč ponudile specializirane firme Ciesse, Samas, Vaude Italia, Edelweis in Stubai, pomagala pa mu je tudi trgovina Papi Sport.

Patagonija je postala alpinistično zanimiva le v zadnjih letih, v zadnjih nekaj sezonah pa je doživela pravi »boom«. (D. Jelinčič)

Odbojka: pred pričetkom moške D lige

Sloga za utrditev statusa

Slogaši (na drugi strani mreže) med lanskim nastopom z moštvom VPT

Odbojkarje Sloge je sredi poletja nemalo razveselila vest, da so bili po lanskem izpadu ponovno vključeni v deželno D ligo. Zgodilo se je namreč, da so se nekatera društva odpovedala prvenstvu, ki bo letos z vseh vidikov, predvsem pa finančno, mnogo bolj zahtevno, saj so ligo poenotili in zdaj šteje 14 ekip.

Trener Sloginih odbojkarjev bo tudi letos Bruno Milič, ki je nad repesažo svojega moštva naravnost navdušen in pred pričetkom ligaških bojev mnogo bolj optimistično razpoložen kot pred letom dni, ko nam je v podobnem pogovoru zaupal, da je nad usodo svojega moštva dokaj zaskrbljen.

»Razlogov za optimizem je več,« je dejal, »predvsem moram povedati, da smo letos precej boljši, čeprav je ostal igralski kader skoraj nespremenjen. S pripravi smo pričeli že 16. avgusta, doslej pa smo redno trenirali po štirikrat tedensko (med prvenstvom bodo en trening opustili op. ur.) in napredek je viden. Drugič, letos so propozicije v ligi ugodnejše, saj je lani izpadla iz lige polovica udeležencev, pet na deset, letos pa se v nižjo ligo selijo štiri moštva od štirinajstih vpisanih.« K optimizmu navajajo tudi dosedanja predprvenstvena srečanja, se zlasti sobotni nastop s Turriacom, ki so mu bili naši fantje enakovredni, čeprav je lani uspešno nastopal v višji ligi. Nekaj težav je glede služenja vnojaskega roka, saj bo Marko Kralj snel suknjo šele februarja, Betocchi in

standardni podajatelj Komar pa sta na »prepihu«.

»Letos smo nekoliko spremenili koncept igre. Lani smo predvajali igro, tako rekoč... za 1. divizijo, zdaj pa skušamo igrati mnogo bolj kombinatno, kar je tudi nujno, saj je pomanjkanje telesne višine naša največja hiba.«

V ekipo so letos vključili tudi nekatere mlajše igralce, ki jim bo treniranje z bolj izkušenimi soigralci veliko koristilo. Zaenkrat so mogoče še nekoliko premladi, da bi se lahko uveljavili v članski konkurenci, a predstavljajo bodočnost ekipe, ki ima letos nalogo, da bo po nekajletnem stalnem »skakanju« iz pokrajinskega na deželno merilo, končno utrdila svoj položaj in dokazala, da si četrtoligaški status resnično zasluži. (ak)

POSTAVA SLOGE

Matija Betocchi	1966	180	c
Mario Čač	1970	179	u
Maksimilijan Gulič	1969	183	c
Ivo Hrovatin	1969	183	c
Marko Kerpan	1969	175	u
Marko Komar	1969	175	p
David Kralj	1972	185	c
Marko Kralj	1966	184	c
Danjel Malalan	1972	173	p
Andrej Maver	1973	176	u
Martin Mesar	1972	184	k
Borut Pahor	1966	182	k
Marjan Renčelj	1972	175	k
Branko Sain	1969	178	k
Mauro Sgubin	1964	187	k-c

Na državnem prvenstvu v hoji

F. Ruzzier deseti

V nedeljo se je v Ascoliju odvijalo državno prvenstvo v hoji na razdalji 50 km. Na startu so se razen Ducceschija ter Poggija predstavili vsi najboljši državni specialisti, nastopil pa je tudi naš atlet Fabio Ruzzier. Izredno ponesrečena izbira proge s stalnimi vzponi je zelo razredčila vrste nastopajočih, tako da jih je na cilj dospelo le 15, med katerimi je bil tudi Ruzzier, ki se je kljub hudi krizi pri 35 km, ko je zaradi močno otekle tetive na levi nogi, že mislil odstopiti, uvrstil na 10. mesto. Njegov čas 4.16'08" je za skoraj 7' boljši od osebnega rekorda. Glede na težave, s katerimi se je spopadel, ko so zadnji kilometri zanj predstavljali pravi križev pot, je podvig že to, da je sploh prispel na cilj. Letošnji državni prvak je preseneltivo Pericelli od Fiamme Azzurre. S časom 3.47'49" je izenačil državni rekord, ki ga je na letošnjem SP s 4. mestom dosegel Raffaello Ducceschi.

Paradna zvrst atletinj Bora Infordate

Naše kopjašice odlične

Na sobotnem in nedeljskem atletskem tekmovanju za mlajše mladinke in kadetinke v Trstu, na katerem je nastopila množica najboljših iz vse dežele, je nastopilo tudi pet deklet AD Bor Infordate - vse v metu kopja. Medtem ko sta kadetinki Mikela in Martina Mosetti z rezultatom 19,76 oziroma 16,62 pristali v drugi polovici množice nastopajočih, so mlajše mladinke Analiza Bavčar, Klavdija Kozlovič in Kata Kozlovič na najboljši način zaključile letošnjo sezono. Analiza je s prvim mestom in rezultatom 37,64 celo postavila nov pokrajinski rekord (letos že tretjič), Klavdija in Kata pa sta z drugim mestom in rezultatom 34,56 oziroma šestim mestom in rezultatom 25,66 postavili osebna rekorda. V letošnjih nastopih v tej disciplini so naša dekleta v deželi povsem v ospredju z odličnimi možnostmi, da bo tako tudi naslednje leto in da bo rekord ostal v lasti naših deklet z velikimi obeti, da bo tudi izboljššan. (I. P.)

naša nogometna moštva v mladinskih ligah - naša nogometna moštva v mladinskih ligah

UNDER 18		
FORTITUDO - VESNA	0:1 (0:1)	
STRELEC: v 10. min. S. Sedmak (iz 11-metrovke).		
VESNA: Saverino, Grgič, Babič, Vlah, S. Sedmak, Cusma, M. Sedmak (od 85. min. Stefančič), Millo, D. Sedmak (od 86. min. Kavalič), Tavčar, Šuc.		
Kriška Vesna je izbojevala nadvse dragoceno zmago proti solidni ekipi iz Milj. Čeprav so Križani zmagali le z zadetkom prednosti, »plavi« so z igro povsem zadovoljili, saj so se vsi srgno borili in si s tem zaluzili celoten izkupiček. Zaradi prevelike borbenosti, predvsem pa zaradi nekorektnosti domačinov, je sodnik izključil kar tri nogometaše, med njimi tudi Cusmo. Že v uvodnih minutah je padel tudi zmagoviti gol: Križani so vneto napadali, nasprotni branilec pa je hotel »plavim« odvzeti žogo v kazenskem prostoru kar z roko. Kapetan Silvano Sedmak, ki je pravi steber kriškega moštva, je uspešno izvedel enajstmetrovko. (A. Kostnapfel)		
OPICINA - BREG	2:1 (1:1)	
STRELEC ZA BREG: Slavec		
BREG: Giorio, P. Tamaro, Salvi, Sancin, Diminich, Bevk, Turco (M. Tamaro), Giuresi, Braidia, Slavec (De Franceschi), Pittaco, Paiano, Pečar, Bandi.		
Brežani so res nezaslužno izgubili, saj so se skozi vso tekmo enakovredno upirali nasprotniku, ki je le v zadnji minuti dosegel zmagoviti zadetek. Tekma se je začela v znamenju Brega, ki si je ustvaril nekaj dobrih priložnosti in tudi kmalu povedel po zaslugi Slavca. V drugem polčasu pa je Opicina imela vseskozi terensko premoč, Bregova obramba pa je dobro prestregla vse nasprotnikove napade. Brežanom je sodnik tudi razveljavil dva gola zaradi dvomljivega »offsidea«. Opicina je pa vendar prav v zadnji minuti realizirala zmagoviti zadetek in tako potrla vse upe Brežanov. (E. B.)		
IZIDI 6. KOLA: Fortitudo - Vesna 0:1; Opicina - Breg 2:1; S. Sergio - S. Andrea 3:0; Supercaffe - Muggesana 1:1; S. Vito - Edile Adriatica 1:5; Chiarbola - Costalunga 0:0; Montebello - CGS 1:1; S. Marco - S. Luigi 2:3.		
LESTVICA: Edile Adriatica in S. Luigi 6; CGS 5; S. Sergio 4; Vesna, Muggesana, Costalunga, Opicina, S. Andrea in Supercaffe 3; S. Marco, Chiarbola in S. Vito 2; Fortitudo 1; Breg 0.		
NARAŠČAJNIKI		
PRIMORJE - DOMJO	1:0 (0:0)	
STRELEC: Žagar		
PRIMORJE: Stolf, Škabar, Gherbassi, Lukša, (Tomasetti), Praselli, Mitja Štoka, Žagar, Princival, Tence, Peter Štoka, Trampuž (Riolino).		

Prosečani so zaslužno osvojili obe točki proti Domju, ki se do konca ni vdal. V prvem polčasu so gostje imeli burjo za hrbtom, kljub temu pa niso bili nikoli res nevarni. Domačini so predvsem s hitrimi protinapadi postavili v težave obrambo gostov, ki je v končnici polčasa imela tudi nekaj sreče. Na drugi strani pa je Stolf ubranil edini, čeprav nevaren strel gostov, in sicer iz prostega strela. »Rdeče-rumeni« so povedli z Žagarjem, ki je v protinapadu izbral podajo Tenceja in nesporezum branilcev. Gostje so postali živčni in so igrali zelo neorganizirano. Sodnik je moral zaradi nešportnega obnašanja odstraniti z igrišča kar dva igralca gostov, od katerih je eden sedel na klopi. (M. Š.)		
VESNA - OPICINA	0:0	
PREK. PO 45. MIN.		
VESNA: Delise, Saba, Ciacchi, Mohorčič, Madotto, P. Sedmak, Švab, Tence, Baselice, Esposito, Visentin.		
Vse je kazalo, da se je kriškim naraščajnikom odprlo. Toda slabo vreme in premočno igrišče jim je tokrat prekrizalo račune. Križani so v prvem polčasu igrali zelo dobro, tako da so dosegli kar dva zadetka. Toda sodnik je zadetka P. Sedmaka in Tenceja neupravičeno razveljavil. Zaradi dežja pa je nato sodnik tekmo prekinil. (A. Kostnapfel)		
IZIDI 5. KOLA: Breg - S. Sergio 0:3; Primorje - Domjo 1:0; Vesna - Opicina prek.; Fortitudo - S. Vito 6:0; Campi Elisi - CGS prek.; Campanelle - Montebello 0:1; Giarizzole - Olimpia 1:1; Portuale - Zaula 1:1. Prosta Muggesana.		
LESTVICA: Zaula in S. Sergio 9; Olimpia in Montebello 8; Domio 7; Fortitudo 6; Portuale, Opicina in Muggesana 5; CGS in Giarizzole 4; Campi Elisi in Primorje 3; Vesna, Breg, S. Vito in Campanelle 0.		
NAJMLAJŠI		
PRIMORJE - MONTEBELLO	3:1 (1:0)	
STRELEC ZA PRIMORJE: Vodopivec 2, Savi		
PRIMORJE: Franza, Savi, Osi (Gherbassi), Stolf, Puntar, Pahor, Vodopivec, Trampuž, Gruden, Sardoč, Zachigna.		
Prosečani so bili precej boljši od Tržančanov in predvsem Vodopivec je bil najnevarnejši igralec domačinov. Dosegel je prvi zadetek in ustvaril več priložnosti tudi za soigralce. V drugem polčasu so gostje izenačili z enim redkih strelom v vrata Franze. Domačini so takoj reagirali in spet povedli s Savijem iz 11-metrovke. Tretji zadetek je dosegel spet Vodopivec po lepi podaji Pahorja, ki je preigral nekaj igralcev in podal desnemu krilu, ki je realiziralo. (M. Š.)		

BREG - ZAULE RABUIESE	1:1 (0:0)
STRELEC ZA BREG: RENČELJ	
BREG: Gilifanò, Calzi, Strain, Lavrica, Renčelj, Mondo, Maver, Vrše, Švab, Bajec, Poretli.	
»Protagonist« srečanja med Bregovimi najmlajšimi in moštvom iz Žavelj je bila sigurno burja, saj je ta omogočila zadetek Žavelj in razbila igro Brežanov, ki so imeli v prvem polčasu tri lepe priložnosti. V drugem polčasu so igralci Brega napadali, a so jih Žaveljčani presenetili in z edinim strelom v vrata povedli. Nato so Brežani napadali in s težavo izenačili. (S. L.)	
IZIDI 5. KOLA: Primorje - Montebello 3:1; Breg - Zaula Rabuiese 1:1; Esperia - Fortitudo 0:2; S. Giovanni - CGS 0:0; Campanelle - Olimpia prek.; Triestina - Don Bosco 5:0; Giarizzole - S. Andrea 1:1; Portuale prost.	
LESTVICA: Triestina 9; Olimpia 8; S. Giovanni 7; Portuale in S. Andrea 6; Breg in Giarizzole 5; CGS, Fortitudo in Don Bosco 4; Primorje, Campanelle in Montebello 3; Zaula Rabuiese 1; Esperia 0.	
ZAČETNIKI	
SKUPINA A	
PRIMORJE - ZARJA ADRIAIMPEX	2:1 (0:1)
STRELCA ZA PRIMORJE: Vodopivec 2, ZA ZARJO: D. Grgič.	
PRIMORJE: Ciacchi, Gherbassi, Husu, Sardoč, Guštin, Trampuž, Vodopivec, Rebula, Kristjan Pahor, Emili, Aleš Pahor, (Purič).	
ZARJA ADRIAIMPEX: Bellafontana, Pussini, D. Grgič, Doljak, Kralj, Umek, Tence, Jurinčič, Granzotto, Vremec, Possega. (Poropat, Slavina, Ražem).	
»Rdeče-rumeni« so še vedno nepremagani. Tokrat so premagali dobro ekipo Zarje. V prvem polčasu so Bazovci s pomočjo burje napadali in prišli tudi prvi v vodstvo s strelom iz kakih 25 metrov. V nadaljevanju so imeli gostje še nekaj priložnosti, a so bili netočni. V drugem polčasu so se »rdeče-rumeni« podali v napad tudi ker so tokrat imeli burjo za hrbtom. Najprej so izenačili z Vodopivcem, ko je preigral kar tri branilce in realiziral, isti igralec je dal še drugi zadetek po hitri osebni akciji in lepim strelom. Prosečani bi lahko še povečali razliko, a sodnik jim ni priznal gola, ko je bila žoga že čez gol črto. (M. Š.)	
IZIDI 5. KOLA: Primorje - Zarja 2:1; Breg - Chiarbola 0:0; Fortitudo - Soncini A 0:6; CGS - Vivai Busa 2:1; Opicina - Esperia 1:0; Giarizzole - S. Giovanni 0:2; Ponziana - Campanelle 3:0; Muggesana prosta.	
LESTVICA: S. Giovanni 10; Chiarbola 8; Primorje 7; Soncini A, CGS, Giarizzole in Ponziana 6; Zarja 5; Vivai Busa B in Opicina 4; Muggesana	

in Fortitudo 3; Breg in Esperia 1; Campanelle 0.	
NA GORIŠKEM	
CORMONESE - JUVENTINA ASS. CARNICA	2:1 (2:0)
STRELEC ZA JUVENTINO: Koršič	
JUVENTINA: Ferfolja (Peric), Petean, Lomuscio, Lutman, Peršolja, M. Petean (Koršič), Narduzzi, Dario, Češcut, Kobal, Di Beret (Marvin), Onofrio.	
Zdesetkana ekipa Juventine je v Krminu doživela prvi poraz v tem prvenstvu. Trener Ferfolja je tokrat moral poslati na igrišče povsem spremenjeno postavo, saj so mu manjkali nekateri igralci, ki so ogrodje ekipe. Ob tem je treba povedati, da sta si med srečanjem Dario in Marino Petean poškodovala, kar je seveda še poslabšalo položaj na igrišču.	
Srečanja samo pa je pokazalo, da sta si bili ekipi enakovredni. Domačini so oba zadetka dosegli v zadnji minuti prvega polčasa. V nadaljevanju igre pa je Juventina zaigrala bolje in s Koršičem zmanjšala razliko v zadetkih. Ob izteku srečanja pa je Dario dosegel drugi gol, ki ga je sodnik, zaradi dvomnega nedovoljenega položaja napadalca, razveljavil. (M. Prinčič)	
CICIBANI	
SKUPINA B	
MUGGESANA - BREG	1:1 (1:1)
STRELEC ZA BREG: Bandi.	
BREG: Jercog, Bandi, Čuk, Argenti, Sancin, Šik, Rocco, Martini.	
Brežani so v primerjavi s prejšnjimi tekmami, pokazali velik napredek in tako tudi dosegli prvo prvenstveno točko. V prvem polčasu je bila tekma izenačena in obe ekipi sta prišli tudi do zadetka. V drugem polčasu pa je Breg imel rahlo terensko premoč in tudi zapravil nekaj dobrih priložnosti. Pohvaliti je treba vso ekipo zaradi borbenosti, predvsem pa vratarja Jercoga, ki je ubranil enajstmetrovko, in Argentija. (E. B.)	
IZIDI 4. KOLA: Muggesana - Breg 1:1; S. Sergio - Don Bosco 4:4; S. Giovanni - Chiarbola 4:0; Domio - S. Andrea B 5:0; Fulgor A - CGS B 14:0. Soncini B prost.	
LESTVICA: S. Giovanni 8; Domio 7, Fulgor A 6, Don Bosco in S. Sergio 5; Soncini B in Muggesana 3; Chiarbola 2; Breg in CGS B 1; S. Andra B 0.	
SKUPINA C	
ALTURA - ZARJA ADRIAIMPEX	0:1
STRELEC: Lipovec.	
ZARJA ADRIAIMPEX: Družina, Buda, Kočever, Umek, Pussini, Domio, Križmančič, Marc, Sancin, Lipovec, Metlika.	
Tokrat s prikazano igro zarjani niso blesteli. Zato nas rezultat razveseljuje	

le do neke mere. Igrali so preveč raztrgano, zato so njihove akcije slonele na spretnosti nekaterih posameznikov. Prav ena takih akcij Lipovca je privedla Zarjo v vodstvo, katerega je obdržala do konca tekme. (M. Ž.)	
IZIDI 4. KOLA: Altura - Zarja Adriaimpex 0:1; Campanelle - Rabuiese 2:0; Costalunga - S. Andrea A 1:4; Vivai Busa - Opicina 1:0; Esperia - CGS A 3:3.	
LESTVICA: Zarja Adriaimpex in Campanelle 7; CGS A 6; Primorje in Esperia 5; Opicina in S. Andrea A 3; Altura 2; Costalunga 0.	
NA GORIŠKEM	
PRO FARRA - SOVODNJE	1:1 (1:0)
STRELEC ZA SOVODNJE: Černigoj.	
SOVODNJE: Pisk, Fajt, Zanfagnin, Černigoj, Peteani, Perdec, Devetak, Ožbot, Batistič, Pellegrin, Cotič, Zanier, Tomšič.	
Cicibani Sovodenj so v Fari izbojevali prvo prvenstveno točko in pokazali precejšen napredek v igri. Resnici na ljubo, je treba povedati, da so si varovanci trenerja Čevdeka zaslužili nekaj več, saj so bili boljši od nasprotnika.	
MLADOST - GRADESE	0:1
MLADOST: Peric, J. Gergolet, Macuzzi, A. Gergolet, Fara, D. Gergolet, Gorjan, Lavrenčič, Pahor, Nardon, B. in D. Ferletič.	
Mlada ekipa iz Doberdoba je nerodno izgubila na domačih tleh proti Gradesju. Kraševci so namreč v začetku srečanja zaigrali odločneje in imeli več priložnosti za gol. Zaradi nespornata domače obrambe pa so gostje prešli v vodstvo in ga, kljub naporom domačinov, da bi izenačili, obdržali do konca. (A. G.)	
MLAJŠI CICIBANI	
PONZIANA B - ZARJA	2:2
STRELEC ZA ZARJO: Brazzani 2.	
ZARJA: Urdih, Grgič, Sabadin, Domio, Fonda, Furlani, Brazzani, Bergagna.	
Se en pozitiven rezultat naših mlajših cicibanov, ki so se tudi tokrat lepo izkazali. Pred tednom dni smo zapisali, da so dobro igrali. No, tokrat moramo našo oceno izboljšati ter zapisati odlično, tudi zaradi dejstva, da so naši že izgubljali z 2:0 in potem v drugem polčasu to razliko nadoknadili. Iznenadil nas je predvsem njihov trd značaj, kar za tako mlado in še neuigrano ekipo res ni malo. (M. Ž.)	
IZIDI 4. KOLA: Ponziana B - Zarja 2:2; Zaula - Fani Olimpia 0:8; Soncini - Fortitudo 8:3; Giarizzole - S. Andrea 7:2; Ponziana A - Portuale 2:3; Esperia - Vivai Busa 1:9.	
LESTVICA: Fani Olimpia 8; Portuale in Soncini 7; Ponziana A, Vivai Busa in Ponziana B 5; Giarizzole 4; Zarja 3; Fortitudo in S. Andrea 2; Esperia in Zaula 0.	

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 250 - din, naročnina za zasebne mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, redni letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tiskarskega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - Ziro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1. modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 55.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.650 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

21. oktobra 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Clan italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Presenetljive okoliščine vojne, ki je že zahtevala milijon žrtev

Zgodovinsko ozadje sedemletnega iraško-iranskega vojnega spopada

RIM — Krvava zalivska vojna divja že osmo leto, vse mirovne pobude pa so doslej trčile ob iransko zahtevo, da OZN ali kaka druga mednarodna institucija prizna Irak za agresorja. V Bagdadu sicer res priznavajo, da je iraška vojska 22. septembra 1980 prva prešla mejo med državama, trdijo pa, da je v bistvu prvi pričel vojno Iran. Stališči sta si seveda nezdružljivi, ostaja pa še vedno vprašanje: kdo je pravzaprav pričel vojno?

Zgodovinski razlog vojnega spopada je postopen polom, ki se je pričel s Homeinijevim povratkom v domovino, iraško-iranskega alžirskega sporazuma iz leta 1975, ki je dokončno uredil vprašanje meja ob Šat el-Arabu. V bistvu, pa so se državni Iraka in Irana v Alžiru tudi domenili, da se ne bodo vtikavali v notranja vprašanja sosednje države. Homeini šahovega sporazuma seveda ni spoštoval, saj je že od samega začetka napovedoval razširitev revolucije tudi na Irak, v pričakovanju, da bo islamska revolucija vžgala ves islamski svet. Bilo je torej le še vprašanje časa, kdaj se bo dejavnost integralističnih prevratnikov sprevrgla v odkrit oborožen spopad. Irak pa je pri tem napačno ocenil, da bi lahko v nekaj tednih, ob koncu leta 1980, odpravil z iransko revolucijo in s Homeinijem. K temu je treba dodati, da je imel iraški predsednik Sadam Husein splošno podporo zmernih arabskih držav, saudski kralj Haled, pa mu je, le mesec dni pred vdorom iraške vojske v Iran, obljubil obilno finančno pomoč.

Ko govorimo o krivdi in odgovornosti v zalivskem spopadu, ne smemo spregledati iranskih pobud neposredno pred 22. septembrom 1980. Prepogosto se pozablja, da je Homeini prav med svojim 14 let dolгим bivanjem v iraški šiitski skupnosti An Nažaf ustvaril vizijo o eni sami islamski državi. Ta bi morala obsegati območje od gorovja Atlas v Maroku do indonezijskih otokov, apoteoza - pa bi bila islamska svetovna vlada pod Alahovim duhovnim vodstvom. Nič čudnega torej, če je Homeini prav na Iracane naslovil prvi poziv k uporabi, vse skupaj pa je privedlo do izгона 35 tisoč iraških šiitov. Ko se je še irška opozicijska stranka Al-Dava odločno postavila na Homeinijevo stran je bila mera polna.

Istočasno s tem so bili spopadi na iraško-iranski meji vse bolj pogosti. Iranski napadi na mejni črti so se usklajevali z drugimi nasilnimi akcijami iraške interese v Iranu, v prvi vrsti pa je bil napad na iraško veleposlanstvo v Teheranu, v katerem je bilo ranjenih več diplomatov. Poleti leta

1980 so šiitski verski voditelji strastno obljubljali, da bodo Irak osvobodili izpod »sunitskih opresorjev«, ne pozabimo, da je večina prebivalcev Iraka šiitske ločine, politično vodstvo države pa je sunitske.

4. septembra 1980 so Iranci bombardirali obmejna mesta Hanakin, Mandali, Neft Haneh in Zerbatižah, iraški viri zato navajajo, da se je vojna med državama pravzaprav pričela s tistim napadom. V naslednjih dneh so iranski lovci napadli iraške naftne naprave in iraške ladje v Zalivu. V tem kontekstu je bilo odločilno dejstvo (tako je bilo tudi z Izraelom pred pričetkom 6-dnevne vojne), da vsa iraška najbolj pomembna mesta stojijo

nedaleč od iranske meje, iranska pa daleč v notranjosti države. K temu gre dodati še dejstvo, da so Iranci napadali iz strateško pomembnih višav, ki bi jih morali po alžirskemu sporazumu vrniti Iraku, kar pa Iranci niso nikoli storili. To je vse nekako prisililo Iracane, da so prvi prešli v odkrito akcijo misleč, da bo vsega konec že v nekaj tednih.

Bliskoviti spopad se je tako spremenil v pozicijsko vojno, ki je doslej zahtevala milijon žrtev in več sto milijard dolarjev vojne škode. Iran pač vselej vztraja pri mednarodni obsodbi iraške agresije, kar pa Huseinov režim ne bo nikoli sprejel, saj bi to bil politični samomor.

Število mrtvih je naraslo Nesreča terjala 150 žrtev

DŽAKARTA — Včeraj smo že poročali o hudi železniški nesreči, ki se je pripetila v bližini indonezijskega glavnega mesta Džakarte. Po zadnjih vesteh je žal število mrtvih znatno poraslo. Trenutno znaša skupni seštevek 150 mrtvih in več kot 300 ranjencev. Po mnenju reševalcev, ki so že poldrugi dan na kraju nesreče, je še več trupel med skrotovičnimi pločevinami obeh vlakov.

Ponedeljkova železniška nesreča je gotovo najhujša nesreča, kar jih pomni zgodovina indonezijskih železnic. Visoko število mrtvih pa je kljub vsemu lahko razumljivo, če upoštevamo, da se je »peljalo« na obeh vlakih več kot 2100 potnikov.

Na sliki (telefoto AP): reševalci so pravkar rešili enajstletnega otroka, ki je ležal celih 18 ur pod truplom očeta.

V ZDA urijo morske sesalce v vojaške namene

Delfini in kiti: vsi v vojsko!

WASHINGTON — Ameriška vojna mornarica je izurila skupino nenavadnih potapljačev in sicer skupino delfinov, kitov in morskih levov. To pa spada v »marine mammal program«, katerega točni namen ni znan. Po vsej verjetnosti gre za pravi vojni program, saj o tem Pentagon ni dal točnih podatkov.

Omenjeni sesalci — teh je približno 240 — se »šolajo« v »ocean systems centre« v San Diegu (Kalifornija) in v drugih podobnih centrih, ki so posejani ob ameriških obalah. Predstavniki ameriške vojne mornarice so sicer dali nekaj podatkov o uporabi teh morskih sesalcev. Njihova poglavitna naloga naj bi bila reševanje raket, ki bi obležale na morskem dnu. Poleg tega je bil govor tudi o nekakšnem morskem »nadzorstvu«, ki pa ostaja zelo skrivnostno.

Nekaj več podatkov lahko razberemo iz številnih uradnih komunikacij Pentagona, ki so omenjali urjenje teh sesalcev. Uporaba teh naj bi bila raznolika: bili bi na straži v primeru podvodnih napadov, sledili bi sovražniške ladije ter bi oddajali položaj teh s posebnimi elektronskimi oddajniki. Poleg tega bi znali onesposobiti plavajoče mine, in sicer prav takšne kot v teh dneh stražijo v Zalivu. Nekateri celo trdijo, naj bi delfini se znali zakaditi v kamikaškem slogu s polnim tovorom eksploziva v sovražniške ladije.

V vsem tem bo tudi nekaj resnice, pravo resnico pa verjetno ne bomo nikdar izvedeli. Jasno je, da postane vsa zadeva sila zagonetna, ko pristavi svoj lonček — takšno je mnenje newyorškega dnevnika »Newsday« — tudi CIA.

Otroka hotel prodati v Italijo

SARAJEVO — Včeraj je sarajevska policija vložila tožbo proti Božidarju Bašu iz Titograda za poskus ugrabitve.

10. oktobra je Baš izpred Doma za vzgojo otrok in mladine »Hum« odvedel trinajstletnega gojenca doma. Otroka je odpeljal na sarajevsko železniško postajo. Grozil mu je z nožem in ga prisilil, da je stopil na vlak. Tam mu je povedal, da ga bo prepeljal v Italijo.

Ugrabitev se je končala na poti iz Sarajeva v Zagreb — ugrabitelj je za trenutek zaspal, otrok pa je stekel h konduktierju vlaka in mu povedal, da je ugrabljen in naj o tem obvestijo policijo.

Vedno manj forintov za jugoslovanski denar

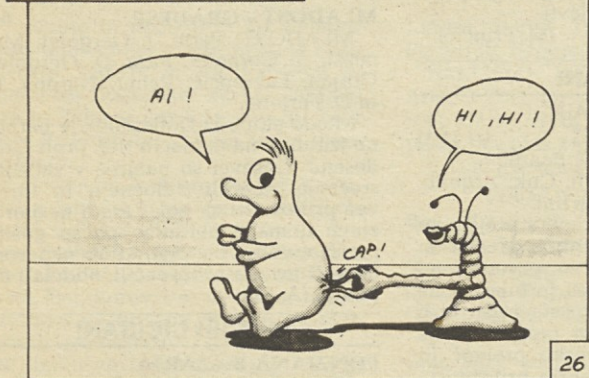
BUDIMPEŠTA — Pristojni madžarski organi so že tretjič v slabih dveh mesecih poslabšali pogoje za prihod jugoslovanskih turistov. Prvega in 30. septembra so občutno zmanjšali vrednost jugoslovanske valute: najprej za 16 potem pa še za 24 odstotkov, kar je znatno nad sprotno devalcijico dinarja v primerjavi z dolarjem. Tokrat niso spremenili tečaja, zato pa so povečali vsoto forintov, ki jih je treba kupiti pri prestopu meje.

Doslej je veljalo pravilo, da obiskovalci iz Jugoslavije kupijo 780 forintov (minus 20 forintov za obvezno zavarovanje), koliko so zanje morali plačati, pa je bilo odvisno od sklepa madžarskega ministrstva za finance. Sredi leta je ta vsota dosegla 10.000 dinarjev, vendar so jugoslovanskim turistom za ta denar dajali vedno manj forintov. Sprva 690 zatem pa 580 in nedavno le še 440. Od včeraj velja stari sistem oziroma obvezen nakup 780 forintov po nakupnem tečaju 43,68 forinta za 1000 dinarjev. To pomeni, da bodo ob vsakem vstopu na Madžarsko ne glede na tranzit z vlakom ali avtobusom morali Jugoslovani odšteti 18.000 dinarjev. Za lastnike maloobmejne prepustnice je vsota pol nižja.

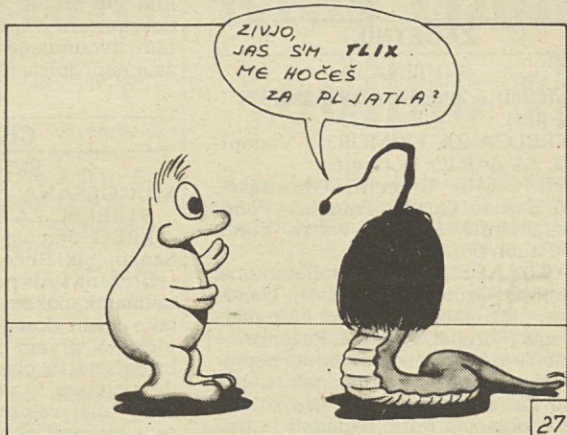
JO / RAZPRODAJA PRIJATELJEV

Avtor: Matjaž Učakar

VSEM PA JE BIL SKUPNO ENJO,
VSA SO BILA PRIJAZNA IN
NEKATERA CELO NAGAJIVA.

26

27

28

29

Ob trditvah, da je nevaren tudi naravni fond

Razhajanja med znanstveniki glede radioaktivnega sevanja

LUKSEMBURG — Evropski znanstveni krogi so še vedno razdvojeni ob vprašanju nevarnosti radioaktivnega sevanja. Številni znanstveniki so namerno začeli objavljati podatke o naravnem radioaktivnem fondu, da bi prebivalstvo privadili na življenje z jedrsko energijo. Kdor torej živi na območjih z granitnimi kameninami, kdor potuje z letalom, se hrani s sočivjem in zelenjavo, je po trditvah projektsko usmerjenih znanstvenikov v podobni rizični skupini kot ljudje, ki živijo v neposredni bližini jedrskih termoelektrarn. Nasprotniki jedrske energije ne zavračajo teh ugotovitev, dodajajo le, da je treba k naravnemu radioaktivnemu fondu dodati še industrijskega. Kovinopredelovalna industrija je med najhujšimi viri radioaktivnega onesnaženja, da je vsota naravnega, industrijskega in termoelektrarskega sevanja po mnenju nasprotnikov jedrske energije skrajno nevarna za človeka.

Projektsko usmerjeni irski jedrski fizik Ian McCaulay navaja, da so Evropejci po črnobilski katastrofi prejele le slabih 10 odstotkov večjo radioaktivno dozo kot znaša naravni fond. Po teh ugotovitvah bo v naslednjih petdesetih letih umrlo zaradi posledic črnobilske tragedije tisoč oseb. Jedrski fizik Webb ob tem poudarja, da bo v istem obdobju zaradi kajenja v Evropi umrlo 30 milijonov ljudi.

Izvedenec za jedrsko medicino Robin Russel Jones pa trdi, da znanstveni krogi podcenjujejo nevarnost tako naravnega kot drugih radioaktivnih sevanj za človeški organizem. Po njegovem so znanstveni krogi podcenjevali celo dolgoročne posledice jedrskih eksplozij v Hirošimi in Nagasakiju in to kar za osemkrat. Drugi spet trdijo, da so vse te številke pretirane, ker statistike ne prikazujejo večjega odstotka rakastih obolenj med prebivalstvom, ki živi na območjih z visokim naravnim radioaktivnim fondom. Polemike se bodo v prihodnjih tednih bržkone preselile tudi v Italijo, kjer bodo novembra kar trije referendumi o jedrski energiji. Na žalost bomo ponovno pričali predvsem političnim in psevdoznanstvenim razglabljanjem. Povsem razumljivo bodo tako pristajali kot nasprotniki jedrske energije poudarjali, da so le ugotovitve »njihovih znanstvenikov« pravilne, vse ostale pa demagoške in zlonamerne.

Nesporno je črnobilska tragedija sprožila v zavesti ljudi spoznanje, da je tudi uporaba jedrske energije v mirroljubne namene skrajno nevarna. Za evropski projektski lobby pa zveni kot prava ironija dejstvo, da so prav ti krogi v svoji protisovjetski zagnanosti nehoti sprožili strah pred jedrsko energijo. Da bi bila mera polna, so v naslednjem obdobju skušali marksikaj prikriti, da jim bo sedaj le redki verjel.